

Официален вестник

на Европейския съюз

L 343

Издание
на български език

Законодателство

Година 55
14 декември 2012 г.

Съдържание

I Законодателни актове

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни 1
- ★ Регламент (ЕС) № 1152/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на общата политика в областта на рибарството 30

ДИРЕКТИВИ

- ★ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за създаване на единно европейско железопътно пространство ⁽¹⁾ 32
- ★ Директива 2012/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица ⁽¹⁾ 78

Цена: 7 EUR

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1151/2012 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 ноември 2012 година

относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 и член 118, първа алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Качеството и разнообразието на продукцията на Съюза от селско стопанство, рибарство и аквакултури са една от важните му силни страни, които осигуряват конкурентно предимство за земеделските производители от Съюза и допринасят значително за неговото живо културно и кулинарно наследство. Това се дължи на уменията и решимостта на земеделските стопани и производители от Съюза, които са запазили традициите живи, като същевременно отчитат разработването на нови производствени методи и материали.
- (2) Гражданите и потребителите в Съюза все по-често търсят продукти, които са качествени и традиционни. Те също така са загрижени за поддържането на разнообразието на селскостопанското производство в Съюза. Това създава

търсене на селскостопански продукти или храни с разпознаваеми специфични характеристики, по-специално свързани с географския им произход.

- (3) Производителите могат да продължат да произвеждат разнообразен асортимент от качествени продукти само ако получават справедливо възнаграждение за своите усилия. За тази цел е необходимо те да могат да информират купувачите и потребителите относно характеристиките на своите продукти в условията на лоялна конкуренция. За това е необходимо също те да могат правилно да идентифицират своите продукти на пазара.
- (4) Прилагането спрямо производителите на схеми за качество, които възнаграждават техните усилия да произвеждат разнообразен асортимент от качествени продукти, може да е от полза за икономиката на селските райони. Това важи в особено голяма степен за по-слабо облагодетелстваните райони, планинските райони и най-отдалечените региони, където секторът на селското стопанство представлява значителна част от икономиката и производствените разходи са високи. По този начин схемите за качество имат възможност да допринесат за политиката за развитие на селските райони, пазарната политика и политиката в подкрепа на доходите в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП) и да ги допълнят. По-конкретно те могат да дадат своя принос в райони, в които секторът на селското стопанство е от по-голямо икономическо значение и особено в районите в неблагоприятно положение.
- (5) В приоритетите на политиката „Европа 2020“, определени в съобщението на Комисията, озаглавено „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, се включват целите за постигане на конкурентоспособна икономика, основана на знания и новаторство, както и насърчаване на икономика с висока трудова заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване. Следователно политиката за качество на селскостопанските продукти следва да предостави на производителите правилните инструменти за по-добро идентифициране и популяризиране на тези техни продукти, които имат специфични характеристики, като в същото време предпазва тези производители от нелоялни практики.

⁽¹⁾ ОВ С 218, 23.7.2011 г., стр. 114.

⁽²⁾ ОВ С 192, 1.7.2011 г., стр. 28.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 13 септември 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 ноември 2012 г.

- (6) Предвижданият набор от допълващи мерки следва да спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност.
- (7) Мерките на политиката за качество на селскостопанските продукти са предвидени в Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета от 10 юни 1991 г. относно установяване на общи правила за определянето, описанието и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена основа и ароматизирани коктейли от лозаро-винарски продукти⁽¹⁾; Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно меда⁽²⁾, и по-специално член 2 от нея, Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета от 30 януари 2006 г. за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените райони на Съюза⁽³⁾, и по-специално член 14 от него; Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно селскостопански и хранителни продукти с традиционно специфичен характер⁽⁴⁾; Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни⁽⁵⁾; Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП)⁽⁶⁾, и по-специално част II, дял II, глава I, раздел I и раздел Ia, подраздел I от него; Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти⁽⁷⁾; както и Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки⁽⁸⁾.
- (8) Етикетирането на селскостопанските продукти и храни следва да бъде предмет на общите правила, предвидени в Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните⁽⁹⁾, и по-специално на разпоредбите, насочени към предотванване от етикетиране, което може да обърка или подведе потребителите.
- (9) Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно политиката за качество на селскостопанските продукти определи постигането на по-голяма съгласуваност и последователност на политиката за качество на селскостопанските продукти като приоритет.
- (10) Схемата за географски указания за селскостопански продукти и храни и схемата за храни с традиционно специфичен характер имат някои общи цели и разпоредби.
- (11) От известно време Съюзът се стреми към подход, който има за цел да опрости регулаторната рамка по отношение на ОСП. Този подход следва да се приложи и за регламентите в областта на политиката за качество на селскостопанските продукти, без това да поставя под въпрос специфичните характеристики на тези продукти.
- (12) Някои регламенти, които са част от политиката за качество на селскостопанските продукти, наскоро бяха преразгледани, но все още не се прилагат в своята цялост. В резултат на това те не следва да бъдат включени в настоящия регламент. Все пак те биха могли да бъдат включени на по-късен етап, след като законодателството бъде приложено в своята цялост.
- (13) С оглед на горепосочените съображения следните разпоредби следва да бъдат обединени в единна правна рамка, която включва новите или актуализирани разпоредби на регламенти (ЕО) № 509/2006 и (ЕО) № 510/2006, както и онези разпоредби от регламенти (ЕО) № 509/2006 и (ЕО) № 510/2006, които се запазват.
- (14) От съображения за яснота и прозрачност Регламент (ЕО) № 509/2006 и Регламент (ЕО) № 510/2006 следва да бъдат съответно отменени и заменени с настоящия регламент.
- (15) Приложното поле на настоящия регламент следва да се ограничи до селскостопанските продукти, предназначени за консумация от човека, изброени в приложение I към Договора, и до списък на продукти извън обхвата на това приложение, които са тясно свързани със селскостопанското производство или с икономиката на селските райони.
- (16) Правилата, предвидени в настоящия регламент, следва да се прилагат без да се засяга съществуващото законодателство на Съюза по отношение на вина, ароматизирани вина, спиртни напитки, продукти на биологичното земеделие или най-отдалечените райони.
- (17) Обхватът на наименованията за произход и географските указания следва да се ограничи до продукти, за които съществува вътрешноприсъща връзка между характеристиките на продукта или храната и географския произход. Включването в настоящата схема само на определени видове шоколад като захарни изделия е неправилно и следва да бъде коригирано.
- (18) Конкретните цели на защитата на наименованията за произход и географските указания са да се осигурят справедливи приходи за земеделските стопани и производители съобразно качествата и характеристиките на даден продукт или начина му на производство и да се предостави ясна информация за продукти със специфични характеристики, свързани с географския произход, като с това ще се даде възможност на потребителите да правят по-информиран избор при покупка.

(1) ОВ L 149, 14.6.1991 г., стр. 1.

(2) ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 47.

(3) ОВ L 42, 14.2.2006 г., стр. 1.

(4) ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 1.

(5) ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12.

(6) ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1.

(7) ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1.

(8) ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16.

(9) ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29.

- (19) Осигуряването на еднакво спазване на цялата територия на Съюза на правата на интелектуална собственост, свързани със защитените наименования в Съюза, е приоритетна цел, която може да бъде постигната по-ефективно на равнището на Съюза.
- (20) Рамка на Съюза, която защитава наименованията за произход и географските указания, като предвижда включването им в регистър, спомага за разработването на тези инструменти, тъй като произтичащият от това по-еднакъв подход обезпечава лоялна конкуренция между производителите на продукти, които притежават такива указания, и повишава доверието на потребителите към продуктите. Следва да се предвиди разпоредба за разработването на наименования за произход и географски указания на равнището на Съюза и за насърчаване на създаването на механизми за защитата им в трети държави в рамките на Световната търговска организация (СТО) или на многостранни и двустранни споразумения, като по този начин се допринесе за признаването на качеството на продуктите и на техния производствен модел за фактор, който носи добавена стойност.
- (21) В резултат на опита, придобит от прилагането на Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 510/2006, е необходимо да бъде намерено решение на някои въпроси, да се изяснят и опростят някои правила и да се рационализират процедурите, свързани с тази схема.
- (22) С оглед на съществуващата практика двата различни инструмента за обозначаване на връзката между продукта и неговия географски произход, а именно — защитеното наименование за произход и защитеното географско указание —, следва да бъдат допълнително определени и запазени. Без да се променя концепцията на тези инструменти, следва да се приемат някои промени в определенията, за да се вземе предвид в по-голяма степен определенията за географски указания, заложено в Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуална собственост, и за да бъдат направени по-прости и по-ясни за разбиране от операторите.
- (23) Селскостопански продукт или храна с такова географско означение следва да отговаря на определени условия, посочени в спецификацията, например конкретни изисквания, които имат за цел опазване на природните ресурси или ландшафта на производствения район или по-чужденно отношение към селскостопанските животни.
- (24) За да получат защита на териториите на държавите-членки, наименованията за произход и географските указания следва да бъдат регистрирани само на равнището на Съюза. От датата на заявлението за такава регистрация на равнището на Съюза държавите-членки следва да могат да предоставят временна закрила на национално равнище без да се засяга вътрешната търговия в Съюза или международната търговия. Закрилата, предоставена от настоящия регламент след регистрация, следва да бъде на разположение в еднаква степен за наименования за произход и географски указания на трети държави, които отговарят на съот-
- ветните критерии и се ползват със закрила в своята страна на произход.
- (25) Процедурата по регистрация на равнището на Съюза следва да дава възможност на всяко физическо или юридическо лице със законен интерес от държава-членка, различна от държавата-членка на подаване на заявлението, или от трета държава, да упражнява правата си чрез уведомяване за своето възражение.
- (26) Вписването в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания следва също да предоставя информация на потребителите и на участниците в търговията.
- (27) Съюзът договаря международни споразумения, включително такива, които се отнасят до закрилата на наименования за произход и географски указания, със своите търговски партньори. С цел да се улесни предоставянето на обществеността на информацията относно защитените по този начин наименования, и по-специално да се осигури закрила и контрол върху начина на използване на тези наименования, наименованията може да се вписват в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания. Освен ако изрично не са определени като наименования за произход в такива международни споразумения, наименованията следва да се вписват в регистъра като защитени географски указания.
- (28) Предвид тяхното специфично естество, следва да се приемат специални разпоредби относно етикетването във връзка със защитените наименования за произход и защитените географски указания, които да изискват производителите да използват подходящи символи на Съюза или означения върху опаковките. В случай на наименования на Съюза използването на такива символи или означения следва да стане задължително, за да направи тази категория продукти и гаранциите, свързани с тях, по-добре известни на потребителите и за да позволи по-лесното идентифициране на тези продукти на пазара, с което да се улеснят проверките. Като се вземат предвид изискванията на СТО, използването на такива символи или означения следва да бъде доброволно за географските указания и наименованията за произход от трета държава.
- (29) Следва да се предостави закрила на наименования, включени в регистъра с цел да се обезпечи почтеното им използване и за да се предотвратят практики, които биха могли да подведат потребителите. Освен това следва да бъдат изяснени начините за гарантиране, че географските указания и наименованията за произход са защитени, особено що се отнася до ролята на организациите на производителите и компетентните органи на държавите-членки.
- (30) Следва да бъдат предвидени специални дерогации, които позволяват за преходни периоди използването на регистрирано наименование заедно с други наименования. Тези дерогации следва да бъдат опростени и пояснени. В някои случаи, за да се преодолеят временни затруднения и

(¹) ОВ L 208, 24.7.1992 г., стр. 1.

- с дългосрочната цел да се гарантира, че всички производители спазват спецификациите, тези дерогации могат да бъдат предоставени за период до 10 години.
- (31) Следва да се изясни обхватът на закрилата, предоставена съгласно настоящия регламент, по-специално по отношение на онези ограничения за регистрация на нови търговски марки, установени в Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно марките ⁽¹⁾, които са в противоречие с регистрацията на защитени наименования за произход и защитени географски указания, какъвто е вече случаят с регистрацията на нови марки на равнището на Съюза. Подобно пояснение е необходимо и по отношение на притежателите на по-ранни права върху интелектуална собственост, по-конкретно тези, свързани с марки и омонимни наименования, регистрирани като защитени наименования за произход или като защитени географски указания.
- (32) Закрилата на наименованията за произход и географските указания следва да обхване и злоупотребата, имитация и пресъздаване на регистрирани наименования на стоки, както и на услуги, за да се осигури високо равнище на закрила и тя да се хармонизира със закрилата, която се прилага в лозаро-винарския сектор. Когато защитени наименования за произход или защитени географски указания се използват като съставки, следва да се вземе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Насоки за етикетирание на храните, в чийто състав влизат продукти, регистрирани като защитени наименования за произход (ЗНП) или защитени географски указания (ЗГУ)“.
- (33) Наименованията, които вече са регистрирани съгласно Регламент (ЕО) № 510/2006 на 3 януари 2013 г., следва да продължат да бъдат защитени по силата на настоящия регламент и да бъдат включени автоматично в регистъра.
- (34) Конкретната цел на схемата за храни с традиционно специфичен характер е да помогне на производителите на традиционни продукти да информират потребителите относно добавящите стойност специфики на своя продукт. Тъй като обаче са регистрирани само няколко наименования, настоящата схема за храни с традиционно специфичен характер не успя да реализира своя потенциал. Следователно действащите разпоредби следва да бъдат подобрени, изяснени и по-добре насочени, за да стане схемата по-разбираема, функционална и привлекателна за потенциалните заявители.
- (35) Настоящата схема предвижда възможност за регистрация на наименование с цел идентификация, без наименованието да бъде запазено в Съюза. Тъй като този вариант не беше добре разбран от заинтересованите страни, а и защото функцията по идентифициране на традиционните продукти може да се постигне по-добре на равнището на държавите-членки или на регионално равнище, като се прилага принципът на субсидиарност, използването на този вариант следва да се преустанови. С оглед на натрупания опит схемата следва да се занимава единствено със запазването на наименования на територията на Съюза.
- (36) За да се гарантира, че по схемата се регистрират наименования на действително традиционни продукти, следва да се адаптират критериите и условията за регистрация на наименованията, по-специално тези по отношение на определението за „традиционен“, което следва да включва продукти, които са били произвеждани в продължение на значителен период.
- (37) За да се гарантира, че храните с традиционно специфичен характер отговарят на своите спецификации и са съгласувани, организираните в групи производители следва сами да определят продукта в спецификация. Възможността за регистриране на наименование като храна с традиционно специфичен характер следва да е на разположение и за производители от трети държави.
- (38) За да могат да бъдат запазени, храните с традиционно специфичен характер следва да бъдат регистрирани на равнището на Съюза. Вписването в регистъра следва освен това да дава информация на потребителите и на участниците в търговията.
- (39) С цел да се предотврати създаването на условия за нелоялна конкуренция, всеки производител, включително производител от трета държава, следва да може да използва регистрирано наименование на храна с традиционно специфичен характер, при условие че въпросният продукт отговаря на изискванията на съответните спецификации и производителят е включен в система за проверки. За произведени в Съюза храни с традиционно специфичен характер символът на Съюза следва да бъде указан на етикета и следва да бъде възможно да бъде свързан с означението „храна с традиционно специфичен характер“.
- (40) За да бъдат защитени регистрираните наименования от неправомерна употреба или от практики, които биха могли да подведат потребителите, тяхната употреба следва да бъде запазена.
- (41) Условията за използване, предвидени в Регламент (ЕО) № 509/2006, следва да продължат да се прилагат за преходен период по отношение на тези наименования, които вече са регистрирани съгласно Регламент (ЕО) № 509/2006 и които на 3 януари 2013 г. иначе биха останали извън неговото приложно поле.
- (42) Следва да се въведе процедура за регистриране на наименования, които са регистрирани без запазено име съгласно Регламент (ЕО) № 509/2006, която да позволи те да могат да бъдат регистрирани със запазено име.
- (43) Следва също така да бъде създадена разпоредба за преходните мерки, приложими при регистрацията на заявленията, получени от Комисията преди 3 януари 2013.
- (44) Следва да бъде въведено второ ниво системи за качество, основано на термини за качество, които внасят добавена стойност, могат да се популяризират на вътрешния пазар и трябва да се прилагат доброволно. Тези незадължителни термини за качество следва да се отнасят до специфични хоризонтални характеристики във връзка с една или

⁽¹⁾ ОВ L 299, 8.11.2008 г., стр. 25.

- повече категории продукти, методи на селскостопанско производство или специфики на преработката, които се прилагат в конкретни райони. Незадължителният термин за качество „планински продукт“ до момента е в съответствие с условията и ще придаде допълнителна стойност на продукта на пазара. С цел улесняване на прилагането на Директива 2000/13/ЕО, когато етикетването на някои храни може да доведе до объркване на потребителя във връзка с незадължителните термини за качество, включително по конкретно „планински продукти“, Комисията може да приеме насоки.
- (45) За да се предостави на производителите от планинските райони ефективен инструмент за по-успешно предлагане на пазара на продукцията им и да се намали действителният риск от заблуждение на потребителя по отношение на планинския произход на продуктите на пазара, следва да се създаде разпоредба относно определянето на равнището на Съюза на незадължителен термин за качество за планинските продукти. Определянето на планинските райони следва да се основава на общите критерии за класификация, използвани за идентифицирането на планински район в Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета от 17 май от 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) ⁽¹⁾.
- (46) Добавената стойност на географските указания и храните с традиционно специфичен характер се базира на доверието на потребителите. Тя е надеждна единствено ако е съпроводена от ефективна проверка и контрол. Тези схеми за качество следва да бъдат предмет на система за мониторинг чрез официални проверки в съответствие с принципите, предвидени в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните ⁽²⁾, и следва да включват система за проверки на всички етапи на производството, преработката и разпространението. За да се помогне на държавите-членки да прилагат по-добре разпоредбите на Регламент (ЕО) № 882/2004 по отношение на контрола върху географските указания и храните с традиционно специфичен характер, в настоящия регламент следва да се направи позоваване на най-важните членове.
- (47) Операторите следва да бъдат обект на система, която проверява съответствието с продуктовата спецификация, за да се гарантират на потребителя специфичните характеристики на географските указания и на храните с традиционно специфичен характер.
- (48) С цел да се гарантира тяхната безпристрастност и ефективност, компетентните органи следва да отговарят на редица оперативни критерии. Следва да се предвидят разпоредби за делегиране на някои правомощия на контролните органи за извършване на конкретни задачи по контрола.
- (49) Европейските стандарти (стандарти EN), разработени от Европейския комитет по стандартизация (CEN), и международните стандарти, разработени от Международната организация по стандартизация (ISO), следва да се използват за акредитацията на контролните органи, както и от самите органи при тяхната дейност. Акредитацията на тези органи следва да става в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти ⁽³⁾.
- (50) В многогодишните национални планове за контрол и в годишния доклад, изготвяни от държавите-членки в съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004, следва да се включи информация за контролните дейности по отношение на географските указания и на храните с традиционно специфичен характер.
- (51) Държавите-членки следва да са оправомощени да начисляват такса за покриване на направените разходи.
- (52) Съществуващите правила по отношение на продължаващата употреба на родови наименования следва да бъдат изяснени, така че родови наименования, които са подобни на наименование или термин, който е защитен или запазен, или са част от него, следва да запазят своя родов статут.
- (53) Датата за установяване на предходност на марка и на наименование за произход или географско указание следва да е датата на подаване на заявлението за регистрация на марката в Съюза или в държавите-членки и датата на заявлението, подадено до Комисията, за защита на наименование за произход или на географско указание.
- (54) Разпоредбите, които регламентират отказа или съвместното съществуване на наименование за произход или географско указание поради противоречие с предходна марка, следва да продължат да се прилагат.
- (55) Критериите, съгласно които последващи марки следва да бъдат отказвани или, ако са регистрирани — да се обявят за невалидни на основание, че противоречат на предходно наименование за произход или географско указание, следва да отговарят на предвидения обхват на закрила на наименованието за произход или географското указание.
- (56) Разпоредбите на системите за установяване на права на интелектуална собственост, и по-специално тези, определени по схемата за качество за наименованията за произход и географските указания или определените съгласно законодателството за марките, следва да не бъдат засегнати от запазването на наименования и от определянето на указания и символи съгласно схемите за качество за храни с традиционно специфичен характер, и за незадължителни термини за качество.

⁽¹⁾ ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80.

⁽²⁾ ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30.

- (57) Ролята на групите следва да бъде изяснена и призната. Групите имат важна роля в процеса на подаване на заявления за регистрация на наименования за произход и на географски указания и храни с традиционно специфичен характер, както и при изменения на спецификации и молби за заличаване. Групата може също така да развива дейности, свързани с надзора върху прилагането на закрилата на регистрираните наименования, съответствието на производството с продуктовата спецификация, информацията за регистрираното наименование и неговото популяризиране, както и в общи линии всяка дейност, насочена към повишаване на стойността на регистрираните наименования и ефикасността на схемите за качество. Освен това тя следва да наблюдава позицията на продуктите на пазара. Все пак обаче тези дейности следва да не улесняват нито да водят до неконкурентно поведение, несъвместимо с членове 101 и 102 от Договора.
- (58) За да се гарантира, че регистрираните наименования за произход, географските указания и храните с традиционно специфичен характер отговарят на условията, посочени в настоящия регламент, заявленията следва да бъдат разглеждани от националните органи на заинтересованите държави-членки при спазване на минималните общи разпоредби, включително на националната процедура за предявяване на възражения. Комисията впоследствие следва да проучва заявленията, за да се гарантира, че не са допуснати явни грешки и че законодателството на Съюза и интересите на заинтересованите страни извън държавата-членка на подаване на заявлението са взети предвид.
- (59) Регистрацията като наименования за произход, географски указания и храни с традиционно специфичен характер следва да бъде отворена за наименования, свързани с продукти, произхождащи от трети държави и които отговарят на условията, предвидени в настоящия регламент.
- (60) Символите, указанията и съкращенията, указващи участие в схема за качество, както и съответните права в рамките на Съюза, следва да бъдат защитени в Съюза, както и в трети държави, за да се гарантира, че те се използват за автентични продукти и че потребителите не се въвеждат в заблуждение по отношение на качествата на продуктите. Освен това, за да бъде ефективна закрилата, Комисията следва да разполага с разумни бюджетни ресурси на централизиран принцип в рамките на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) ⁽¹⁾ и в съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика ⁽²⁾.
- (61) Процедурата за регистрация на защитените наименования за произход, защитените географски указания и храните с традиционно специфичен характер, включително периодите за проучване и представяне на възражение, следва да бъде съкратена и подобрена, по-специално по отношение на вземането на решения. Комисията, като действа при някои обстоятелства с подкрепата на държавите-членки, следва да носи отговорност за вземането на решения за регистриране. Следва да се предвидят процедури, които да дават възможност за изменение на продуктовете спецификации след регистрация и за заличаване на регистрирани наименования, по-специално ако продуктът вече не отговаря на съответната продуктова спецификация или ако дадено наименование вече не се използва на пазара.
- (62) За да се улесни трансграничното подаване на заявления за съвместна регистрация на защитени наименования за произход, защитени географски указания и храни с традиционно специфичен характер, следва да бъдат създадени разпоредби за съответните процедури.
- (63) С оглед на допълването или изменението на някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да се делегира правомощие да приема актове в съответствие с член 290 от Договора по отношение на допълването на списъка с продуктите, изброени в приложение I към настоящия регламент, установяването на ограничения и дерогации във връзка с набавянето на фураж в случай на наименования за произход, установяването на ограничения и дерогации във връзка с клането на живи животни или с набавянето на суровини; определянето на правила, с които се ограничават информацията, съдържаща се в продуктовата спецификация; определянето на символите на Съюза; определянето на допълнителни преходни разпоредби, за да се защитят правата и законните интереси на съответните производители или заинтересовани страни; определянето на допълнителните подробности за критериите за допустимост на наименованията на храни с традиционно специфичен характер; определянето на подробни правила относно критериите за незадължителен термин за качество; запазването на допълнителен незадължителен термин за качество, определянето на условията за употребата му и за изменение на тези условия; определянето на дерогации от условията за използване на термина „планински продукт“ и определяне на методи на производство и други критерии, релевантни за използването на посочения незадължителен термин за качество, по-специално определяне на условията, при които се разрешава суровините или фуражите да идват извън планинските райони; установяването на допълнителни правила за определяне на родовия характер на термините в Съюза; определянето на правила за уреждане на употребата на наименованието на сорт растения или порода животни; определянето на правилата за провеждане на националната процедура по предявяване на възражения по отношение на съвместните заявления, свързани с повече от една национална територия, и

⁽¹⁾ ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 1.

за допълване на правилата за процеса на подаване на заявления, процеса на представяне на възражения, процеса на подаване на заявления за изменение и процеса на заличаване по принцип. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

- (64) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на определянето на правила за формата на продуктовата спецификация; определяне на подробни правила за формата и съдържанието на регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания; определянето на техническите характеристики на символите на Съюза и означенията, както и на правилата за използването им върху продуктите, включително по отношение на подходящите езикови версии, които да се използват; предоставянето и удължаването на преходните периоди за временни дерогации за използване на защитени наименования за произход и на защитени географски указания; определянето на подробни правила относно формата и съдържанието на регистъра на храните с традиционно специфичен характер; определянето на правила за защита на храните с традиционно специфичен характер, определянето на всички мерки, свързани с формата, процедурите или други технически подробности, необходими за прилагането на дял IV; определянето на правила за употребата на незадължителните термини за качество; определянето на правила относно единната закрила на означенията, съкращенията и символите, отнасящи се до схемите за качество; определянето на подробни правила за процедурите, формата и представянето на заявленията за регистрация и на възраженията; отхвърлянето на заявлението; вземането на решение относно регистрацията на наименование за произход, ако не е постигнато съгласие; определянето на подробни правила за процедурите, формата и представянето на заявлението за изменение, заличаването на регистрацията на защитено наименование за произход, на защитено географско указание или на храна с традиционно специфичен характер; определянето на подробни правила за процедурата и формата на процедурата по заличаване, както и относно представянето на исканията за заличаване. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ⁽¹⁾.
- (65) По отношение на установяването на регистър на защитените наименования за произход, защитените географски указания и храните с традиционно специфичен характер, признати в рамките на настоящата схема, определянето на начините, по които се оповестяват имената и адресите на органите за сертифициране на продукти и регистрирането на наименование, ако не постъпи уведомление за възражение или приемливо мотивирано възражение или

ако е постъпило такова, е било постигнато съгласие, Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за изпълнение без да прилага Регламент (ЕС) № 182/2011,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Цели

1. Настоящият регламент има за цел да помогне на производителите на селскостопански продукти и храни да информират купувачите и потребителите относно характеристиките на продуктите и спецификите на селскостопанското производство на тези продукти и храни, като така се осигурява:

- а) лоялна конкуренция за земеделските стопани и производителите на селскостопански продукти и храни, които имат добавящи стойност характеристики и специфики;
- б) наличието на надеждна информация относно тези продукти, която е на разположение на потребителите;
- в) зачитане на правата върху интелектуалната собственост; и
- г) целостта на вътрешния пазар.

Целта на мерките, установени в настоящия регламент, е да се подкрепят селскостопанските и преработвателните дейности, както и системите за селскостопанско производство, свързани с висококачествени продукти, като по този начин се допринася за осъществяване на целите на политиката за развитие на селските райони.

2. С настоящия регламент се създават „схеми за качество“, които осигуряват базата за идентификацията и, където това е уместно, за защитата на наименования и термини, означаващи или описващи по-конкретно селскостопански продукти, със:

- а) добавящи стойност характеристики, или
- б) добавящи стойност специфики като резултат от използваните методи на селскостопанско производство или на преработка или от мястото на тяхното производство или предлагане на пазара.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящият регламент обхваща селскостопански продукти, предназначени за консумация от човека и изброени в приложение I към Договора, както и други селскостопански продукти и храни, изброени в приложение I към настоящия регламент.

С цел да се вземат предвид международни ангажименти или нови производствени методи или материали на Комисията се предоставя правомощието да приема делегираните актове в съответствие с член 56, които допълват списъка на продукти, който се съдържа в приложение I към настоящия регламент. Тези продукти са тясно свързани със селскостопанските продукти или с икономиката на селските райони.

2. Настоящият регламент не се прилага за спиртни напитки, ароматизирани вина или лозаро-винарски продукти съгласно определенията в приложение XI Б към Регламент (ЕО) № 1234/2007, с изключение на винения оцет.

⁽¹⁾ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

3. Настоящият регламент се прилага без да се засягат други конкретни разпоредби на Съюза, свързани с пускането на продукти на пазара, и по-специално с единната обща организация на пазарите и с етикетирането на храните.

4. Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество ⁽¹⁾ не се прилага за схемите за качество, създадени по силата на настоящия регламент.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „схеми за качество“ означава схемите, създадени съгласно дялове II, III и IV;
- (2) „група“ означава всяка асоциация, независимо от правната ѝ форма, съставена основно от производители или преработватели, работещи с един и същ продукт;
- (3) „традиционен“ означава доказана употреба на вътрешния пазар за период, който позволява предаване от поколение на поколение; този период е най-малко 30 години;
- (4) „етикетиране“ означава всички текстове, данни, търговски марки, производствени марки, изображения или знаци, свързани с дадена храна и нанесени върху опаковка, документ, надпис, етикет, пръстен или яка, които придружават такава храна или се отнасят до нея;
- (5) „специфичен характер“ по отношение на даден продукт означава характерните специфики на производството, които отличават ясно този продукт от други подобни продукти от същата категория;
- (6) „родови термини“ означава наименованията на продукти, които въпреки че са свързани с мястото, региона или държавата, където продуктът е бил първоначално произвеждан или продаван, са се превърнали в общо наименование на продукта в Съюза;
- (7) „етап на производство“ означава производство, преработка или приготвяне;
- (8) „преработени продукти“ означава храни, получени в резултат от преработката на непреработени продукти. Преработените продукти може да съдържат съставки, които са необходими за тяхното производство или им придават специфични характеристики.

ДЯЛ II

ЗАЩИТЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ ЗА ПРОИЗХОД И ЗАЩИТЕНИ ГЕОГРАФСКИ УКАЗАНИЯ

Член 4

Цел

Създава се схема за защитени наименования за произход и защитени географски указания с цел да се помогне на производителите на продукти, свързани с даден географски район, като:

- а) се гарантират справедливи приходи съобразно качествата на техните продукти;
- б) се гарантира единна закрила на наименованията като право на интелектуална собственост на територията на Съюза;
- в) се предоставя ясна информация на потребителите относно добавящите стойност специфики на продукта.

Член 5

Изисквания за наименованията за произход и географските указания

1. За целите на настоящия регламент „наименование за произход“ е наименование, което идентифицира продукт:

- а) произхождащ от специфично място, регион или, в изключителни случаи, държава;
- б) чието качество или характеристики се дължат основно или изключително на специфична географска среда с присъщите ѝ природни и човешки фактори; и
- в) чиито етапи на производство се извършват в определения географски район.

2. За целите на настоящия регламент „географско указание“ е наименование, което идентифицира продукт:

- а) с произход от специфично място, регион или държава;
- б) чието качество, репутация или други характеристики се отдават предимно на неговия географски произход; и
- в) на който поне един етап от производствения процес се осъществява в определения географски район.

3. Независимо от параграф 1, някои имена се третират като наименования за произход, дори и суровините за посочените продукти да идват от географски район, по-голям или различен от определения географски район, при условие че:

- а) районът на производство на суровините е определен;
- б) съществуват специални условия за производството на суровините;

⁽¹⁾ ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37.

- в) налище са ред и условия за контрол, за да се гарантира, че условията, посочени в буква б), се спазват; и
- г) въпросните наименования за произход са били признати като наименования за произход в държавата на произход преди 1 май 2004 г.

За целите на настоящия параграф единствено живите животни, месото и млякото могат да се смятат за суровини.

4. За да се вземе предвид специфичният характер на производството на продукти с животински произход, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно ограничения и дерогации във връзка с набавянето на фураж в случай на наименования за произход.

Освен това, за да се вземе предвид специфичният характер на някои продукти или райони, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно ограничения и дерогации във връзка с клането на живи животни или с набавянето на суровини.

Тези ограничения и дерогации въз основа на обективни критерии вземат предвид качеството или употребата и признатото ноу-хау или природните фактори.

Член 6

Родов характер, конфликти с имена на сортове растения, породи животни, омоними и марки

1. Родовите термини не се регистрират като защитени наименования за произход или защитени географски указания.

2. Наименование не може да се регистрира като наименование за произход или географско указание, когато то е в противоречие с име на сорт растения или порода животни и има вероятност да подведе потребителя по отношение на истинския произход на продукта.

3. Предложено за регистрация наименование, което изцяло или частично е омоним на вече вписано наименование в създадения съгласно член 11 регистър, не може да бъде регистрирано, освен ако не е налище достатъчно разграничение в практиката между условията за местно и традиционно използване и представяне на регистрирания впоследствие омоним и вече съдържащото се в регистъра наименование, като се отчита необходимостта да се осигури равнопоставено третиране на съответните производители и да не се подвеждат потребителите.

Омонимно наименование, което въвежда в заблуждение потребителя, като му внушава, че продуктите идват от друга територия, не се регистрира дори ако наименованието е точно по отношение на действителната територия, район или място на произход на съответните продукти.

4. Наименование, предложено за регистрация като наименование за произход или географско указание, не се регистрира,

когато в светлината на репутацията и известността на дадена марка, както и на продължителността на нейното използване, регистрацията на предложеното наименование като наименование за произход или географско указание би могла да подведе потребителя по отношение на истинската идентичност на продукта.

Член 7

Продуктова спецификация

1. Защитено наименование за произход или защитено географско указание трябва да съответства на спецификация, която включва поне следното:

- а) наименованието, което трябва да бъде защитено като наименование за произход или географско указание, така както се използва в търговията или в говоримия език, но само на езиците, които се използват или в исторически план са били използвани за описанието на конкретния продукт в определения географски район;
- б) описание на продукта, включително на суровините, ако това е приложимо, както и основните физични, химични, микробиологични или органолептични характеристики на продукта;
- в) определяне на географския район, ограничен поради посочената в буква е), подточка i) или подточка ii) връзка, и, ако това е приложимо, подробности, посочващи съответствието с изискванията на член 5, параграф 3;
- г) доказателства, че продуктът произхожда от определения географски район, посочен в член 5, параграфи 1 или 2;
- д) описание на метода на получаване на продукта и, където е приложимо, автентичните и неизменни местни методи, както и информация относно опаковането, ако групата, която подава заявление, реши това и представи достатъчни специфични за продукта основания, че опаковането трябва да се извършва в определения географски район, за да се защити качеството, да се осигури произходът, или да се обезпечи контролът, като се вземе предвид законодателството на Съюза, по-специално законодателството относно свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги;
- е) подробности за установяване на следното:
- i) връзката между качеството или характеристиките на продукта и географската среда, по смисъла на член 5, параграф 1; или
- ii) при необходимост, връзката между определено качество, репутацията или друга характеристика на продукта и географския произход, по смисъла на член 5, параграф 2;
- ж) наименованието и адреса на органите или, ако са известни, наименованието и адреса на органите, упражняващи контрол за спазването на изискванията относно продуктова спецификация съгласно член 37, и техните конкретни задачи;

з) специфични правила за етикетиране на въпросния продукт.

2. За да се гарантира, че продуктите спецификации предоставят подходяща и сбита информация, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на правила, с които се ограничават информацията, съдържаща се в спецификацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, когато такова ограничение е необходимо, за да се избегнат прекомерно обемистите заявления за регистрация.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за формата на спецификацията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 8

Съдържание на заявлението за регистрация

1. Заявлението за регистрация на наименование за произход или на географско указание съгласно член 49, параграф 2 или 5, включва най-малко:

- а) наименованието и адреса на групата заявител и на органите или, ако са известни, на органите, упражняващи контрол за спазването на изискванията относно продуктова спецификация;
- б) спецификацията на продукта, предвидена в член 7;
- в) единен документ, в който се посочва следното:
  - i) основните елементи на спецификацията на продукта: наименование, описание на продукта, включително, когато е приложимо, специфични правила относно опаковането и етикетирането и кратко определение на географския район;
  - ii) описание на връзката между продукта и географската среда или географския произход, по смисъла на член 5, параграф 1 или 2 в зависимост от случая, включително, когато е приложимо, специфични елементи от описанието на продукта или метода на производство за обосновка на връзката.

Освен това, както е посочено в член 49, параграф 5, в заявлението се включва доказателство, че наименованието на продукта е защитено в неговата държава на произход.

2. Документацията на заявлението, посочена в член 49, параграф 4, включва:

- а) наименованието и адреса на групата заявител;
- б) единният документ, посочен в параграф 1, буква в) от настоящия член;
- в) декларация от държавата-членка, че тя смята заявлението, подадено от групата заявител и отговарящо на условията за благоприятно решение, за отговарящо на изискванията на настоящия регламент и на приетите съгласно него разпоредби;

г) данните за публикацията на спецификацията на продукта.

Член 9

Временна национална защита

Всяка държава-членка може, само за определено време, да предостави защита на дадено наименование, по смисъла на настоящия регламент, на национално равнище, която е в сила от датата, на която заявлението е подадено до Комисията.

Тази национална защита се прекратява или на датата, на която е взето решение за регистрация съгласно настоящия регламент, или при оттегляне на заявлението.

Ако дадено наименование не е регистрирано съгласно настоящия регламент, единствено засегнатата държава-членка поема отговорността за последствията от такава национална защита.

Мерките, предприети от държавите-членки съгласно първа алинея, пораждат действие единствено на национално равнище и нямат въздействие върху вътрешната търговия в Съюза или върху международната търговия.

Член 10

Основания за възражение

1. Мотивирано възражение съгласно посоченото в член 51, параграф 2 се приема само ако е получено от Комисията в рамките на срока, установен в посочения параграф и ако:

- а) показва, че изискванията, посочени в член 5 и член 7, параграф 1, не са спазени;
- б) показва, че регистрацията на предложеното наименование би била в противоречие с член 6, параграфи 2, 3 или 4;
- в) показва, че регистрацията на предложеното наименование би застрашила съществуването на изцяло или отчасти идентично наименование или марка или съществуването на продукти, които са били законно на пазара за период от поне пет години преди датата на публикацията, предвидена в член 50, параграф 2, буква а); или
- г) предоставя подробности, на основата на които може да се заключи, че наименованието, за което се иска регистрация, е родов термин.

2. Основанията за възражение се оценяват по отношение на територията на Съюза.

Член 11

Регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания

1. Без да прилага процедурата, посочена в член 57, параграф 2, Комисията приема актове за изпълнение за създаване и поддържане на публично достъпен и актуализиран регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания, признати в рамките на настоящата схема.

2. Географските указания, отнасящи се до продукти от трети държави, които са защитени в Съюза по силата на международно споразумение, по което Съюзът е договаряща страна, могат да бъдат вписвани в регистъра. Ако не са изрично посочени във въпросното споразумение като защитени наименования за произход съгласно настоящия регламент, такива наименования се вписват в регистъра като защитени географски указания.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила за формата и съдържанието на регистъра. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

4. Комисията публикува и редовно актуализира списъка на международните споразумения, посочени в параграф 2, както и списъка на географските указания, защитени съгласно тези споразумения.

Член 12

Наименования, символи и указания

1. Защитените наименования за произход и защитените географски указания могат да се използват от всеки оператор, предлагащ на пазара продукт, който отговаря на съответната спецификация.

2. Създават се символи на Съюза за реклама на защитените наименования за произход и защитените географски указания.

3. В случай на продукти с произход от Съюза, които се предлагат на пазара със защитено наименование за произход или защитено географско указание, регистрирано в съответствие с процедурите, предвидени в настоящия регламент, свързаните с тях символи на Съюза присъстват върху етикета. Освен това регистрираното наименование на продукта следва да бъде разположено в същото зрително поле. Означенията „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“ или съответните съкращения — ЗНП или ЗГУ — могат да присъстват върху етикета.

4. Освен това върху етикета може да има също: изображения на географския район на произход по член 5 и текстови, графични или символни препратки към държавата-членка и/или региона, на чиято територия е разположен географският район на произход.

5. Без да се засяга Директива 2000/13/ЕО, върху етикетите могат да бъдат използвани колективните географски марки, посочени в член 15 от Директива 2008/95/ЕО, заедно със защитеното наименование за произход или защитеното географско указание.

6. В случай на продукти с произход от трети държави, предлагани на пазара под наименования, вписани в регистъра, върху етикетите могат да присъстват означенията, посочени в параграф 3 или свързаните с тях символи на Съюза.

7. За да се гарантира, че на потребителя се съобщава подходящата информация, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56, в които се определят символите на Съюза.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на техническите характеристики на символите на Съюза и означенията, както и на правилата за използването им върху продуктите, предлагани на пазара със защитено наименование за произход или защитено географско указание, включително правила относно подходящите езикови версии, които да се използват. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 13

Защита

1. Защитата на регистрираните наименования обхваща забрана за:

- а) всяко пряко или косвено използване за търговски цели на регистрирано наименование по отношение на продукти, които не попадат в обхвата на регистрацията, в случай че тези продукти са сходни с продуктите, регистрирани под това наименование, или в случай че използването му води до ползи от репутацията на защитеното наименование, включително когато тези продукти са използвани като съставка;
- б) всякаква злоупотреба, имитация или пресъздаване, дори ако е посочен истинският произход на продуктите или услугите или ако защитеното наименование е преведено или придружено от израз, като „стил“, „тип“, „метод“, „както се произвежда във“, „имитация“ или друг подобен израз, включително когато тези продукти са използвани като съставка;
- в) всяко друго фалшиво или подвеждащо означение по отношение на потеклото, произхода, естеството или съществените качества на продукта, което е използвано върху вътрешната или външната опаковка, рекламен материал или документи, касаещи въпросния продукт, и опаковането на продукта в опаковка, която може да създаде погрешна представа за произхода му;
- г) всяка друга практика, която би могла да подведе потребителя относно истинския произход на продукта.

Когато защитено наименование за произход или защитено географско указание съдържа смятано за родово име на продукт, не се смята, че използването на това родово име е в противоречие с първа алинея, буква а) или буква б).

2. Защитените наименования за произход и защитените географски указания не могат да станат родови.

3. Държавите-членки вземат подходящи административни и съдебни мерки за предотвратяване или спиране на неправомерното използване на защитени наименования за произход и на защитени географски указания съгласно параграф 1, които са произведени или предлагани на пазара в съответната държава-членка.

За тази цел държавите-членки определят органи, отговорни за предприемането на тези мерки съгласно процедури, определени от всяка държава-членка.

Тези органи предоставят адекватни гаранции за обективност и безпристрастност и разполагат с необходимия квалифициран персонал и ресурси, необходими за изпълнението на техните задачи.

Член 14

Връзка между марки, наименования за произход и географски указания

1. Когато е регистрирано наименование за произход или географско указание съгласно настоящия регламент, регистрацията на марка, чието използване би нарушило член 13, параграф 1 и която се отнася за продукти от същия клас, получава отказ, ако заявлението за регистрация на марката е подадено след датата на подаване до Комисията на заявлението за регистрация във връзка с наименованието за произход или географското указание.

Марки, регистрирани в нарушение на първа алинея, се обявяват за недействителни.

Разпоредбите на настоящия параграф се прилагат независимо от разпоредбите на Директива 2008/95/ЕО.

2. Без да се засяга член 6, параграф 4, марка, чието използване нарушава член 13, параграф 1, за която има подадено заявление, която е регистрирана или се е наложила в резултат на употреба, ако такава възможност е предвидена в съответното законодателство, добросъвестно и на територията на Съюза преди датата, на която е било представено на Комисията заявлението за предоставяне на защита на наименованието за произход или на географското указание, може да продължи да се използва и да се подновява за съответния продукт, независимо от регистрацията на наименование за произход или на географско указание, при условие че не са налице основания за недействителност или отмяна съгласно Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно марката на Общността⁽¹⁾ или съгласно Директива 2008/95/ЕО. В подобни случаи се разрешава използването на защитеното наименование за произход или на защитеното географско указание, както и използването на съответните марки.

Член 15

Преходни периоди за използване на защитени наименования за произход и на защитени географски указания

1. Без да се засяга член 14, Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се предоставя преходен период до пет години, за да се даде възможност продукти с произход от държава-членка или от трета държава, чиито наименования се състоят от или включват наименование, което е в нарушение на член 13, параграф 1, да продължат да използват наименованието, под което са били предлагани на пазара, при условие че отговарящо на условията възражение съгласно член 49, параграф 3 или член 51 показва, че:

- а) регистрацията на наименованието би поставила под въпрос съществуването на отчасти или изцяло идентично наименование; или
- б) тези продукти са били законно предлагани на пазара с това наименование на съответната територия най-малко пет години преди датата на публикуването, посочено в член 50, параграф 2, буква а).

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

2. Без да се засяга член 14, Комисията може да приема актове за изпълнение за удължаване на преходния период, посочен в параграф 1 от настоящия член, до 15 години в надлежно обосновани случаи, ако бъде доказано, че:

- а) посоченото в параграф 1 от настоящия член наименование се е използвало законно, последователно и справедливо поне 25 години преди в Комисията да бъде подадено заявлението за регистрация;
- б) целта на използване на наименованието, посочено в параграф 1 от настоящия член, никога не е била извличането на полза от репутацията на регистрираното наименование и е доказано, че потребителят не е бил, нито би могъл да бъде заблуден по отношение на действителния произход на продукта.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

3. При използването на наименование, посочено в параграфи 1 и 2, държавата на произход се поставя ясно и на видно място върху етикета.

4. За да се преодолеят временни затруднения с дългосрочната цел да се гарантира, че всички производители във въпросния район се съобразяват със спецификацията, държавата-членка може да предостави преходен период до 10 години, считано от датата, на която заявлението е подадено до Комисията, при условие че съответните оператори законно са предлагали въпросните продукти на пазара, използвайки съответните имена непрекъснато най-малко през последните пет години преди подаването на заявлението до органите на държавата-членка и са отбелязали това в националната процедура за предявяване на възражения, посочена в член 49, параграф 3.

Първата алинея се прилага *mutatis mutandis* за защитено географско указание или защитено наименование за произход, отнасящи се до географски район, разположен в трета държава, с изключение на процедурата за предявяване на възражения.

Подобни преходни периоди се указват в документацията на заявлението по член 8, параграф 2.

Член 16

Преходни разпоредби

1. Наименованията, вписани в регистъра, предвиден в член 7, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 510/2006, се включват автоматично в регистъра, посочен в член 11 от настоящия регламент. Приема се, че съответните спецификации са спецификациите, посочени в член 7 от настоящия регламент. Всички специални преходни разпоредби, свързани с тези регистрации, продължават да се прилагат.

⁽¹⁾ ОВ L 78, 24.3.2009 г., стр. 1.

2. За да се защитят правата и законните интереси на съответните производители или на заинтересованите страни, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно допълнителни преходни разпоредби.

3. Настоящият регламент се прилага, без да се засяга, от една страна, правото на едновременно съществуване, признато съгласно Регламент (ЕО) № 510/2006 по отношение на наименованията за произход и на географските указания, и, от друга страна, — на марките.

ДЯЛ III

ХРАНИ С ТРАДИЦИОННО СПЕЦИФИЧЕН ХАРАКТЕР

Член 17

Цел

Създава се схема за храни с традиционно специфичен характер за защита на традиционни методи на производство и рецепти чрез подпомагане на производителите на традиционни продукти при предлагането на пазара и информирането на потребителите относно добавящите стойност специфики на техните традиционни рецепти и продукти.

Член 18

Критерии

1. Едно наименование отговаря на условията за регистрация като храна с традиционно специфичен характер, когато описва специфичен продукт или храна, който (която):

- е резултат от начин на производство, преработка или състав, които съответстват на традиционна практика за този продукт или тази храна, или
- е произведен (произведена) от суровини или съставки, които традиционно се използват за него (нея).

2. За да бъде регистрирано едно наименование като храна с традиционно специфичен характер, то трябва:

- да е било използвано традиционно за този специфичен продукт; или
- да е означение за традиционния характер или специфичния характер на продукта.

3. Ако в процедурата по предявяване на възражения съгласно член 51 се докаже, че наименованието се използва и в друга държава-членка или в трета държава, за да се разграничат сходни продукти или продукти, които имат еднакво или подобно наименование, в решението за регистриране, взето в съответствие с член 52, параграф 3, може да се предвиди наименованието на храната с традиционно специфичен характер да бъде придружено с обозначението „приготвено в съответствие с традициите на“, което да бъде непосредствено последвано от наименованието на държавата или на съответния район от нея.

4. Не може да се регистрира наименование, което се позовава единствено на претенции от общ характер, използвани за група от продукти, или на претенции, предвидени в конкретно законодателство на Съюза.

5. За да се осигури гладкото функциониране на схемата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно допълнителните подробности за критериите за допустимост, предвидени в настоящия член.

Член 19

Продуктова спецификация

1. Храна с традиционно специфичен характер трябва да е в съответствие със спецификацията, която включва:

- предлаганото за регистрация наименование в подходящите езикови версии;
- описание на продукта, включително неговите основни физични, химични, микробиологични или органолептични характеристики, които показват неговия специфичен характер;
- описание на начина на производство, който трябва да спазват производителите, включително, при необходимост, естеството и характеристиките на използваните суровини или съставки, както и метода, по който е приготвен продуктът; и
- основните елементи, които определят традиционния характер на продукта.

2. За да се гарантира, че продуктите спецификации оставят подходяща и сбита информация, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на правила, с които се ограничават информацията, съдържаща се в спецификацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, когато такова ограничение е необходимо, за да се избегнат прекомерно обемистите заявления за регистрация.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за формата на спецификацията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 20

Съдържание на заявлението за регистрация

1. Заявлението за регистрация на наименование на храна с традиционно специфичен характер, посочено в член 49, параграф 2 или 5, включва:

- наименованието и адреса на групата заявител;
- спецификацията на продукта съгласно член 19.

2. Документацията на заявлението, посочена в член 49, параграф 4, включва:

- данните, посочени в параграф 1 от настоящия член; и
- декларация от държавата-членка, че тя смята заявлението, подадено от групата заявител и отговарящо на условията за благоприятно решение, за отговарящо на изискванията на настоящия регламент и на приетите в съответствие с него разпоредби.

Член 21

Основания за възражение

1. Мотивирано възражение съгласно посоченото в член 51, параграф 2 се приема само ако е получено от Комисията преди изтичането на срока и ако:

- а) предоставя надлежно обосновани доводи защо предлаганата регистрация е несъвместима с условията по настоящия регламент; или
- б) доказва, че използването на наименованието е законно, известно и икономически значимо за сходни селскостопански продукти или храни.

2. Критериите, посочени в параграф 1, буква б), се оценяват по отношение на територията на Съюза.

Член 22

Регистър на храни с традиционно специфичен характер

1. Без да прилага процедурата, посочена в член 57, параграф 2, Комисията приема актове за изпълнение за създаване и поддържане на публично достъпен актуализиран регистър на храните с традиционно специфичен характер, признати в рамките на настоящата схема.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила за формата и съдържанието на регистъра. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 23

Наименования, символи и означения

1. Наименование, регистрирано като храна с традиционно специфичен характер, може да се използва от всеки оператор, предлагащ на пазара продукт, който отговаря на съответната спецификация.

2. Създава се символ на Съюза, за да се рекламират храните с традиционно специфичен характер.

3. В случай на продукти с произход от Съюза, които се предлагат на пазара като храни с традиционно специфичен характер и които са регистрирани в съответствие с настоящия регламент, върху етикета се поставя символът, предвиден в параграф 2, без да се засяга параграф 4. Освен това наименованието на продукта следва да бъде разположено в същото зрително поле. Означението „храна с традиционно специфичен характер“ или съответното съкращение „ХТСХ“ също може да се посочи върху етикета.

Символът се поставя доброволно върху етикета на храни с традиционно специфичен характер, произведени извън Съюза.

4. За да се гарантира, че на потребителя се предоставя подходящата информация, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на символа на Съюза.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на техническите характеристики на символа на Съюза и означението, както и на правилата за използването им върху продуктите, означени като храни с традиционно специфичен характер, включително по отношение на подходящите езикови версии, които да се използват. Тези актове за изпълнение се

приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 24

Ограничения на употребата на регистрирани наименования

1. Регистрираните наименования са защитени срещу всякаква злоупотреба, имитация или пресъздаване, или всяка друга практика, способна да подведе потребителя.

2. Държавите-членки правят необходимото търговските описания, използвани на национално равнище, да не водят до объркване с наименованията, които са регистрирани.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правилата за защита на храните с традиционно специфичен характер. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 25

Преходни разпоредби

1. Наименованията, регистрирани в съответствие с член 13, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 509/2006, се включват автоматично в регистъра, посочен в член 22 от настоящия регламент. Приема се, че съответните спецификации са спецификациите, посочени в член 19 от настоящия регламент. Всички специални преходни разпоредби, свързани с тези регистрации, продължават да се прилагат.

2. Наименованията, регистрирани в съответствие с изискванията, посочени в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 509/2006, включително регистрираните съгласно заявленията, посочени в член 58, параграф 1, втора алинея от настоящия регламент, могат да продължат да се използват при условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 509/2006, до 4 януари 2023 г., освен ако държавите-членки не използват процедурата, предвидена в член 26 от настоящия регламент.

3. За да се защитят правата и законните интереси на съответните производители или заинтересовани страни, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на допълнителни преходни разпоредби.

Член 26

Опростена процедура

1. По искане на група, дадена държава-членка, не по-късно от 4 януари 2016 г., може да представи на Комисията списък на храните с традиционно специфичен характер, които са регистрирани в съответствие с член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 509/2006 и които отговарят на условията на настоящия регламент.

Преди да представи дадено наименование, държавата-членка започва процедура по предявяване на възражение съгласно член 49, параграфи 3 и 4.

Ако в хода на тази процедура се докаже, че наименованието е използвано и във връзка със сходни продукти или продукти, които имат еднакво или подобно наименование, наименованието може да се допълни с термин, определящ неговия традиционен или специфичен характер.

Група от трета държава може да представи такива наименования на Комисията пряко или чрез органите на третата държава.

2. Комисията публикува наименованията, посочени в параграф 1, заедно със спецификациите за всяко от тях, в *Официален вестник на Европейския съюз* в срок от два месеца, считано от получаването им.

3. Прилагат се членове 51 и 52.

4. След като приключи процедурата за възражение, Комисията по целесъобразност коригира вписванията в регистъра, посочен в член 22. Приема се, че съответните спецификации са спецификациите, посочени в член 19.

ДЯЛ IV

НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ТЕРМИНИ ЗА КАЧЕСТВО

Член 27

Цел

Създава се схема за незадължителни термини за качество, за да се улесни предоставянето на информация в рамките на вътрешния пазар за добавящите стойност характеристики или специфики на селскостопанските продукти от техните производители.

Член 28

Национални правила

Държавите-членки могат да поддържат национални правила относно незадължителните термини за качество, които не са включени в обхвата на настоящия регламент, при условие че тези правила съответстват на правото на Съюза.

Член 29

Незадължителни термини за качество

1. Незадължителните термини за качество отговарят на следните критерии:

- а) терминът се отнася до характеристика на една или повече категории продукти или до специфики на селскостопанското им производство или преработка, които се прилагат в конкретни райони;
- б) използването на термина придава стойност на продукта в сравнение със сходни продукти; и
- в) терминът има европейско измерение.

2. Незадължителните термини за качество, които описват технически качества на продуктите с оглед прилагането на задължителни пазарни стандарти и които не са предназначени да информират потребителите за тези качества на продуктите, се изключват от настоящата схема.

3. Незадължителните термини за качество изключват незадължителните запазени термини, които подкрепят и допълват конкретни пазарни стандарти, определени по сектори и по категория на продуктите.

4. За да се вземат предвид особеностите на някои сектори, както и очакванията на потребителя, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на подробни правила, свързани с критериите, посочени в параграф 1 от настоящия член.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на всички мерки, свързани с формата, процедурите или други технически подробности, необходими за прилагането на настоящия дял. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

6. Когато приема делегирани актове и актове за изпълнение в съответствие с параграфи 4 и 5 от настоящия член, Комисията взема предвид съответните международни стандарти.

Член 30

Запазване и изменение

1. За да се вземат предвид очакванията на потребителите, развитието на научно-техническите познания, положението на пазара и промените в пазарните стандарти и в международните стандарти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за запазване на допълнителен незадължителен термин за качество и за определяне на условията за употребата му.

2. В надлежно обосновани случаи и за да се вземе предвид правилното използване на допълнителния незадължителен термин за качество, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за внасяне на изменения в условията за употреба, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Член 31

Планински продукт

1. Терминът „планински продукт“ се въвежда като незадължителен термин за качество.

Този термин се използва само за описание на продуктите, предназначени за консумация от човека, включени в списъка в приложение I към Договора, за които:

- а) едновременно и суровините и фуражите за селскостопанските животни, произлизат главно от планински райони;
- б) при преработените продукти, преработката също се извършва в планински райони.

2. За целите на настоящия член „планински райони“ в рамките на Съюза са областите, определени по смисъла на член 18, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1257/1999. За продуктите от трети държави „планински райони“ включва районите, които официално са определени като планински от третата държава или които отговарят на критерии, равностойни на посочените в член 18, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1257/1999.

3. В надлежно обосновани случаи и за да се отчетат природните ограничения, оказващи влияние върху селскостопанското производство в планинските райони, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за определяне на дерогации от условията за използване, посочени в параграф 1 от настоящия член. По-конкретно на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за определяне на условията, при които се разрешава суровините или фуражите да идват извън планинските райони, условията при които се разрешава преработката на продуктите да се извършва извън планинските райони в географски район, който следва да се определи, и за определянето на този географски район.

4. За да се отчетат природните ограничения, оказващи влияние върху селскостопанското производство в планинските райони, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно определянето на методите на производство и други критерии, свързани със заявлението за незадължителен термин за качество, установен в параграф 1 от настоящия член.

Член 32

Продукт на островно земеделие

Не по-късно от 4 януари 2014 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад по въпроса за нов термин „продукт на островно земеделие“. Този термин може да се използва само за описанието на продукти, предназначени за консумация от човека, които са изброени в приложение I към Договора, суровините за които произхождат от островни райони. Освен това, за да се използва терминът по отношение на преработени продукти, преработката също трябва да се извършва на остров в случаите, когато това оказва съществено въздействие върху специфичните характеристики на крайния продукт.

При необходимост докладът е придружен от подходящи законодателни предложения за запазване на незадължителен термин за качество „продукт на островно земеделие“.

Член 33

Ограничения на употребата

1. Незадължителен термин за качество може да се използва единствено за описание на продукти, които отговарят на съответните условия за употреба.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за употребата на незадължителните термини за качество. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 34

Мониторинг

Държавите-членки предприемат проверки, въз основа на анализ на риска, за да се гарантира спазването на изискванията на настоящия дял и, в случай на нарушение, прилагат подходящи административни наказания.

ДЯЛ V

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Официални проверки за защитени наименования за произход, защитени географски указания и храни с традиционно специфичен характер

Член 35

Приложно поле

Разпоредбите на настоящата глава се прилагат към схемите за качество от дял II и дял III.

Член 36

Определяне на компетентен орган

1. В съответствие с Регламент (ЕО) № 882/2004 държавите-членки определят компетентния орган или органи, отговорни за официалните проверки, извършвани за удостоверяване на съответствието със законовите изисквания, свързани със схемите за качество, установени от настоящия регламент.

Процедурите и изискванията на Регламент (ЕО) № 882/2004 се прилагат *mutatis mutandis* към официалните проверки, извършвани с цел проверка на съответствието със законовите изисквания, свързани със схемите за качество за всички продукти, включени в приложение I към настоящия регламент.

2. Компетентните органи, посочени в параграф 1, предоставят адекватни гаранции за обективност и безпристрастност и разполагат с необходимия квалифициран персонал и ресурси, необходими за изпълнението на техните функции.

3. Официалните проверки включват:

- a) проверка дали даден продукт отговаря на съответната продуктова спецификация; и
- b) наблюдение на използването на регистрирани наименования за описание на пуснат на пазара продукт, в съответствие с член 13, за наименованията, регистрирани съгласно дял II и, в съответствие с член 24, за наименованията, регистрирани съгласно дял III.

Член 37

Проверка на съответствието с продуктова спецификация

1. По отношение на защитените наименования за произход, защитените географски указания и храните с традиционно специфичен характер, които обозначават продукти с произход от Съюза, проверката за съответствие с продуктова спецификация, преди пускането на продукта на пазара, се извършва от:

- a) един или повече от компетентните органи, посочени в член 36 от настоящия регламент, и/или
- b) един или повече от контролните органи по смисъла на член 2, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004, които извършват дейност като органи за сертифициране на продукти.

Разходите по такава проверка на съответствието със спецификациите може да са за сметка на операторите, които подлежат на подобни проверки. Държавите-членки също могат да участват в поемането на тези разходи.

2. По отношение на наименованията за произход, географските указания и храните с традиционно специфичен характер, които обозначават продукти с произход от трета държава, проверката за съответствие със спецификациите преди пускането на продукта на пазара се извършва от:

а) един или повече от публичните органи, посочени от третата държава; и/или

б) един или повече от органите за сертифициране на продукти.

3. Държавите-членки оповестяват наименованията и адресите на органите, посочени в параграф 1 от настоящия член, и актуализират тази информация периодично.

Комисията оповестява наименованията и адресите на органите, посочени в параграф 2 от настоящия член, и актуализира тази информация периодично.

4. Без да прилага процедурата, посочена в член 57, параграф 2, Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на начините, по които се оповестяват имената и адресите на органите за сертифициране на продукти, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член.

Член 38

Наблюдение на използването на наименованието на пазара

Държавите-членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на компетентните органи, посочени в член 36. Комисията оповестява наименованията и адресите на тези органи.

Държавите-членки извършват проверки въз основа на анализ на риска, за да гарантират спазването на изискванията на настоящия регламент и в случай на нарушения предприемат всички необходими мерки.

Член 39

Делегиране от компетентните органи на контролните органи

1. В съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004 компетентните органи могат да делегират специфични задачи, свързани с официалните проверки на схемите за качество, на един или повече контролни органи.

2. Тези контролни органи се акредитират в съответствие с европейския стандарт EN 45011 или ISO/IEC Guide 65 (Общи изисквания към органите, които извършват сертифициране на продукти).

3. Акредитацията, посочена в параграф 2 от настоящия член, може да се извършва единствено от:

а) национален акредитиращ орган в Съюза в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 765/2008; или

б) акредитиращ орган извън Съюза, който е страна по многостранно споразумение за признаване под егидата на Международния форум за акредитация.

Член 40

Планиране и докладване на дейностите по контрол

1. Държавите-членки гарантират, че дейностите по контрол на задълженията по тази глава са изрично включени в отделен раздел в рамките на многогодишни национални планове за контрол в съответствие с членове 41, 42 и 43 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

2. Годишните доклади, свързани с контрола на задълженията, установени с настоящия регламент, включват отделен раздел с информацията, предвидена в член 44 от Регламент (ЕО) № 882/2004.

ГЛАВА II

Исключения за някои установени употреби

Член 41

Родови термини

1. Без да се засяга член 13, настоящият регламент не засяга употребата на термини, които са родови в Съюза, дори и родовият термин да е част от наименование, което е защитено по схема за качество.

2. За да се установи дали един термин е станал родов или не, се вземат предвид всички имащи отношение фактори и по-специално:

а) настоящото положение в районите на потребление;

б) съответните законодателни актове на национално равнище или на равнището на Съюза.

3. За да се защитят напълно правата на заинтересованите страни, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за установяване на допълнителни правила за определяне на родовия характер на термините, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Член 42

Сортове растения и породи животни

1. Настоящият регламент не препятства пускането на пазара на продукти, чието етикетирание включва наименование или термин, защитен или запазен съгласно схема за качество, описана в дял II, дял III или дял IV, който включва или съдържа наименование на сорт растения или порода животни, при условие че са изпълнени следните условия:

а) въпросният продукт включва посочения сорт или порода или е получен от тях;

б) потребителите не са подвеждани;

- в) употребата на наименованието на сорта или породата представява лоялна конкуренция;
- г) употребата не извлича полза от репутацията на защитения термин; и
- д) при схемата за качество, описана в дял II, производството и продажбата на продукта са се разпространили отвъд неговия район на произход преди датата на заявлението за регистрация на географското указание.

2. За да се поясни допълнително доколко операторите в хранително-вкусовия сектор имат правото и свободата да използват наименованията на растителни сортове или на животински породи, посочени в параграф 1 от настоящия член, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 относно правила за уреждане на употребата на такива наименования.

Член 43

Връзка с правото на интелектуална собственост

Схемите за качество, описани в дялове III и IV, се прилагат без да се засягат правилата на Съюза или на държавите-членки, които уреждат интелектуалната собственост, и по-специално тези, които се отнасят до наименованията за произход, географските указания и марките, както и правата, предоставени съгласно тези правила.

ГЛАВА III

Указания и символи на схемите за качество и роля на производителите

Член 44

Защита на указанията и символите

1. Указанията, съкращенията и символите, които се отнасят до схемите за качество, могат да се използват единствено във връзка с продукти, произведени в съответствие с правилата на схемата за качество, към която се отнасят. По-специално това се отнася до следните указания, съкращения и символи:

- а) „защитено наименование за произход“, „защитено географско указание“, „географско указание“, „ЗНП“, „ЗГУ“ и свързаните с тях символи, както е предвидено в дял II;
- б) „храна с традиционно специфичен характер“, „ХТСХ“ и свързания с нея символ, както е предвидено в дял III;
- в) „планински продукт“, както е предвидено в дял IV.

2. В съответствие с член 5 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) може да финансира на централизиран принцип, по инициатива на Комисията или от нейно име, административна помощ във връзка с развитието, подготовката, мониторинга, административното и правното подпомагане, правната защита, разходите по регистрация, разходите по подновяване, разходите по наблюдение на регистрацията на марки, съдебните такси и всички други свързани с тях мерки, необходими, за да се защити използването на указанията, съкращенията и символите, отнасящи се до схемите за качество, от злоупотреба, имитация,

пресъздаване или всяка друга практика, която може да подведе потребителите, в рамките на Съюза и в трети държави.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила относно единната защита на указанията, съкращенията и символите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 45

Роля на групите

1. Без да се засягат специалните разпоредби относно организациите на производителите и междубраншовите организации, предвидени в Регламент (ЕО) № 1234/2007, всяка група има право да:

- а) способства, за да се направи необходимото качеството, репутацията и автентичността на нейните продукти да бъдат гарантирани на пазара чрез наблюдение на използването на наименованието в търговията и, ако е необходимо, чрез уведомяване на компетентните органи, както е посочено в член 36, или на всеки друг компетентен орган в рамките на член 13, параграф 3;
- б) предприема действия за гарантиране на подходяща правна закрила на защитените наименования за произход или защитените географски указания и на правата на интелектуална собственост, пряко свързани с тях;
- в) разработва дейности по разгласяване и реклама, насочени към информиране на потребителите относно добавящите стойности специфични на продукта;
- г) разработва дейности, свързани с осигуряване на съответствието на продуктите с тяхната спецификация;
- д) предприема действия за подобряване на ефективността на схемата, включително добиване на нови икономически познания и опит, провеждане на икономически анализи, разпространяване на икономическа информация относно схемата и предоставяне на съвети на производителите;
- е) предприема мерки за повишаване на стойността на продуктите и по целесъобразност да предприема стъпки, насочени към предотвратяване или противодействие на всякакви мерки, които са или могат да бъдат в ущърб на репутацията на тези продукти.

2. Държавите-членки могат да насърчават с административни средства формирането и функционирането на групи на своя територия. Освен това държавите-членки съобщават на Комисията наименованието и адреса на групите, посочени в член 3, точка 2. Комисията оповестява тази информация.

Член 46

Право на използване на схемите

1. Държавите-членки правят необходимото всеки оператор, който спазва правилата за схема за качество, установени в дял II и дял III, да има право да попадне в обхвата на проверката за съответствие, установена съгласно член 37.

2. Операторите, които приготвят и съхраняват продукт, който се предлага на пазара като храна с традиционно специфичен характер, със защитено наименование за произход или защитено географско указание, или които пускат такива продукти на пазара, също са обект на проверките, установени в глава I от настоящия дял.

3. Държавите-членки правят необходимото операторите, които желаят да се придържат към правилата на някоя схема за качество, установена в дялове III и IV, да са в състояние да направят това и участието им да не е възпрепятствано от дискриминация или по друг необоснован обективно начин.

Член 47

Такси

Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕО) № 882/2004 и по-специално разпоредбите на глава VI от дял II от него, държавите-членки могат да начисляват такса за покриване на разходите си за управление на схемите за качество, включително на разходите, свързани с обработването на заявленията, възразенията, заявленията за изменения и исканията за заличаване, предвидени в настоящия регламент.

ГЛАВА IV

Процедури по подаване на заявление и регистрация на наименования за произход, географски указания и храни с традиционно специфичен характер

Член 48

Приложно поле на процедурите по подаване на заявления

Разпоредбите на настоящата глава се прилагат към схемите за качество, установени в дял II и дял III.

Член 49

Подаване на заявление за регистрация на наименование

1. Заявленията за регистрация на наименования по схемите за качество, посочени в член 48, могат да се подават единствено от групи, които работят с продуктите, чиито наименования трябва да бъдат регистрирани. В случай на „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“, което посочва трансграничен географски район, или в случай на наименование на „храна с традиционно специфичен характер“, няколко групи от различни държави-членки или трети държави могат да подадат съвместно заявление за регистрация.

Отделно физическо или юридическо лице може да бъде разглеждано като група, когато се докаже, че са изпълнени следните две условия:

- въпросното лице е единственият производител, желаещ да подаде заявление;
- по отношение на защитените наименования за произход и защитените географски указания посоченият географски район притежава характеристики, които значително се отличават от тези на съседните райони или характеристиките на продукта се отличават от тези на продуктите, произведени в съседните райони.

2. Когато заявлението по схемата, установена в дял II, се отнася до географски район в държава-членка или когато заявлението по схемата, установена в дял III, е изготвено от група, установена в държава-членка, то се адресира до органите на тази държава-членка.

Държавата-членка проучва заявлението по подходящ начин, за да провери дали е обосновано и дали отговаря на условията на съответната схема.

(3) Като част от проверката по параграф 2, втора алинея от настоящия член, държавата-членка открива национална процедура по предявяване на възразение, която осигурява подходящо оповестяване на заявлението и която предвижда разумен период, в рамките на който всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес и е установено или пребивава на нейната територия, да може да подаде възразение по това заявление.

Държавата-членка разглежда приемливостта на възразенията, получени съгласно установената в дял II схема, във връзка с критериите, посочени в член 10, параграф 1, или допустимостта на възразенията, получени съгласно установената в дял III схема, във връзка с критериите, посочени в член 21, параграф 1.

4. Ако след оценката на всички получени възразения съответната държава-членка смята, че изискванията на настоящия регламент са изпълнени, тя може да вземе благоприятно решение и да подаде документацията на заявлението до Комисията. В такъв случай тя информира Комисията за допустимите възразения, получени от физическо или юридическо лице, което законно е пуснало на пазара въпросните продукти, като е използвало съответните наименования непрекъснато в продължение на поне пет години преди датата на оповестяването, посочено в параграф 3.

Държавата-членка взема мерки нейното благоприятно решение да получи публичност и прави необходимото всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес, да има възможност да обжалва.

Държавата-членка прави необходимото текста на продуктовата спецификация, на която се основава нейното благоприятно решение, да бъде оповестен и осигурява електронен достъп до продуктовата спецификация.

По отношение на защитени наименования за произход и защитени географски указания, държавите-членки правят необходимото за публикуването по подходящ начин на версията на продуктовата спецификация, въз основа на която Комисията взема решение съгласно член 50, параграф 2.

5. Когато заявление по схемата, установена в дял II, се отнася до географски район в трета държава или когато заявление по схемата, установена в дял III, е изготвено от група, установена в трета държава, то се подава до Комисията директно или чрез органите на въпросната трета държава.

6. Посочените в настоящия член документи, които се изпращат до Комисията, са съставени на един от официалните езици на Съюза.

7. За да се улесни процесът на подаване на заявления, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56, в които се определят правилата за провеждане на националната процедура по предявяване на възражения по отношение на съвместните заявления, свързани с повече от една национална територия, и се допълват правилата за процеса на подаване на заявления.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила относно процедурите, формата и представянето на заявленията, включително за заявления, свързани с повече от една национална територия. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 50

Проучване от Комисията и публикуване с оглед представяне на възражения

1. Комисията проучва по подходящ начин всяко заявление, което получава съгласно член 49, за да провери дали то е обосновано и дали отговаря на условията на съответната схема. Това проучване следва да не продължава повече от шест месеца. Когато този срок бъде надхвърлен, Комисията писмено посочва на заявителя причините за забавянето.

Поне веднъж месечно Комисията публикува списъка на наименованията, за които са подадени заявления за регистрация до нея, както и датата им на подаване.

2. Ако въз основа на проведеното проучване в съответствие с параграф 1, първа алинея Комисията прецени, че условията на настоящия регламент са изпълнени, тя публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

- а) за заявленията по схемата, установена в дял II — единния документ и препратката към публикацията на продуктовата спецификация;
- б) за заявленията по схемата, установена в дял III — спецификацията.

Член 51

Процедура по предявяване на възражения

1. В рамките на три месеца, считано от датата на публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*, органите на държава-членка или на трета държава, или всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес и е установено в трета държава, могат да подадат уведомление за възражение до Комисията.

Всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес и е установено или пребивава в държава-членка, различна от тази, от която е подадено заявлението, може да подаде уведомление за възражение до държавата-членка, в която е установено, в рамките на срок, който позволява подаването на възражение в съответствие с първа алинея.

Уведомлението за възражение съдържа декларация, че заявлението би могло да нарушава условията, определени в настоящия регламент. Уведомление за възражение, което не съдържа такава декларация, е недействително.

Комисията незабавно препраща уведомлението за възражение до органа, подал заявлението.

2. Ако уведомлението за възражение е подадено до Комисията и е последвано в рамките на два месеца от мотивирано възражение, Комисията проверява допустимостта на това мотивирано възражение.

3. В рамките на два месеца след получаването на допустимо мотивирано възражение, Комисията приканва органа или лицето, подало възражението, и органа, подал заявлението, да започнат подходящ вид консултации в продължение на разумен период, който не надвишава три месеца.

Органът или лицето, подало възражението, и органът, подал заявлението, незабавно започват подходящ вид консултации. Те си предоставят един на друг свързаната с въпроса информация, за да преценят дали заявлението за регистрация отговаря на условията на настоящия регламент. Ако не се стигне до съгласие, тази информация също се предоставя на Комисията.

По всяко време през тези три месеца Комисията може да удължи крайния срок за консултациите с най-много три месеца по искане на заявителя.

4. Ако след съответните консултации, посочени в параграф 3 от настоящия член, публикуваните в съответствие с член 50, параграф 2 данни са били значително изменени, Комисията повтаря проучването, посочено в член 50.

5. Уведомлението за възражение, мотивираното възражение и свързаните с него документи, които са изпратени до Комисията в съответствие с параграфи 1—4 от настоящия член, са на един от официалните езици на Съюза.

6. За да се установят ясни процедури и срокове за подаване на възражение, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за допълване на правилата на процедурата по представяне на възражения.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила за процедурите, формата и представянето на възраженията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 52

Решение за регистрация

1. Ако въз основа на предоставената на Комисията информация от проучването, извършено в съответствие с член 50, параграф 1, първа алинея, Комисията смята, че условията за регистрация не са изпълнени, тя приема актове за изпълнение за отхвърляне на заявлението. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

2. Ако до Комисията не постъпи уведомление за възражение или допустимо мотивирано възражение съгласно член 51, тя приема актове за изпълнение, без да прилага процедурата, посочена в член 57, параграф 2, за регистриране на наименованието.

3. Ако до Комисията постъпи допустимо мотивирано възражение, след съответните подходящи консултации, посочени в член 51, параграф 3, и предвид резултатите от тях, тя:

а) ако е постигнато съгласие, регистрира наименованието с помощта на актове за изпълнение, приети без да прилага процедурата, посочена в член 57, параграф 2, и при необходимост изменя информацията, публикувана съгласно член 50, параграф 2, при условие че тези изменения не са съществени, или

б) ако не е постигнато съгласие, приема актове за изпълнение за вземане на решение относно регистрацията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

4. Актовете за регистрация и решенията за отхвърляне се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 53

Изменение на продуктова спецификация

1. Група със законен интерес може да подаде заявление за одобрение на изменение в спецификацията на даден продукт.

В заявлението се описват исканите изменения и се излагат основанията за тях.

2. Когато изменението включва едно или повече изменения в спецификацията, които не са несъществени, заявлението за изменения следва процедурата, посочена в членове 49—52.

Ако обаче предлаганите изменения са несъществени, Комисията одобрява или отхвърля заявлението. В случай на одобрение на измененията, включващи промяна на посочените в член 50, параграф 2 елементи, Комисията публикува тези елементи в *Официален вестник на Европейския съюз*.

За да се разглежда дадено изменение като несъществено в рамките на схемата за качество, описана в дял II, то отговаря на следните условия:

- а) не е свързано със съществените характеристики на продукта;
- б) не променя връзката, посочена в член 7, параграф 1, буква е), подточка i) или подточка ii);
- в) не включва промяна в наименованието или в някоя част от наименованието на продукта;
- г) не засяга определения географски район; и
- д) не води до увеличаване на ограниченията върху търговията с продукта или със суровините за него.

За да се разглежда дадено изменение като несъществено в рамките на схемата за качество, описана в дял III, то отговаря на следните условия:

- а) не е свързано със съществените характеристики на продукта;

б) не въвежда съществени промени в метода на производство на продукта; и

в) не включва промяна в наименованието или в някоя част от наименованието на продукта.

Разглеждането на заявлението е съсредоточено върху предложеното изменение.

3. За да се улесни административният процес на подаване на заявление за изменение, включително когато изменението не включва промяна в единния документ и когато се отнася до временна промяна в спецификацията в резултат на налагането на задължителни санитарни или фитосанитарни мерки от публичните органи, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56, за допълване на правилата за процеса на подаване на заявления.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила за процедурите, формата и представянето на заявленията за изменение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

Член 54

Заличаване

1. По своя инициатива или по искане на всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес, Комисията може да приема актове за изпълнение, за да заличи регистрацията на защитено наименование за произход, на защитено географско указание или на храна с традиционно специфичен характер, в следните случаи:

- а) когато не е осигурено съответствие с условията на спецификацията,
- б) когато в продължение най-малко на седем години на пазара не е бил пуснат никакъв продукт по схемите за храни с традиционно специфичен характер, за защитено наименование за произход или за защитено географско указание.

Комисията може да заличи съответната регистрация по искане на производителите на продукта, предлаган на пазара под регистрираното наименование.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

2. За да се осигури правна сигурност, че всички страни имат възможност да защитят своите права и законни интереси, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 56 за допълване на правилата по отношение на процедурата по заличаване.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробни правила за процедурите и формата на процедурата по заличаване, както и относно представянето на исканията, посочени в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 57, параграф 2.

ДЯЛ VI

ПРОЦЕДУРНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Местно селско стопанство и директни продажби

Член 55

Докладване относно местното селско стопанство и директните продажби

Не по-късно от 4 януари 2014 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад по въпроса за нова схема за етикетиране на местното селско стопанство и директните продажби, която да помага на производителите да предлагат своите продукти на местния пазар. Този доклад е насочен към способността на земеделския стопанин да добавя стойност към продуктите си чрез новия етикет и следва да взема предвид други критерии, като например възможностите за намаляване на емисиите на въглероден диоксид и отпадъците посредством къси вериги на производство и разпространение.

При необходимост докладът е придружен от подходящи законодателни предложения за създаването на схема за етикетиране на местното селско стопанство и директните продажби.

ГЛАВА II

Процедурни правила

Член 56

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на определените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 1, втора алинея, член 5, параграф 4, член 7, параграф 2, първа алинея, член 12, параграф 5, първа алинея, член 16, параграф 2, член 18, параграф 5, член 19, параграф 2, първа алинея, член 23, параграф 4, първа алинея, член 25, параграф 3, член 29, параграф 4, член 30, член 31, параграфи 3 и 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 2, член 49, параграф 7, първа алинея, член 51, параграф 6, първа алинея, член 53, параграф 3, първа алинея и член 54, параграф 2, първа алинея, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 3 януари 2013 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, параграф 1, втора алинея, член 5, параграф 4, член 7, параграф 2, първа алинея, член 12, параграф 5, първа алинея, член 16, параграф 2, член 18, параграф 5, член 19, параграф 2, първа алинея, член 23, параграф 4, първа алинея, член 25, параграф 3, член 29, параграф 4, член 30, член 31, параграфи 3 и 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 2, член 49, параграф 7, първа

алинея, член 51, параграф 6, първа алинея, член 53, параграф 3, първа алинея и член 54, параграф 2, първа алинея, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощие. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в него дата. Решението не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграф 1, втора алинея, член 5, параграф, член 7, параграф 2, първа алинея, член 12, параграф 5, първа алинея, член 16, параграф 2, член 18, параграф 5, член 19, параграф 2, първа алинея, член 23, параграф 4, първа алинея, член 25, параграф 3, член 29, параграф 4, член 30, член 31, параграфи 3 и 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 2, член 49, параграф 7, първа алинея, член 51, параграф 6, първа алинея, член 53, параграф 3, първа алинея и член 54, параграф 2, първа алинея, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражение в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 57

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета по качеството на селскостопанските продукти. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕО) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕО) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕО) № 182/2011.

ГЛАВА III

Отмяна и заключителни разпоредби

Член 58

Отмяна

1. С настоящия регламент се отменят регламенти (ЕО) № 509/2006 и (ЕО) № 510/2006.

Член 13 от Регламент (ЕО) № 509/2006 обаче продължава да се прилага по отношение на заявления относно продукти извън приложното поле на дял III от настоящия регламент, получени от Комисията преди датата на влизане в сила на настоящия регламент.

2. Позоваванията на отменените регламенти се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието от приложение II към настоящия регламент.

Член 59

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12, параграф 3 и член 23, параграф 3 обаче се прилагат от 4 януари 2016 г., без да се засягат продуктите, които вече са пуснати на пазара преди тази дата.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 21 ноември 2012 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
A. D. MAVROYIANNIS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПРОДУКТИ И ХРАНИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 1

I. Наименования за произход и географски указания

- бира,
- шоколад и негови производни продукти,
- хляб, хлебни изделия, сладкарски и захарни изделия, бисквити и други печива,
- напитки на основата на растителни екстракти,
- макаронени изделия,
- сол,
- естествени клейове и смоли,
- горчица,
- сено,
- етерични масла,
- корк,
- кохинил,
- цветя и декоративни растения,
- памук,
- вълна,
- кошничарска ракига,
- очистен лен,
- кожа,
- кожухарска кожа,
- пера.

II. Храни с традиционно специфичен характер

- готови ястия,
  - бира,
  - шоколад и негови производни продукти,
  - хляб, хлебни изделия, сладкарски и захарни изделия, бисквити и други печива,
  - напитки на основата на растителни екстракти,
  - макаронени изделия,
  - сол.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТВИЕТО, ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 58, ПАРАГРАФ 2

Регламент (ЕО) № 509/2006	Настоящ регламент
Член 1, параграф 1	Член 2, параграф 1
Член 1, параграф 2	Член 2, параграф 3
Член 1, параграф 3	Член 2, параграф 4
Член 2, параграф 1, буква а)	Член 3, точка 5
Член 2, параграф 1, буква б)	Член 3, точка 3
Член 2, параграф 1, буква в)	—
Член 2, параграф 1, буква г)	Член 3, точка 2
Член 2, параграф 2, първа до трета алинея	—
Член 2, параграф 2, четвърта алинея	—
Член 3	Член 22, параграф 1
Член 4, параграф 1, първа алинея	Член 18, параграф 1
Член 4, параграф 2	Член 18, параграф 2
Член 4, параграф 3, първа алинея	—
Член 4, параграф 3, втора алинея	Член 18, параграф 4
Член 5, параграф 1	Член 43
Член 5, параграф 2	Член 42, параграф 1
Член 6, параграф 1	Член 19, параграф 1
Член 6, параграф 1, буква а)	Член 19, параграф 1, буква а)
Член 6, параграф 1, буква б)	Член 19, параграф 1, буква б)
Член 6, параграф 1, буква в)	Член 19, параграф 1, буква в)
Член 6, параграф 1, буква г)	—
Член 6, параграф 1, буква д)	Член 19, параграф 1, буква г)
Член 6, параграф 1, буква е)	—
Член 7, параграфи 1 и 2	Член 49, параграф 1
Член 7, параграф 3, букви а) и б)	Член 20, параграф 1, букви а) и б)
Член 7, параграф 3, буква в)	—
Член 7, параграф 3, буква г)	—
Член 7, параграф 4	Член 49, параграф 2

Регламент (ЕО) № 509/2006	Настоящ регламент
Член 7, параграф 5	Член 49, параграф 3
Член 7, параграф 6, букви а), б) и в)	Член 49, параграф 4
Член 7, параграф 6, буква г)	Член 20, параграф 2
Член 7, параграф 7	Член 49, параграф 5
Член 7, параграф 8	Член 49, параграф 6
Член 8, параграф 1	Член 50, параграф 1
Член 8, параграф 2, първа алинея	Член 50, параграф 2, буква б)
Член 8, параграф 2, втора алинея	Член 52, параграф 1
Член 9, параграфи 1 и 2	Член 51, параграф 1
Член 9, параграф 3	Член 21, параграфи 1 и 2
Член 9, параграф 4	Член 52, параграф 2
Член 9, параграф 5	Член 52, параграфи 3 и 4
Член 9, параграф 6	Член 51, параграф 5
Член 10	Член 54
Член 11	Член 53
Член 12	Член 23
Член 13, параграф 1	—
Член 13, параграф 2	—
Член 13, параграф 3	—
Член 14, параграф 1	Член 36, параграф 1
Член 14, параграф 2	Член 46, параграф 1
Член 14, параграф 3	Член 37, параграф 3, втора алинея
Член 15, параграф 1	член 37, параграф 1
Член 15, параграф 2	Член 37, параграф 2
Член 15, параграф 3	Член 39, параграф 2
Член 15, параграф 4	Член 36, параграф 2
Член 16	—
Член 17, параграфи 1 и 2	Член 24, параграф 1
Член 17, параграф 3	Член 24, параграф 2

Регламент (ЕО) № 509/2006	Настоящ регламент
Член 18	Член 57
Член 19, параграф 1, буква а)	—
Член 19, параграф 1, буква б)	Член 49, параграф 7, втора алинея
Член 19, параграф 1, буква в)	Член 49, параграф 7, първа алинея
Член 19, параграф 1, буква г)	Член 22, параграф 2
Член 19, параграф 1, буква д)	Член 19, параграф 1, буква е)
Член 51, параграф 6	Член 54, параграф 1
Член 19, параграф 1, буква ж)	Член 23, параграф 4
Член 19, параграф 1, буква з)	—
Член 19, параграф 1, буква и)	—
Член 19, параграф 2	Член 25, параграф 1
Член 19, параграф 3, буква а)	—
Член 19, параграф 3, буква б)	Член 25, параграф 2
Член 20	Член 47
Член 21	Член 58
Член 22	Член 59
Приложение I	Приложение I (цял II)

Регламент (ЕО) № 510/2006	Настоящ регламент
Член 1, параграф 1	Член 2, параграфи 1 и 2
Член 1, параграф 2	Член 2, параграф 3
Член 1, параграф 3	Член 2, параграф 4
Член 2	Член 5
Член 3, параграф 1, първа алинея	Член 6, параграф 1
Член 3, параграф 1, втора и трета алинея	Член 41, параграфи 1, 2 и 3
Член 3, параграфи 2, 3 и 4	Член 6, параграфи 2, 3 и 4
Член 4	Член 7
Член 5, параграф 1	Член 3, точка 2 и член 49, параграф 1

Регламент (ЕО) № 510/2006	Настоящ регламент
Член 5, параграф 2	Член 49, параграф 1
Член 5, параграф 3	Член 8, параграф 1
Член 5, параграф 4	Член 49, параграф 2
Член 5, параграф 5	Член 49, параграф 3
Член 5, параграф 6	Член 9
Член 5, параграф 7	Член 8, параграф 2
Член 5, параграф 8	—
Член 5, параграф 9, първа алинея	—
Член 5, параграф 9, втора алинея	Член 49, параграф 5
Член 5, параграф 10	Член 49, параграф 6
Член 5, параграф 11	—
Член 6, параграф 1, първа алинея	Член 50, параграф 1
Член 6, параграф 2, първа алинея	Член 50, параграф 2, буква а)
Член 6, параграф 2, втора алинея	Член 52, параграф 1
Член 7, параграф 1	Член 51, параграф 1, първа алинея
Член 7, параграф 2	Член 51, параграф 1, втора алинея
Член 7, параграф 3	Член 10
Член 7, параграф 4	Член 52, параграф 2 и 4
Член 7, параграф 5	Член 51, параграф 3 и член 52, параграфи 3 и 4
Член 7, параграф 6	Член 11
Член 7, параграф 7	Член 51, параграф 5
Член 8	Член 12
Член 9	Член 53
Член 10, параграф 1	Член 36, параграф 1
Член 10, параграф 2	Член 46, параграф 1
Член 10, параграф 3	Член 37, параграф 3, втора алинея
Член 11, параграф 1	член 37, параграф 1
Член 11, параграф 2	Член 37, параграф 2

Регламент (ЕО) № 510/2006	Настоящ регламент
Член 11, параграф 3	Член 39, параграф 2
Член 11, параграф 4	Член 36, параграф 2
Член 12	Член 54
Член 13, параграф 1	Член 13, параграф 1
Член 13, параграф 2	Член 13, параграф 2
Член 13, параграф 3	Член 15, параграф 1
Член 13, параграф 4	Член 15, параграф 2
Член 14	Член 14
Член 15	Член 57
Член 16, буква а)	Член 5, параграф 4, втора алинея
Член 16, буква б)	—
Член 16, буква в)	—
Член 16, буква г)	Член 49, параграф 7
Член 16, буква д)	—
Член 16, буква е)	Член 51, параграф 6
Член 16, буква ж)	Член 12, параграф 7
Член 16, буква з)	—
Член 16, буква и)	Член 11, параграф 3
Член 16, буква й)	—
Член 16, буква к)	Член 54, параграф 2
Член 17	Член 16
Член 18	Член 47
Член 19	Член 58
Член 20	Член 59
Приложение I и приложение II	Приложение I (дял I)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1152/2012 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 ноември 2012 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на общата политика в областта на рибарството

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с правилата на общата политика в областта на рибарството риболовните кораби на Съюза имат равен достъп до водите и ресурсите на Съюза.
- (2) В Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета ⁽³⁾ се предвижда дерогация от правилото за равен достъп, като на държавите членки се разрешава да ограничат риболова до определени кораби във водите, разположени на по-малко от 12 морски мили от изходните им линии.
- (3) В съответствие с Регламент (ЕО) № 2371/2002 на 13 юли 2011 г. Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета доклад относно договореностите във връзка с достъпа до рибните ресурси в рамките на зоните от 12 морски мили. Този доклад съдържа заключението, че режимът за достъп е много стабилен и че продължава да функционира задоволително от 2002 г. насам.

⁽¹⁾ ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 89.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 25 октомври 2012 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 ноември 2012 г.

⁽³⁾ ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр. 59.

(4) Действащите правила, ограничаващи достъпа до рибни ресурси в рамките на зоната от 12 морски мили, са имали положителен ефект върху опазването на запасите, тъй като ограничават риболовното усилие в най-чувствителната част от водите на Съюза. Освен това тези правила са спомогнали за съхраняване на традиционните риболовни дейности, които са важни за социалното и икономическото развитие на някои крайбрежни общности.

(5) Дерогацията влезе в сила на 1 януари 2003 г. и нейният срок на действие ще изтече на 31 декември 2012 г. Срокът на действие на дерогацията следва да бъде удължен до приемането на нов регламент на Европейския парламент и на Съвета по предложение на Комисията относно общата политика в областта на рибарството.

(6) Поради това Регламент (ЕО) № 2371/2002 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В член 17, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2371/2002 първата алинея се заменя със следното:

„2. Във водите, разположени на по-малко от 12 морски мили от изходните линии и които са под суверенитета или юрисдикцията на държавите членки, от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2014 г. държавите членки имат право да ограничат риболова до риболовните кораби, опериращи обичайно в тези води с достъп от близките пристанища. С това не се засягат режимите, приложими за риболовните кораби на Съюза, плаващи под флагите на други държави членки в рамките на съседски отношения, съществуващи между тези държави членки, и съобразно реда и условията, предвидени в приложение I, което определя за всяка държава членка географските зони на крайбрежните води на други държави членки, в които се извършват тези риболовни дейности, както и видовете риби, за които те се отнасят.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Той се прилага от 1 януари 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 21 ноември 2012 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
A. D. MAVROYIANNIS

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2012/34/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 ноември 2012 година

за създаване на единно европейско железопътно пространство

(преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

- ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
- като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 от него,
- като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
- след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
- като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,
- като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,
- в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,
- като имат предвид, че:
- (1) Директива 91/440/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно развитието на железниците в Общността ⁽⁴⁾, Директива 95/18/ЕО на Съвета от 19 юни 1995 г. относно лицензиране на железопътните предприятия ⁽⁵⁾ и Директива 2001/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2001 г. относно разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура ⁽⁶⁾ бяха съществено изменени. Тъй като са необходими по-нататъшни изменения, с оглед постигане на яснота посочените директиви следва да бъдат преработени и обединени в един акт.
- (2) Постигането на по-голямо интегриране на транспортния сектор на Съюза е важен елемент от изграждането на вътрешния пазар, а железниците представляват жизненоважна част от процеса на постигане на устойчива мобилност на транспортния сектор на Съюза.
- (3) Държавите-членки със съществен дял от железопътния трафик с трети държави със същото междурелсие, което е различно от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза, следва да могат да имат специални оперативни правила, осигуряващи както координирането между управителите на инфраструктурата им и тези на съответните трети държави, така и лоялна конкуренция между железопътните предприятия.
- (4) За да направят железопътния транспорт ефикасен и конкурентоспособен спрямо други видове транспорт, държавите-членки следва да осигурят на железопътните предприятия статус на независими оператори, които действат по стопански начин и се адаптират към потребностите на пазара.
- (5) С цел да се осигури бъдещото развитие и ефикасната експлоатация на железопътната система следва да се прави разграничаване между предоставянето на транспортни услуги и експлоатацията на инфраструктура. При тези условия е необходимо отделно управление на тези дейности, както и разделно водене на счетоводството. Ако са изпълнени тези изисквания за разграничаване, не възникват конфликти на интереси и е осигурена поверителността на чувствителната търговска информация, управителите на инфраструктурата следва да имат възможността да възлагат определени административни задачи, като събирането на такси, на външни образувания, различни от действащите на пазарите за железопътни транспортни услуги.
- (6) Принципът на свобода на предлагането на услуги следва да се прилага и за сектора на железопътния транспорт, като се отчитат неговите особени характеристики.
- (7) С цел насърчаване на конкуренцията в областта на управлението на железопътните услуги по отношение на подобряването на удобствата и обслужването на клиентите, държавите-членки следва да продължат да носят обща отговорност за развитието на подходяща железопътна инфраструктура.

⁽¹⁾ ОВ С 132, 3.5.2011 г., стр. 99.

⁽²⁾ ОВ С 104, 2.4.2011 г., стр. 53.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 ноември 2011 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 8 март 2012 г. (ОВ С 108 Е, 14.4.2012 г., стр. 8). Позиция на Европейския парламент от 3 юли 2012 г. и решение на Съвета от 29 октомври 2012 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 25.

⁽⁵⁾ ОВ L 143, 27.6.1995 г., стр. 70.

⁽⁶⁾ ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 29.

- (9) При липсата на общи правила за разпределяне на инфраструктурните разходи държавите-членки следва, след консултация с управителя на инфраструктурата, да предвидят правила, предвиждащи железопътните предприятия да заплащат за ползването на железопътната инфраструктура. Тези правила не следва да водят до дискриминация между железопътните предприятия.
- (10) Държавите-членки следва да осигурят наличието на надеждна финансова структура на управителя на инфраструктура и на съществуващите публично притежавани или контролирани железопътни предприятия при отчитане на правилата на Съюза за държавни помощи. Това не засяга компетентността на държавите-членки по отношение на инфраструктурното планиране и финансиране.
- (11) На заявителите следва да се даде възможност да изразят мнението си за съдържанието на бизнес плана по отношение на ползването, предоставянето и развитието на инфраструктурата. Това не следва да води до задължително цялостно оповестяване на бизнес плана, изготвен от управителя на инфраструктурата.
- (12) Тъй като частните отклонителни линии и страничните коловози, например страничните коловози и линиите на територията на частни промишлени съоръжения, не са част от железопътната инфраструктура по смисъла на настоящата директива, за управителите на тези инфраструктури не следва да се прилагат задълженията, наложени на управители на инфраструктура съгласно настоящата директива. Независимо от собствеността обаче следва да бъде гарантиран недискриминационен достъп до подобни отклонителни линии и странични коловози, ако те са необходими, за да бъде получен достъп до обслужващи съоръжения, които са от съществено значение за предоставянето на транспортни услуги и ако се обслужва или би могло да се обслужва повече от един краен потребител.
- (13) Всяка държава-членка следва да има възможност по своя преценка да покрива инфраструктурните разходи със средства, различни от прякото държавно финансиране, например чрез публично-частно партньорство и финансиране от частния сектор.
- (14) Отчетът за приходите и разходите на управителя на инфраструктура следва да се изравнява през разумен период от време, който, веднъж установен, би могъл да бъде надхвърлен при извънредни обстоятелства, например при съществено и внезапно влошаване на икономическото положение в държавата-членка, засягащо сериозно равнището на трафик по съответната инфраструктура или равнището на наличното публично финансиране. В съответствие с международните правила за счетоводна отчетност размерът на заемите за финансиране на инфраструктурни проекти не фигурира в тези отчети за приходите и разходите.
- (15) За наличието на ефикасен сектор на товарните превози, и по-специално на трансграничните превози, са необходими действия за отваряне на пазара.
- (16) За осигуряване на прилагането в целия Съюз на правата на достъп до железопътната инфраструктура на единна и недискриминационна основа е уместно въвеждането на лицензиране на железопътните предприятия.
- (17) При пътувания с междинни спирки на новите участници на пазара следва да бъде разрешено да вземат и оставят пътници по маршрута, за да се осигури икономическа жизнеспособност на тези дейности и да се избегне поставянето на потенциалните конкуренти в неблагоприятно положение в сравнение със съществуващите оператори.
- (18) Въвеждането на нови международни услуги за превоз на пътници, достъпът до които е открит и които включват междинни спирки, не следва да се използва за отваряне на пазара на вътрешни услуги за превоз на пътници, а да обхваща само второстепенни за международния маршрут спирки. Основната цел на новите услуги следва да бъде превозът на пътници, пътуващи по международен маршрут. При оценката дали това е основната цел на услугата следва да се отчитат критерии като дела на оборота, както и на обема, реализирани в резултат на вътрешен или международен превоз на пътници, и разстоянието, което е обхванато от услугата. Тази оценка на основната цел на услугата следва да се извършва от съответния национален регулаторен орган по искане на заинтересовано лице.
- (19) Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт⁽¹⁾ дава възможност на държавите-членки и местните власти да възлагат договори за обществени услуги, които може да включват изключителни права за предоставяне на някои услуги. Необходимо е следователно да се гарантира, че разпоредбите на посочения регламент са съвместими с принципа на отваряне за конкуренция на пазара на международните услуги за превоз на пътници.
- (20) Отварянето за конкуренция на пазара на международните услуги за превоз на пътници може да има последици за организацията и финансирането на услугите за железопътен превоз на пътници, предоставян съгласно договор за обществени услуги. Държавите-членки следва да разполагат с възможността да ограничават правото на достъп до пазара в случаите, когато това право би нарушило икономическото равновесие на тези договори за обществени услуги и когато съответният регулаторен орган е дал одобрение въз основа на обективен икономически анализ, след отправено искане от компетентните органи, възложили договора за обществени услуги.
- (21) Оценката за това дали е било нарушено икономическото равновесие на договора за обществени услуги следва да се основава на предварително определени критерии, като например въздействието върху рентабилността на услугите, включени в договора за обществени услуги, включително произтичащото от това въздействие върху нетните разходи за възложилия договора компетентен публичен орган, потребителското търсене, ценообразуването на билетите, правилата за издаване на билетите, разположението и броя на спирките от двете страни на границата, разписанието и честотата на предлаганата нова

⁽¹⁾ ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1.

- услуга. В съответствие с тази оценка и решението на съответния регулаторен орган държавите-членки следва да могат да разрешат, изменят или откажат исканото право на достъп до международна услуга за превоз на пътници, включително да наложат такси на оператора на новата международна услуга за превоз на пътници, в съответствие с икономическия анализ и правото на Съюза, както и с принципите на равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
- (22) С цел подпомагане на извършването на услуги за превоз на пътници по линии, използвани в рамките на изпълнение на задължение за обществени услуги, държавите-членки следва да могат да разрешават на органите, отговарящи за тези услуги, да налагат такса върху услугите за превоз на пътници, попадащи в тяхната компетентност. Тази такса следва да допринася за финансирането на задълженията за обществени услуги, предвидени в договори за обществени услуги.
- (23) Регулаторният орган следва да изпълнява функциите си така, че да избягва всякакви конфликти на интереси и всякаво възможно участие във възлагането на съответния договор за обществени услуги. Необходимо е правомощията на регулаторния орган да се разширят, така че да се допусне оценяване на целта на дадена международна услуга и, когато е уместно, на потенциалното икономическо въздействие върху съществуващи договори за обществени услуги.
- (24) За да инвестират в услугите, използващи специализирана инфраструктура, например високоскоростни железопътни линии, на заявителите е необходима правна сигурност, предвид съответните значителни дългосрочни инвестиции.
- (25) Регулаторните органи следва да обменят информация и, когато в отделни случаи е необходимо, следва да съгласуват принципите и практиките за оценка на това дали икономическото равновесие на даден договор за обществени услуги е засегнато. Те следва постепенно да разработват насоки въз основа на своя опит.
- (26) С оглед осигуряване на лоялна конкуренция между железопътните предприятия и гарантиране на пълна прозрачност, недискриминационен достъп до услуги и предоставяне на услуги, следва да се прави разграничение между предоставянето на транспортни услуги и експлоатацията на обслужващи съоръжения. Следователно е необходимо тези два вида дейности да се управляват независимо, когато операторът на обслужващо съоръжение е част от организация или дружество, което също упражнява дейност и има господстващо положение на национално равнище в най-малко един от пазарите на железопътни превози на товари или пътници, за които се използва обслужващото съоръжение. Постигането на такава независимост не следва да води до създаването на отделен правен субект за обслужващи съоръжения
- (27) Недискриминационният достъп до обслужващите съоръжения и предоставянето на свързани със железопътната дейност услуги в тези съоръжения следва да предостави възможност на железопътните предприятия да предлагат по-качествени услуги на пътниците и ползвателите на товарен превоз.
- (28) Докато Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия⁽¹⁾ предвижда отваряне на европейския пазар на електроенергия, задвижващата електроенергия следва да се доставя по искане на железопътните предприятия по недискриминационен начин. Когато е налице само един доставчик, таксата за тази услуга следва да се определя съгласно еднакви принципи за налагане на такси.
- (29) Във връзка с отношенията с трети държави следва да се обърне специално внимание на реципрочния характер на достъпа на железопътните предприятия от Съюза до железопътния пазар в тези трети държави и това следва да се улесни чрез трансгранични споразумения.
- (30) С оглед осигуряването на надеждни и адекватни услуги е необходимо да се гарантира, че железопътните предприятия по всяко време отговарят на определени изисквания, свързани с добрата репутация, финансовата стабилност и професионалната компетентност.
- (31) С оглед предпазване на клиентите и заинтересованите трети лица е изключително важно да се гарантира, че железопътните предприятия са достатъчно застраховани за гражданска отговорност. Следва да се допусне и покриването на отговорността в случай на произшествие чрез гаранции от банки или други предприятия, при условие че покритието се предлага при пазарни условия, не води до държавна помощ и не съдържа елементи на дискриминация спрямо други железопътни предприятия.
- (32) От железопътните предприятия следва да се изисква да спазват и тези разпоредби на националното право и правото на Съюза по предоставянето на железопътни услуги, които се прилагат по недискриминационен начин и са предназначени да гарантират извършването на дейностите им по безопасен начин и с надлежно отчитане на въпросите по опазването на здравето, социалните условия и правата на работниците и клиентите по определени железопътни участъци.
- (33) Процедурите по предоставяне, поддържане и изменение на лицензите на железопътните предприятия следва да бъдат прозрачни и недискриминационни.

⁽¹⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.

- (34) За да бъде осигурена прозрачност и недискриминационен достъп на всички железопътни предприятия до железопътната инфраструктура и до услугите в обслужващите съоръжения, цялата информация, необходима за упражняването на правата на достъп, следва да се публикува в референтен документ за железопътната мрежа. Референтният документ за железопътната мрежа следва да бъде публикуван поне на два официални езика на Съюза в съответствие със съществуващите международни практики.
- (35) Наличието на подходящи схеми за разпределяне на железопътния инфраструктурен капацитет, съчетани с конкурентоспособни оператори, ще доведе до по-добър баланс между различните видове транспорт.
- (36) На управителите на инфраструктура следва да се осигурят стимули като например премии за управляващите директори с цел намаляване на таксите за достъп и на разходите за предоставяне на инфраструктура.
- (37) Задължението на държавите-членки да осигурят изпълнението на целите във връзка с експлоатацията и реализирането на средносрочни и дългосрочни приходи на управителя на инфраструктурата посредством договорно споразумение между компетентния орган и управителя на инфраструктурата не следва да засяга компетентността на държавата-членка по отношение на планирането и финансирането на железопътната инфраструктура.
- (38) Насърчаването на оптималното ползване на железопътната инфраструктура ще доведе до намаляване на транспортните разходи на обществото.
- (39) Методите за разпределяне на разходите, установени от управителите на инфраструктура, следва да се основават на най-добрите налични схващания за причините за възникване на разходите и следва да разпределят разходите според различните услуги, които се предлагат на железопътните предприятия, а когато е подходящо, и според типовете железопътни превозни средства.
- (40) Наличието на подходящи схеми за налагане на такси за ползването на железопътната инфраструктура, съчетани с подходящи схеми за налагане на такси за ползването на другите транспортни инфраструктури, следва трайно да доведе до оптимален баланс между различните видове транспорт.
- (41) При налагането на надбавки към таксите управителят на инфраструктура следва ясно да определи различните пазарни сегменти, когато разходите за предоставяне на транспортните услуги, техните пазарни цени или изискванията за качество на услугата се различават значително.
- (42) Схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета следва да позволяват равен и недискриминационен достъп за всички предприятия и следва да са насочени към задоволяване, доколкото е възможно, на нуждите на всички потребители и видове превози по справедлив и недискриминационен начин. Тези схеми не следва да препятстват лоялната конкуренция при предоставянето на железопътни услуги.
- (43) В установената от държавите-членки рамка схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета следва да насърчават управителите на железопътна инфраструктура да оптимизират използването на своята инфраструктура.
- (44) Железопътните предприятия следва да получават ясни и постоянни икономически сигнали от схемите за разпределяне на капацитета и от схемите за налагане на такси, които да ги насочват към вземането на рационални решения.
- (45) Шумът от спирачните калодки, произведени по чутумена технология, които се използват при товарните вагони, е една от причините за шумовите емисии, които биха могли да се намалят с подходящи технически решения. Таксите за ползване на инфраструктурата, при които се прави разграничение в зависимост от равнищата на шум, следва да се прилагат предимно спрямо товарните вагони, които не отговарят на изискванията на Решение 2006/66/ЕО на Комисията от 23 декември 2005 г. относно техническата спецификация за оперативната съвместимост на подсистемата „Подвижен състав — шум“ на трансевропейската конвенционална железопътна система ⁽¹⁾. Когато подобно разграничение води до загуба на приходи за управителя на инфраструктура, това не следва да засяга правилата на Съюза относно държавната помощ.
- (46) Диференцираните според шума такси за инфраструктура следва да допълват други мерки за намаляване на шума от железопътния транспорт, например приемане на технически спецификации за оперативна съвместимост, определящи максималните равнища за шума от железопътните превозни средства, картографиране на шума и планове за действие за ограничаване на излагането на въздействието на шум съгласно Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2002 година относно оценката и управлението на шума в околната среда ⁽²⁾, както и публично финансиране от Съюза и националните бюджети за преоборудване на железопътните превозни средства и за изграждане на инфраструктури за намаляване на шума.
- (47) Следва да се разгледа възможността за приемане на мерки за намаляване на шума, равностойни на мерките, приети за железопътния сектор, за други видове транспорт.
- (48) С оглед ускоряване на внедряването на Европейската система за управление на влаковете (ETCS) в локомотивите, управителите на инфраструктура следва да променят системата за налагане на такси чрез временно разграничаване на влаковете, оборудвани с ETCS. Това разграничаване следва да предостави подходящи стимули за оборудване на влаковете с ETCS.
- (49) С цел съобразяване потребностите на потребителите или потенциалните потребители на железопътния инфраструктурен капацитет във връзка с планирането на тяхната дейност, както и с потребностите на клиентите и на лицата, предоставящи финансиране, е важно управителите на инфраструктура да осигуряват такава разпределяне на инфраструктурния капацитет, което да отразява необходимостта от запазване и повишаване на равнището на надеждност на услугите.

⁽¹⁾ ОВ L 37, 8.2.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 189, 18.7.2002 г., стр. 12.

- (50) Желателно е железопътните предприятия и управителят на инфраструктура да разполагат със стимули за минимизиране на прекъсванията на движението и за подобряване експлоатацията на мрежата.
- (51) Държавите-членки следва да разполагат с възможността да разрешат на клиентите на железопътни услуги да вземат непосредствено участие в процеса на разпределяне на капацитета.
- (52) Важно е да се съобразят стопанските изисквания както на заявителите, така и на управителя на инфраструктура.
- (53) Важно е да се увеличи гъвкавостта, с която разполагат управителите на инфраструктура по отношение на разпределението на инфраструктурния капацитет, но това следва да е съвместимо с удовлетворяването на разумните изисквания на заявителите.
- (54) Процесът на разпределяне на капацитет следва да не позволява налагането на неоправдани ограничения на желанията на други предприятия, притежаващи или възнамеряващи да придобият права за използване на инфраструктурата за развитие на своята стопанска дейност.
- (55) Възможно е схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитет да трябва да бъдат съобразени с факта, че различните компоненти на железопътната инфраструктурна мрежа може да са проектирани с оглед тяхното използване от различни основни потребители.
- (56) Тъй като различните потребители и видове потребители често имат различно въздействие върху инфраструктурния капацитет, е необходимо да се балансират правилно нуждите на различните услуги.
- (57) За услугите, които се извършват по договори с публични органи, може да са необходими специални правила, за да се запази привлекателността им за потребителите.
- (58) Схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета следва да са съобразени с последиците от повишаващото се запълване на инфраструктурния капацитет и, като краен резултат – от недостига на капацитет.
- (59) Различните времеви рамки за планирането на различните видове превози следва да осигуряват възможност за удовлетворяването на заявки за инфраструктурен капацитет, които са направени след приключване на процеса на изготвяне на годишното работно разписание.
- (60) За осигуряването на оптимални резултати за железопътните предприятия е желателно да се изисква преглед на използването на инфраструктурния капацитет, когато за удовлетворяване на нуждите на потребителите е необходимо координиране на заявките за инфраструктурен капацитет.
- (61) Предвид тяхното монополно положение от управителите на инфраструктура следва да се изисква да правят преглед на наличния инфраструктурен капацитет, както и на методите за увеличаването му, когато процесът на разпределяне на капацитета не може да удовлетвори нуждите на потребителите.
- (62) Липсата на информация за заявките на други железопътни предприятия и за ограниченията в рамките на системата може да затрудни железопътните предприятия в стремежа им да оптимизират своите заявки за инфраструктурен капацитет.
- (63) Важно е осигуряването на по-добро координиране на схемите за разпределяне, за да се увеличи привлекателността на железниците при трафик по мрежата на повече от един управител на инфраструктура, по-специално при международен трафик.
- (64) Важно е да се сведат до минимум нарушенията на конкуренцията, които може да се появят между различни железопътни инфраструктури или между различни видове транспорт вследствие на съществени разлики в принципите на налагане на такси.
- (65) Желателно е да се определят онези компоненти на инфраструктурното обслужване, които са от първостепенно значение за предоставянето на услуги от страна на операторите и които следва да се осигуряват срещу минимални такси за достъп.
- (66) Необходимо е инвестиране в железопътна инфраструктура и схемите за налагане на такси за ползването на инфраструктурата следва да осигуряват стимули за управителите на инфраструктура, така че необходимите инвестиции да бъдат привлекателни от икономическа гледна точка.
- (67) Управителите на инфраструктура следва да документират и определят стойността на активите си и да изяснят факторите, определящи разходите за експлоатация на инфраструктурата, за да се създаде възможност за установяване на подходящи и справедливи равнища на таксите за ползване на инфраструктурата.
- (68) Желателно е при вземането на транспортни решения да се гарантира съобразяването на външните разходи, а също така желателно е таксите за железопътна инфраструктура да могат да допринасят за вътрешното отчитане (интернализация) на външните разходи по съгласуван и балансиран начин при всички видове транспорт.
- (69) Важно е да се гарантира, че таксите за вътрешни и международни превози са такива, че позволяват железопътният транспорт да задоволява нуждите на пазара. Следователно таксите за ползването на инфраструктурата следва да се определят на равнището на преките разходи, произтичащи от извършването на влаковата услуга.
- (70) Общото равнище на възстановяване на разходите посредством таксите за ползването на инфраструктурата влияе върху необходимото равнище на държавно финансово участие; държавите-членки могат да изискват различни равнища на възстановяване на разходите. Въпреки това всяка една схема за налагане на такси за ползването на инфраструктурата следва да позволява интензивност на трафика, която да може да осигури възвръщане на допълнителните разходи, които тя налага във връзка с използването на железопътната мрежа.
- (71) Железопътната инфраструктура представлява естествен монопол и поради това е необходимо на управителите на инфраструктура да се осигурят стимули за намаляване на разходите и за ефикасно управление на тяхната инфраструктура.
- (72) За постигане на развитието на железопътния транспорт следва да се използват, *inter alia*, наличните инструменти на Съюза, без да се засягат вече установените приоритети.

- (73) Отстъпките, които се предоставят на железопътните предприятия, следва да са свързани с действително постигнатите икономии от административни разходи, по-специално от разходите по обслужване на сделките. Отстъпките могат да се предоставят и за насърчаване на ефикасното използване на инфраструктурата.
- (74) Желателно е на железопътните предприятия и управителите на инфраструктура да се осигурят стимули за свеждане до минимум на прекъсванията на движението по мрежата.
- (75) Разпределянето на капацитета е свързано за управителя на инфраструктура с разходи, чието заплащане следва да се изиска.
- (76) Ефикасното управление и справедливото и недискриминационно използване на железопътната инфраструктура налагат създаването на регулаторен орган, който да наблюдава прилагането на правилата, предвидени в настоящата директива, и да действа като орган за разглеждане на жалби, без да се засяга възможността за съдебен контрол. Този регулаторен орган следва да може да осигурява изпълнението на исканията си за информация и на решенията си чрез налагане на подходящи санкции.
- (77) Финансирането на регулаторния орган следва да гарантира неговата независимост и следва да е осигурено или от държавния бюджет или със задължителни финансови вноски от страна на сектора, чието събиране се осигурява при спазване на принципите за справедливост, прозрачност, недопускане на дискриминация и пропорционалност.
- (78) Наличието на подходящи процедури за назначаване на персонала следва да допринесе за гарантирането на независимостта на регулаторния орган, като по-специално се осигурява, че назначаването на лица, отговорни за вземането на решения, се извършва от публичен орган, който не упражнява пряко права на собственост върху регулираните предприятия. Ако това условие е изпълнено, този орган би могъл да бъде например парламент, президент или министър-председател.
- (79) Необходими са специални мерки за отчитане на особеното геополитическо и географско положение на някои държави-членки, както и специфичната организация на железопътния сектор в различни държави-членки, като същевременно се осигурява единството на вътрешния пазар.
- (80) За да се отчита развитието на железопътния пазар на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с техническите изменения на информацията, която се предоставя от кандидатстващото за лиценз предприятие, списъка на категориите закъснения, графика на процеса на разпределение и счетоводната информация, която се предоставя от регулаторните органи. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигурява едновременното и своевременното предаване по подходящ начин на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.
- (81) За да се осигурят еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ⁽¹⁾.
- (82) Комисията не следва да приема актове за изпълнение, свързани с основната цел на железопътните услуги, с оценката на въздействието на новите международни услуги върху икономическото равновесие на договорите за обществени услуги, с таксите, дължими от железопътните предприятия, предоставящи услуги за превоз на пътници, с достъпа до услугите, предоставяни в основните обслужващи съоръжения, с подробната информация за процедурата, която се следва за получаването на лиценз, с условията за изчисляване на преките разходи, свързани с прилагането на таксите за шума и с прилагането на разграничаване на таксата за ползване на инфраструктурата с цел да се предоставят стимули за оборудване на влаковете с ETCS, и с общите принципи и практики за вземането на решения от регулаторните органи, ако комитетът, създаден по силата на настоящата директива, не е дал своето становище относно проекта на акт за изпълнение, представен от Комисията.
- (83) Доколкото целите на настоящата директива, а именно насърчаването на развитието на железниците в Съюза, установяването на общи принципи за издаване на лицензи на железопътните предприятия и координиране на уредбата в държавите-членки относно разпределянето на железопътния инфраструктурен капацитет и на таксите за ползването ѝ, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки предвид несъмнено международното измерение на издаването на такива лицензи и експлоатацията на съществени елементи от железопътните мрежи, и необходимостта да се осигурят справедливи и недискриминационни условия за достъп до инфраструктурата, поради което, предвид транснационалните им последици, може да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейски съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (84) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното право следва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват съществено изменение в сравнение с предходните директиви. Задължението за транспониране на разпоредбите на настоящата директива, които не са съществено изменени в сравнение с предходните директиви, произтича от посочените директиви.

⁽¹⁾ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

- (85) На държавите-членки, които нямат железопътна система и които няма да имат такава система в непосредствено бъдеще, би било наложено несъразмерно и безпредметно задължение, ако трябва да транспонират и прилагат глави II и IV от настоящата директива. Следователно такива държави-членки следва да бъдат освободени от това задължение.
- (86) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите-членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи⁽¹⁾ държавите-членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат при съобщаването на своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят счита, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (87) Настоящата директива не следва да засяга сроковете, посочени в част Б от приложение IX, в рамките на които държавите-членки следва да се съобразят с предходните директиви,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и приложно поле

1. Настоящата директива установява:
- а) правилата, приложими за управлението на железопътната инфраструктура и дейностите в областта на железопътния транспорт, осъществявани от железопътни предприятия, които са или ще бъдат установени в държава-членка, както е предвидено в глава II;
  - б) критериите, приложими при издаването, подновяването или изменението на лицензи от държава-членка, предназначени за железопътни предприятия, които са или ще бъдат установени в Съюза, както е предвидено в глава III;
  - в) принципите и процедурите, приложими по отношение на определянето и събирането на такси за железопътна инфраструктура и на разпределянето на железопътния инфраструктурен капацитет, както е предвидено в глава IV.
2. Настоящата директива се прилага за използването на железопътната инфраструктура за вътрешни и международни железопътни услуги.

Член 2

Изключения от приложното поле

1. Глава II не се прилага по отношение на железопътните предприятия, които извършват само градски, крайградски или регионални услуги по местни и регионални отделни мрежи за транспортни услуги, предоставяни чрез железопътна инфраструктура, или по мрежи, предназначени единствено за извършването на градски или крайградски железопътни услуги.

Независимо от първа алинея, когато такава железопътно предприятие е под прекия или косвения контрол на предприятието или на друго образувание, което извършва или интегрира железопътни транспортни услуги, различни от градските, крайградските и регионалните услуги, се прилагат членове 4 и 5. Член 6 се прилага и по отношение на железопътни предприятия във връзка с отношенията между железопътното предприятие и предприятието или образуванието, което пряко или косвено го контролира.

2. Държавите-членки могат да изключат от прилагането на глава III:

- а) предприятия, които извършват само железопътни услуги за превоз на пътници по местна и регионална отделна железопътна инфраструктура;
- б) предприятия, които извършват само градски или крайградски железопътни услуги за превоз на пътници;
- в) предприятия, които извършват само регионални железопътни услуги за превоз на товари,
- г) предприятия, които извършват само услуги за превоз на товари по железопътна инфраструктура, която е частна собственост и която съществува само за да се използва от собственика на инфраструктурата за неговите собствени товарни превози.

3. Държавите-членки могат да изключат от прилагането на членове 7, 8 и 13 и на глава IV следните:

- а) местни и регионални отделни мрежи за услуги за превоз на пътници по железопътна инфраструктура;
- б) мрежи, предназначени само за градски или крайградски железопътни услуги за превоз на пътници;
- в) регионални мрежи, които се използват само за извършването на регионални услуги за превоз на товари от железопътно предприятие, което е извън приложното поле по параграф 1, до момента, в който друг заявител поиска капацитет по тази мрежа;
- г) железопътна инфраструктура, която е частна собственост и която съществува само за да се използва от собственика на инфраструктурата за неговите собствени товарни превози.

4. Без да се засяга параграф 3, държавите-членки могат да изключат местните и регионалните железопътни инфраструктури, които нямат стратегическо значение за функционирането на железопътния пазар от прилагането на член 8, параграф 3, както и местните железопътни инфраструктури, които нямат стратегическо значение за функционирането на железопътния пазар, от прилагането на глава IV. Държавите-членки уведомяват Комисията за своето намерение да изключат такива железопътни инфраструктури. Комисията решава, в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 62, параграф 2, дали може да се приеме, че тази железопътна инфраструктура е без никакво стратегическо значение, предвид дължината на съответните железопътни линии, нивото на тяхното използване и обема на трафика, върху който това би могло да се отрази.

⁽¹⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

5. Държавите-членки може да изключат от прилагането на член 31, параграф 5 превозните средства, които се движат или са предназначени да се движат от и до трети държави по мрежа с различно междурелсие от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза.

6. Държавите-членки могат да определят периоди от време и крайни срокове, които са различни от посочените в член 43, параграф 2, точка 2, буква б) от приложение VI и точки 3, 4 и 5 от приложение VII, ако установяването на международни влакови маршрути в сътрудничество с управителите на инфраструктура от трети държави по мрежа с различно междурелсие от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза оказва значително въздействие върху графика за разпределение на капацитета като цяло.

7. Когато това е необходимо за гарантиране на лоялната конкуренция, държавите-членки могат да решат да публикуват тарифната рамка и правилата за налагане на такси, приложими конкретно за международни услуги за превоз на товари от трети държави и до трети държави по мрежа с различно междурелсие от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза, посредством различни инструменти и в различни срокове от предвидените в член 29, параграф 1.

8. Държавите-членки могат да изключат от прилагането на глава IV железопътна инфраструктура с различно междурелсие от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза, която свързва трансгранични гари на държава-членка с територията на трета държава.

9. С изключение на член 6, параграфи 1 и 4 и членове 10, 11, 12 и 28 настоящата директива не се прилага за предприятия, чиято дейност се ограничава изключително до предоставянето на услуги за железопътен превоз на пътни превозни средства през тунели под морето или до транспортни дейности под формата на услуги за железопътен превоз на пътни превозни средства през такива тунели.

10. Държавите-членки могат да изключат от прилагането на глава II, без член 14, и на глава IV всяка железопътна услуга, извършвана транзитно през Съюза.

11. Държавите-членки могат да изключат от приложното поле на член 32, параграф 4, влаковете, които не са оборудвани с Европейската система за управление на влаковете (ETCS) и които се използват за регионални услуги за превоз на пътници, които са въведени в експлоатация за пръв път преди 1985 г.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „железопътно предприятие“ означава всяко публично или частно предприятие, лицензирано в съответствие с настоящата директива, основният предмет на дейност на което е предоставянето на услуги за железопътен превоз на товари и/или пътници, с изискване предприятието да

осигурява тракция; това включва и предприятия, които предоставят само тракция;

2) „управител на инфраструктура“ означава всяка организация или дружество, отговарящи по-специално за изграждането, управлението и поддръжката на железопътна инфраструктура, включително управлението на трафика и контрола на управлението и сигнализацията; функциите на управител на инфраструктурата на дадена мрежа или част от мрежа могат да бъдат поверени на различни организации или дружества;

3) „железопътна инфраструктура“ означава елементите, изброени в приложение I;

4) „международна услуга за превоз на товари“ означава транспортна услуга, при която влакът пресича границата на най-малко една държава-членка; влакът може да бъде съединен и/или разделен и отделните секции могат да имат различен произход и направление, при условие че всички вагони пресичат най-малко една граница;

5) „международна услуга за превоз на пътници“ означава услуга за превоз на пътници, при който влакът пресича границата на най-малко една държава-членка и чиято основна цел е превозването на пътници между гари, разположени в различни държави-членки; влакът може да бъде съединен и/или разделен и отделните секции могат да имат различен произход и направление, при условие че всички вагони пресичат най-малко една граница;

6) „градски и крайградски услуги“ означава транспортни услуги, чиято главна цел е задоволяване на транспортните потребности на даден град или агломерация, включително трансгранична, а също и транспортните потребности между такъв град или агломерация и околните райони;

7) „регионални услуги“ означава транспортни услуги, чиято главна цел е задоволяване на транспортните потребности на даден регион, включително трансграничен;

8) „транзит“ означава пресичане на територия на Съюза без товарене или разтоварване на товари и/или без вземане или оставяне на пътници на територията на Съюза;

9) „алтернативен маршрут“ означава различен маршрут между едни и същи произход и направление, когато съществува взаимозаменяемост между двата маршрута за извършването от железопътното предприятие на съответната услуга за превоз на товари или пътници;

10) „жизнеспособна алтернатива“ означава достъп до друго обслужващо съоръжение, което е икономически приемливо за железопътното предприятие и което му позволява да извършва съответната услуга за превоз на товари или пътници;

11) „обслужващо съоръжение“ означава инсталацията, включително теренът, сградата и оборудването, която е специално уредена цялостно или частично, така че да позволява предоставянето на една или повече от услугите, посочени в точки 2—4 от приложение II;

- 12) „оператор на обслужващо съоръжение“ означава всяко публично или частно образувание, което отговаря за управлението на едно или повече обслужващи съоръжения или за предоставянето на железопътните предприятия на една или повече услуги, посочени в точки 2—4 от приложение II;
- 13) „трансгранично споразумение“ означава всяко споразумение между две или повече държави-членки или между държави-членки и трети държави, предназначено да улеснява предоставянето на трансгранични железопътни услуги,
- 14) „лиценз“ означава разрешително, издадено на предприятие от лицензиращ орган, чрез което се признава капацитета на предприятието да предоставя железопътни транспортни услуги като железопътно предприятие; този капацитет може да е ограничен за предоставянето само на специфични видове услуги;
- 15) „лицензиращ орган“ означава орган, отговорен за издаването на лицензи в държава-членка;
- 16) „договорно споразумение“ означава споразумение или, *mutatis mutandis*, договореност в рамките на административни мерки;
- 17) „разумна печалба“ означава равнище на възвращаемост на собствения капитал, при отчитане на риска, включително риска за прихода, който операторът на обслужващото съоръжение е поел, или отсъствието на такъв риск и не надхвърля средните равнища за съответния сектор през последните години;
- 18) „разпределяне“ означава разпределяне на железопътния инфраструктурен капацитет от управител на инфраструктура;
- 19) „заявител“ означава железопътно предприятие или международна група железопътни предприятия, или други лица или юридически лица, като например компетентни органи съгласно Регламент (ЕО) № 1370/2007 и товароизпращачи, спедитори и оператори на комбиниран транспорт, които си набавят инфраструктурен капацитет с цел осигуряване на обществена услуга или от търговски интерес;
- 20) „претоварена инфраструктура“ означава елемент от инфраструктурата, за който търсенето на инфраструктурен капацитет не може да бъде напълно задоволено в определени периоди, дори след координиране на отделните заявки за капацитет;
- 21) „план за увеличаване на капацитета“ означава мярка или серия от мерки с график за приложението им, които целят облекчаване на ограниченията на капацитета, водещи до обявяването на даден елемент от инфраструктурата за „претоварена инфраструктура“;
- 22) „координиране“ означава процес, посредством който управителят на инфраструктура и заявителите се опитват да намерят решение в ситуации, при които има несъвместими заявки за инфраструктурен капацитет;
- 23) „рамково споразумение“ означава правно обвързващо общо споразумение с частноправен или публичноправен характер, в което се определят правата и задълженията на заявителя и на управителя на инфраструктура по отношение на инфраструктурния капацитет, подлежащ на разпределяне, както и таксите, които се събират за период, по-дълъг от периода на едно работно разписание;
- 24) „инфраструктурен капацитет“ означава потенциала за планиране на влакови маршрути, заявени за даден елемент от инфраструктурата за определен период;
- 25) „мрежа“ означава цялата железопътна инфраструктура, управлявана от даден управител на инфраструктура;
- 26) „референтен документ за железопътната мрежа“ означава документ, в който са определени детайлно общите правила, сроковете, процедурите и критериите относно схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета, включително всякаква допълнителна информация, необходима за подаването на заявки за инфраструктурен капацитет;
- 27) „влаков маршрут“ означава необходимия инфраструктурен капацитет за придвижването на един влак между два пункта в определен период;
- 28) „работно разписание“ означава данните, определящи всички планирани движения на влакове и подвижен състав, които ще се извършат по съответната инфраструктура през периода, за който се прилага работното разписание;
- 29) „странични коловози за гарирание“ означава странични коловози, изрично предназначени за временно гарирание на железопътните превозни средства през периода между две пътувания;
- 30) „услуги за тежка поддръжка“ означава дейности, които не се извършват рутинно като част от ежедневните дейности и изискват превозното средство да бъде изведено от експлоатация.

ГЛАВА II

РАЗВИТИЕ НА ЖЕЛЕЗНИЦИТЕ В СЪЮЗА

РАЗДЕЛ I

Независимост на управлението

Член 4

Независимост на железопътните предприятия и на управителите на инфраструктура

1. Държавите-членки осигуряват на железопътните предприятия, които пряко или косвено са притежавани или контролирани от държавите-членки, независим статус по отношение на управлението, административното обслужване и вътрешния контрол по административни, икономически и счетоводни въпроси, в съответствие с който те ще имат активи, бюджет и счетоводство, които са отделени от тези на държавата.

2. Управителят на инфраструктурата носи отговорност за своето собствено управление, административно обслужване и вътрешен контрол, като при това спазва рамката за налагане на такси и разпределяне и специалните правила, установени от държавите-членки.

Член 5

Управление на железопътните предприятия в съответствие с търговските принципи

1. Държавите-членки позволяват на железопътните предприятия да приспособят своите дейности към пазара и да управляват тези дейности под ръководството на своите управленски органи, с оглед предоставяне на ефикасни и подходящи услуги на възможно най-ниска цена за изискваното качество на услугата.

Железопътните предприятия се управляват в съответствие с принципите за управление на търговски дружества, без оглед на тяхната собственост. Това се прилага и за налаганите им от държавите-членки задължения за обществени услуги, както и за договорите за обществени услуги, които те сключват с компетентните държавни органи.

2. Железопътните предприятия определят своите бизнес планове, включително инвестиционни и финансови програми. Тези планове са насочени към постигане на финансово равновесие на предприятията и към постигането на други управленски цели от технически, търговски и финансов характер; освен това в плановете се посочват средствата за постигането на тези цели.

3. В съответствие с приетите от всяка държава-членка основни насоки на политиката и като вземат предвид националните планове и договори (които могат да бъдат многогодишни), включително инвестиционните и финансови планове, железопътните предприятия могат по-специално свободно да:

- а) определят вътрешната си организация, без да се засягат разпоредбите на членове 7, 29 и 39;
- б) контролират доставките и маркетинга на услуги, чиито цени да определят;
- в) вземат решения по отношение на персонала, активите и собственото снабдяване;
- г) разширяват пазарния си дял, развиват нови технологии и услуги и внедряват новаторски техники на управление;
- д) разгръщат нови дейности в области, свързани с железопътната дейност.

Настоящият параграф не засяга Регламент (ЕО) № 1370/2007.

4. Независимо от параграф 3, притежателите на акции в публично притежавани или контролирани железопътни предприятия трябва да имат право да изискват важните решения за управлението на предприятието да подлежат на предварително одобрение от тяхна страна, по същия начин, по който притежателите на акции в частни акционерни дружества могат да изискват това съгласно разпоредбите на дружественото право на държавите-членки. Разпоредбите на настоящия член не

накърняват правомощията на надзорните органи съгласно дружественото право на държавите-членки по отношение на назначаването на членовете на управителния съвет.

РАЗДЕЛ 2

Разделение на управлението на инфраструктурата и транспортната дейност и на различните видове транспортна дейност

Член 6

Разделно водене на счетоводство

1. Държавите-членки осигуряват изготвянето и публикуването на отделни отчети за приходите и разходите и баланси, от една страна, за дейността, свързана с предоставянето на транспортни услуги от железопътни предприятия и, от друга страна, за дейността, свързана с управлението на железопътната инфраструктура. Публичните средства, изплатени за едната от тези две сфери на дейност, не могат да се прехвърлят към другата.

2. Държавите-членки могат също така да предвидят това разделяне да налага организирането на обособени отдели в рамките на едно и също предприятие или инфраструктурата и транспортните услуги да се управляват от отделни образувания.

3. Държавите-членки осигуряват изготвянето и публикуването на отделни отчети за приходите и разходите и баланси, от една страна, за стопанската дейност, свързана с предоставянето на железопътен превоз на товари и, от друга страна, за дейностите, свързани с предоставянето на превоз на пътници. Публичните средства, изплатени за дейности по предоставянето на транспортни услуги в рамките на обществена услуга, се отбелязват отделно в съответните счетоводни отчети в съответствие с член 7 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 и не се прехвърлят към дейности, свързани с предоставянето на други транспортни услуги или каквито и да било други дейности.

4. Отчетността за различните области на дейност, посочени в параграфи 1 и 3, се води по начин, позволяващ мониторинг на спазването на забраната за прехвърляне на публичните средства, изплатени за една сфера на дейността, към друга и мониторинг на използването на приходите от таксите за ползването на инфраструктурата и печалбата от други търговски дейности.

Член 7

Независимост на основните функции на управителя на инфраструктура

1. Държавите-членки гарантират, че основните функции по осигуряване на справедлив и недискриминационен достъп до инфраструктурата се възлагат на организации и дружества, които не предоставят никакви железопътни транспортни услуги. Постигането на тази цел трябва да бъде показано по убедителен начин, без оглед на организационните структури.

Основните функции са:

- а) вземане на решения за разпределяне на влакови маршрути, включващо както определяне, така и оценка на наличието и разпределяне на отделните влакови маршрути, и

- б) вземане на решения относно налагането на такси за ползването на инфраструктурата, включително тяхното определяне и събиране, без да се засяга член 29, параграф 1.

Държавите-членки могат обаче да възлагат на железопътни предприятия или на която и да е друга организация отговорността за участие в развитието на железопътната инфраструктура, например чрез инвестиции, поддръжка и финансиране.

2. Когато управителят на инфраструктура не е независим от железопътни предприятия по отношение на юридическата си форма, организация или функции по вземане на решения, функциите, посочени в глава IV, раздели 2 и 3, се изпълняват съответно от налагащ таксите орган и от разпределящ орган, които са независими по отношение на юридическата си форма, организация и вземане на решения от железопътните предприятия.

3. Когато в разпоредбите в глава IV, раздели 2 и 3 е посочено, че те се отнасят за основните функции на управителя на инфраструктура, те следва да бъдат разбирани като прилагащи се за налагащия таксите орган или за разпределящия орган, по отношение на техните съответни правомощия.

РАЗДЕЛ 3

Подобряване на финансовото състояние

Член 8

Финансиране на управителя на инфраструктура

1. Държавите-членки развиват националните си железопътни инфраструктури, като се съобразяват, когато е необходимо, с общите нужди на Съюза, включително нуждата от сътрудничество със съседни трети държави. За тази цел те публикуват до 16 декември 2014, след като се консултират със заинтересованите страни, индикативна стратегия за развитието на железопътната инфраструктура с оглед на задоволяване на бъдещите потребности от мобилност чрез поддръжка, подновяване и развитие на инфраструктурата, основаваща се на устойчиво финансиране на железопътната система. Стратегията обхваща период от най-малко пет години и подлежи на подновяване.

2. Като вземат предвид членове 93, 107 и 108 от ДФЕС, държавите-членки могат също така да предоставят на управителя на инфраструктура финансиране, съответстващо на неговите функции, посочени в член 3, точка 2, размера на инфраструктурата и финансовите изисквания, по-специално за обезпечаване на нови инвестиции. Държавите-членки могат да решат да финансират тези инвестиции със средства, различни от прякото държавно финансиране. При всички случаи държавите-членки спазват изискванията, посочени в параграф 4 от настоящия член.

3. В рамките на общата политика, разработена от съответната държава-членка, и в съответствие с посочената в параграф 1 стратегия и с предвиденото в параграф 2 финансиране, предоставено от държавите-членки, управителят на инфраструктура приема бизнес план, включващ инвестиционна и финансова програма. Планът се изготвя по начин, който осигурява оптимално и ефикасно използване, предоставяне и развитие на инфраструктурата, като при това гарантира финансово равновесие и осигурява средствата за постигането на тези цели. Управителят на инфраструктура осигурява на известните

заявители, а по тяхно искане — и на потенциалните заявители, достъп до съответната информация и им дава възможност да изразят своето мнение за съдържанието на бизнес плана по отношение на условията за достъп и ползване, както и характера, предлагането и развитието на инфраструктурата, преди планът да бъде одобрен от управителя на инфраструктурата.

4. Държавите-членки гарантират, че при нормални условия на работа и в рамките на разумен срок, който не надхвърля пет години, в отчета за приходите и разходите на управителя на инфраструктура се наблюдава най-малко изравняване на салдото на приходите от таксите за ползването на инфраструктурата, печалбата от други търговски дейности, безвъзмездно отпуснатите средства от частни източници и държавното финансиране, от една страна, включително, в съответните случаи, и авансовите плащания от държавата, и на инфраструктурните разходи, от друга страна.

Без да се засяга евентуалната дългосрочна цел за покриване от ползвателя на инфраструктурните разходи за всички видове транспорт от страна на съответните потребители — въз основа на лоялна, недискриминационна конкуренция между отделните видове транспорт, в случаите когато железопътният транспорт е в състояние да се конкурира с другите видове транспорт, в рамките на налагането на такси по членове 31 и 32 съответната държава-членка може да изисква управителят на инфраструктура да изравнява счетоводния си баланс без държавно финансиране.

Член 9

Прозрачност при опрощаването на дългове

1. Без да се засягат правилата на Съюза относно държавните помощи и в съответствие с членове 93, 107 и 108 от ДФЕС, държавите-членки въвеждат подходящи механизми за подпомагане на намаляването на задлъжнялостта на публично притежаваните или контролирани железопътни предприятия до равнище, което не пречатва доброто им финансово управление и подобрява финансовото им състояние.

2. За целите, посочени в параграф 1, държавите-членки може да изискват в рамките на счетоводните отдели на такива железопътни предприятия да бъдат създадени отделни звена за погасяването на дълговете.

В пасива на такова звено могат да се прехвърлят всички заеми, взети от железопътното предприятие както за финансиране на инвестиции, така и за покриване на допълнителни експлоатационни разходи, свързани с дейността по железопътен превоз или с управлението на железопътна инфраструктура, до погасяването на тези заеми. Произтичащите от дейността на дъщерни предприятия дългове не се вземат предвид.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат единствено за дългове или за дължими лихви по дългове, поети от железопътните предприятия, които са публично притежавани или контролирани към датата на отваряне на пазара за всички или за част от железопътните транспортни услуги в съответната държава-членка, но във всички случаи до 15 март 2001 г., или съответно от датата на присъединяване към Съюза на държавите-членки, които са се присъединили към Съюза след посочената дата.

РАЗДЕЛ 4

Достъп до железопътната инфраструктура и железопътните услуги

Член 10

Условия за достъп до железопътната инфраструктура

1. На железопътните предприятия се предоставя право на достъп при справедливи, недискриминационни и прозрачни условия до железопътната инфраструктура във всички държави-членки за извършване на всички видове железопътни услуги за превоз на товари. Това право включва достъп до инфраструктурата, която свързва морските и вътрешните пристанища с другите обслужващи съоръжения, посочени в точка 2 от приложение II, и до инфраструктурата, която обслужва или би могла да обслужва повече от един краен потребител.

2. На железопътните предприятия се предоставя право на достъп до железопътната инфраструктура във всички държави-членки с цел извършване на международни услуги за превоз на пътници. При извършване на международна услуга за превоз на пътници железопътните предприятия имат право да вземат пътници от всяка гара, разположена по международния маршрут, и да ги оставят на друга, включително гари, разположени в същата държава-членка. Това право включва достъпа до инфраструктурата, която свързва обслужващите съоръжения, посочени в точка 2 от приложение II.

3. По искане от съответните компетентни органи или заинтересовани железопътни предприятия съответният регулаторен орган или органи по член 55 определят дали основната цел на услугата е превоз на пътници между гари, разположени в различни държави-членки.

4. Въз основа на опита на регулаторните органи, компетентните органи и железопътните предприятия, както и на дейността на мрежата, посочена в член 57, параграф 1, Комисията приема 16 декември 2016 мерки за подробно определяне на процедурата и критериите, които трябва да бъдат спазвани при прилагането на параграф 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Член 11

Ограничаване на правото на достъп и на правото на вземане и оставяне на пътници

1. Държавите-членки могат да ограничат право на достъп, предвидено в член 10, за услуги между начална и крайна точка, които са предмет на един или повече договори за обществени услуги, които са в съответствие с правото на Съюза. Това ограничение не следва да води до ограничаване на правото да се вземат пътници от всяка гара, разположена по маршрута на международна услуга, и да се оставят на друга, включително на гари, разположени в същата държава-членка, освен когато упражняването на това право би нарушило икономическото равновесие на даден договор за обществени услуги.

2. Регулаторният орган или органи по член 55 определят дали икономическото равновесие на даден договор за обществени

услуги ще бъде нарушено, въз основа на обективен икономически анализ и предварително определени критерии, по искане от някой от следните:

- а) компетентния орган или компетентните органи, които са възложили договора за обществени услуги;
- б) всеки друг заинтересован компетентен орган, който има право да ограничи достъпа по настоящия член;
- в) управителя на инфраструктура;
- г) железопътното предприятие, изпълняващо договора за обществени услуги.

Компетентните органи и железопътните предприятия, които предоставят обществените услуги, представят на съответния регулаторен орган или органи информацията, която по разумна преценка е необходима за вземането на решение. Регулаторният орган се запознава с представената от тези заинтересовани страни информация и по целесъобразност изисква съответната информация и започва консултации с всички релевантни заинтересовани страни в срок от един месец от получаването на искането. Регулаторният орган се консултира с всички заинтересовани лица, ако е целесъобразно, и уведомява заинтересованите лица за своето мотивирано решение в рамките на предварително определен разумен срок, но във всички случаи не по-късно от шест седмици от получаване на цялата необходима информация.

3. Регулаторният орган излага мотивите за своето решение и посочва срока и условията, при които някой от следните може да поиска преразглеждане на решението:

- а) съответния компетентен орган или компетентни органи;
- б) управителя на инфраструктура;
- в) железопътното предприятие, изпълняващо договора за обществени услуги;
- г) железопътното предприятие, което иска достъп.

4. Въз основа на опита на регулаторните органи, компетентните органи и железопътните предприятия, както и на дейността на мрежата, посочена в член 57, параграф 1, Комисията приема 16 декември 2016 мерки за подробно определяне на процедурата и критериите, които трябва да бъдат спазвани при прилагането на параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

5. Държавите-членки могат също така да ограничат правото да се вземат и оставят пътници на гари в една и съща държава-членка по маршрута на международна услуга за превоз на пътници, когато изключителното право за превоз на пътници между тези гари е предоставено с договор за концесия, сключен преди 4 декември 2007 г. въз основа на справедлива конкурсна процедура и при спазване на съответните принципи на правото на Съюза. Това ограничение може да продължи да се прилага в рамките на по-краткия от двата срока – първоначалния срок на договора или 15 години.

6. Държавите-членки гарантират, че посочените в параграфи 1, 2, 3 и 5 решения подлежат на съдебен контрол.

Член 12

Такса, дължима от железопътните предприятия, предоставящи услуги за превоз на пътници

1. Без да се засяга член 11, параграф 2, при определените в настоящия член условия държавите-членки могат да разрешат на органа, отговарящ за железопътния превоз на пътници, да наложи такса на железопътните предприятия, предоставящи услуги за превоз на пътници, за експлоатацията на маршрути, които попадат в компетентността на този орган и които се експлоатират между две гари в съответната държава-членка.

В този случай железопътните предприятия, предоставящи вътрешен или международни железопътни транспортни услуги за превоз на пътници, подлежат на същата такса за експлоатация на маршрутите, попадащи в компетентността на този орган.

2. Таксата е предназначена да компенсира органа за изпълнението на задълженията за обществени услуги, установени в договора за обществени услуги, възложен в съответствие с правото на Съюза. Приходите от такива такси, платени като компенсация, не трябва да надвишават необходимото за пълното или частичното покриване на разходите по изпълнение на съответните задължения за обществени услуги, като се отчитат съответните постъпления и разумна печалба за изпълнението на задълженията.

3. Таксата се налага в съответствие с правото на Съюза и зачита принципите за справедливост, прозрачност, недопускане на дискриминация и пропорционалност, по-специално между средната платима от пътниците цена на услугата и размера на таксата. Наложените съгласно настоящия параграф такси в тяхната съвкупност не бива да застрашават икономическата жизнеспособност на железопътната транспортна услуга за превоз на пътници, за която са наложени.

4. Компетентните органи съхраняват информацията, необходима за проследяване на произхода на таксите и тяхното използване. Държавите-членки предоставят тази информация на Комисията.

5. Въз основа на опита на регулаторните органи, компетентните органи и железопътните предприятия, както и на дейностите на мрежата, посочена в член 57, параграф 1, Комисията приема мерки за подробно определяне на процедурата и критериите, които трябва да бъдат спазвани при прилагането на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Член 13

Условия за достъп до услуги

1. Управителите на инфраструктурата предоставят по недискриминационен начин на всички железопътни предприятия пакета за минимален достъп, предвиден в точка 1 от приложение II.

2. Операторите на обслужващи съоръжения предоставят по недискриминационен начин достъп на всички железопътни предприятия, включително достъп до релсов път, до съоръженията, посочени в приложение II, точка 2, както и до услугите, предоставяни в тези съоръжения.

3. За да се гарантира пълната прозрачност и недопускане на дискриминация при достъп до обслужващите съоръжения, посочени в точка 2, букви а), б), в), г), ж) и и) от приложение II, както и предлагането на услуги в тези съоръжения, когато операторът на обслужващото съоръжение е под прекия или косвен контрол на организация или дружество, които също извършват дейност и имат господстващо положение на националните пазари за железопътни транспортни услуги, за които се използва съответното съоръжение, операторите на тези обслужващи съоръжения се организират така, че да са независими от съответната организация или дружество в организационно отношение, както и във връзка с вземането на решения. Това изискване за независимост не включва изискването за създаването на отделен правен субект за обслужващите съоръжения и може да бъде спазено чрез създаване на обособени отдели в рамките на един и същи правен субект.

За всички обслужващи съоръжения, посочени в точка 2 от приложение II, операторът и съответната организация или дружество водят отделно счетоводство, включително отделни счетоводни баланси и отчети за приходите и разходите.

Когато експлоатацията на обслужващо съоръжение се осигурява от управител на инфраструктура или когато операторът на обслужващо съоръжение е под прекия или косвен контрол на управител на инфраструктура, спазването на определените в настоящия параграф изисквания се счита за доказано, когато са спазени изискванията, установени в член 7.

4. На заявките на железопътни предприятия за достъп до и за предоставяне на услуги в обслужващото съоръжение, посочено в приложение II, точка 2, се предоставя отговор в разумен срок, определен от регулаторния орган, посочен в член 55. Тези заявки могат да бъдат отхвърляни само при условие че съществуват жизнеспособни алтернативи, даващи им възможност да извършват съответните услуги за превоз на товари или пътници по същия маршрут и при икономически приемливи условия. Това не поражда задължение за оператора на обслужващото съоръжение да инвестира в ресурси или съоръжения, за да удовлетвори всички заявки на железопътните предприятия.

Когато заявките от железопътните предприятия се отнасят до достъп до и предлагане на услуги в обслужващо съоръжение, управлявано от оператор на обслужващото съоръжение по параграф 3, операторът на съоръжението обосновава в писмен вид всички решения за отказ и посочва жизнеспособни алтернативи в други съоръжения.

5. Когато операторът на обслужващото съоръжение по точка 2 от приложение II е изправен пред несъвместими различни заявки, той трябва да се стреми да изпълни всички заявки, доколкото е възможно. В случай че не съществува жизнеспособна алтернатива и не е възможно да се изпълнят всички заявки за ползване на капацитета на съответното обслужващо съоръжение въз основа на доказаните потребности, заявителят може да подаде жалба до регулаторния орган по член 55, който разглежда случая и, когато е целесъобразно, предприема действие, с което осигурява предоставянето на подходяща част от капацитета на този заявител.

6. В случай че обслужващото съоръжение по точка 2 от приложение II не е било използвано поне през последните две последователни години и пред оператора на това обслужващо съоръжение въз основа на доказани потребности е бил изразен интерес за достъп до съоръжението от страна на железопътни предприятия, неговият собственик оповестява, че експлоатацията на съоръжението се предоставя, изцяло или частично, на лизинг или под наем в качеството му на железопътно обслужващо съоръжение, освен ако операторът на съоръжението не докаже, че то е неизползваемо за железопътните предприятия поради текущо преобразуване.

7. В случаите когато операторът на обслужващото съоръжение осигурява някои от услугите, посочени в точка 3 от приложение II, като допълнителни услуги, той ги предоставя на недискриминационна основа по заявка на железопътни предприятия.

8. Железопътните предприятия могат да поискат от управителя на инфраструктура или от други оператори на обслужващо съоръжение предоставянето, под формата на спомагателни услуги, на други услуги, посочени в точка 4 от приложение II. Операторът на съоръжението не е задължен да предоставя тези услуги. Когато операторът на обслужващото съоръжение предлага някои от тези услуги, той ги предоставя по недискриминационен начин по заявка на железопътните предприятия.

9. Въз основа на опита на регулаторните органи и на операторите на обслужващи съоръжения, както и на дейността на мрежата, посочена в член 57, параграф 1, Комисията може да приеме мерки за подробно определяне на процедурата и критериите, които трябва да бъдат спазвани при предоставяне на достъп до услугите, които се предоставят в обслужващите съоръжения по точки 2—4 от приложение II. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

железопътните предприятия и не ограничават свободата на железопътните предприятия да извършват трансгранични услуги.

2. Държавите-членки нотифицират Комисията относно всички трансгранични споразумения до 16 юни 2013 – за споразуменията, сключени преди тази дата, и преди тяхното сключване – за новите или ревизирани споразумения между държавите-членки. Комисията решава дали тези споразумения съответстват на правото на Съюза в срок от девет месеца от нотификацията за споразумения, които са сключени преди 15 декември 2012, или в срок от четири месеца от нотификацията за нови или ревизирани споразумения между държавите-членки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 62, параграф 2.

3. Без да се засяга разпределението на компетентността между Съюза и държавите-членки и в съответствие с правото на Съюза, държавите-членки нотифицират Комисията относно намерението си да започнат преговори или да сключат нови или ревизирани трансгранични споразумения с трети държави.

4. Ако до два месеца от получаването на нотификация за намерението на дадена държава-членка да започне преговори съгласно параграф 2 Комисията стигне до заключението, че има вероятност преговорите да попречат за постигането на целите на преговорите, които Съюзът провежда с въпросните трети държави, и/или да доведат до споразумение, което не съответства на правото на Съюза, тя уведомява държавата-членка за това.

Държавите-членки информират редовно Комисията относно всякакви такива преговори и, когато е целесъобразно, я канят да участва в качеството на наблюдател.

5. На държавите-членки се разрешава да прилагат временно и/или да сключват нови трансгранични споразумения или да ревизират трансграничните споразумения с трети държави, при условие че тези споразумения съответстват на правото на Съюза и не пречат на постигането на целите на транспортната политика на Съюза. Тези решения за даване на разрешение се приемат от Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 62, параграф 2.

РАЗДЕЛ 6

Задачи на комисията, свързани с мониторинга

Член 15

Приложно поле на мониторинга на пазара

1. Комисията приема необходимите мерки за мониторинг на техническите и икономическите условия и тенденциите на пазара в железопътния транспорт на Съюза.

РАЗДЕЛ 5

Трансгранични споразумения

Член 14

Общи принципи за трансграничните споразумения

1. Държавите-членки гарантират, че разпоредбите, съдържащи се в трансграничните споразумения, не дискриминират между

2. В този контекст Комисията привлича в своята работа представители на държавите-членки, включително представители на регулаторните органи, посочени в член 55, и представители на съответните сектори, включително, ако е целесъобразно, социалните партньори на железопътния отрасъл, потребителите и представителите на местните и регионалните органи, така че те по-добре да могат да осъществяват мониторинг на развитието на железопътния сектор и развитието на пазара, да оценяват последиците от приетите мерки и да анализират въздействието на планираните от Комисията мерки. Ако е целесъобразно, Комисията също така включва Европейската железопътна агенция в съответствие с нейните функции, предвидени в Регламент (ЕО) № 881/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за създаване на Европейска железопътна агенция (Регламент за Агенцията) ⁽¹⁾.

3. Комисията осъществява мониторинг на използването на железопътните мрежи и на развитието на рамковите условия в железопътния сектор, по-специално на налагането на такси за ползването на инфраструктурата, на разпределянето на капацитета, на инвестициите в железопътна инфраструктура, на тенденциите в цените и качеството на железопътните транспортни услуги, железопътните транспортни услуги, обхванати от договори за обществени услуги, на лицензирането и на степента на отваряне на пазара и на хармонизация между държавите-членки, на тенденциите в заетостта и свързаните с това социални условия в железопътния отрасъл. Тези дейности по мониторинг не засягат подобни дейности в държавите-членки, и ролята на социалните партньори.

4. Комисията докладва веднъж на всеки две години на Европейския парламент и на Съвета относно:

- а) развитието на вътрешния пазар на железопътни услуги и услуги, предоставяни на железопътните предприятия, както е посочено в приложение II;
- б) рамковите условия, посочени в параграф 3, включително за обществените услуги за превоз на пътници с железопътен транспорт;
- в) състоянието на железопътната мрежа на Съюза;
- г) използването на правата за достъп;
- д) пречките пред постигане на по-ефективни железопътни услуги;
- е) ограниченията на инфраструктурата;
- ж) необходимостта от законодателство.

5. За целите на мониторинга на пазара от страна на Комисията държавите-членки, като зачитат ролята на социалните партньори, предоставят ежегодно на Комисията необходимата информация относно използването на мрежите и оценката на рамковите условия в железопътния сектор.

6. Комисията може да приеме мерки, за да осигури последователност в задълженията за докладване на държавите-членки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

ГЛАВА III

ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

РАЗДЕЛ I

Лицензиращ орган

Член 16

Лицензиращ орган

Всяка държава-членка определя лицензиращ орган отговарящ за издаването на лицензи и за изпълнението на задълженията, наложени с настоящата глава.

Лицензиращият орган не предоставя железопътни транспортни услуги и е независим от дружества или образувания, които извършват такава дейност.

РАЗДЕЛ 2

Условия за получаване на лиценз

Член 17

Общи изисквания

1. Дадено предприятие има право да кандидатства за лиценз в държавата-членка, в която е установено.

2. Държавите-членки не издават лицензи и не пропължават валидността на издадени такива, ако не са спазени изискванията на настоящата глава.

3. Предприятие, което отговаря на изискванията, предвидени в настоящата глава, има право да получи лиценз.

4. Никое предприятие няма право да предоставя железопътни транспортни услуги, обхванати от настоящата глава, освен когато е получило съответния лиценз за предоставяне на съответните услуги.

Такъв лиценз обаче сам по себе си не дава на титуляра му право на достъп до железопътната инфраструктура.

5. Комисията приема мерки за определяне на подробни правила за използването на общ образец за лиценз, а ако е необходимо за осигуряване на лоялна и ефикасна конкуренция на пазара на железопътни превози – подробни правила за процедурата, която трябва да бъде спазвана при прилагането на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Член 18

Условия за получаване на лиценз

Преди началото на дейността му от всяко кандидатстващо за лиценз предприятие се изисква да бъде в състояние да докаже на лицензиращите органи на съответната държава-членка, че по всяко време е способно да изпълни изискванията за добра репутация, финансова стабилност, професионална компетентност, както и изискванията във връзка с покритието на гражданската отговорност, посочени в членове 19–22.

⁽¹⁾ ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 1.

За тази цел всяко кандидатстващо за лиценз предприятие предоставя цялата информация от значение.

Член 19

Изисквания за добра репутация

Държавите-членки определят условията, при които изискването за добра репутация е спазено, за да гарантират, че кандидатстващото за лиценз предприятие или лицата, натоварени с управлението му:

- a) не са били осъждани за тежки престъпления, включително за стопански престъпления;
- б) не са били обявени в несъстоятелност;
- в) не са били осъждани за тежки нарушения по специалното законодателство, прилагано в областта на транспорта;
- г) не са били осъждани за сериозни или системни неизпълнения на задължения в областта на социалното или трудовото законодателство, включително задължения във връзка със законодателството в областта на безопасните и здравословни условия на труд, а също и на задължения в областта на митническото законодателство — за предприятия, желаещи да извършват трансграничен превоз на товари, подлежащ на митнически режим.

Член 20

Изисквания за финансова стабилност

1. Свързаните с финансовата стабилност изисквания са изпълнени, когато кандидатстващото за лиценз предприятие успее да докаже, че ще може да спазва всички свои действителни и потенциални задължения, установени въз основа на реалистични допускания за период от 12 месеца.
2. Лицензиращият орган проверява финансовата стабилност по-специално въз основа на годишните отчети на съответното кандидатстващо за лиценз предприятие или, при невъзможност за представяне на годишния счетоводен отчет от страна на кандидатстващото за лиценз предприятие, на неговия баланс. Всяко кандидатстващо за лиценз предприятие представя най-малко информацията, описана в приложение III.
3. Лицензиращият орган не приема кандидатстващото за лиценз предприятие за финансово стабилно, ако то дължи значими суми по просрочени плащания на данъци или на вноски за социално осигуряване в резултат на дейността на предприятието или често просрочва тези плащания.
4. Лицензиращият орган може да изисква представяне на одиторски доклад, както и съответни документи от банка, спестовна банка, счетоводител или одитор. Тези документи задължително включват информацията, посочена в приложение III.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 60 във връзка с някои изменения на приложение III. По този начин приложение III може да бъде изменено, така че да се уточни информацията, която кандидатстващите за лиценз предприятия трябва да представят, или може да бъде допълнено с оглед на опита, придобит от лицензиращия орган или развитието на пазара на железопътни превози.

Член 21

Изисквания за професионална компетентност

Изискванията за професионалната компетентност са изпълнени, когато кандидатстващото за лиценз предприятие може да докаже, че то има или ще има организация за управление, която притежава познанията или опита да упражнява безопасен и надежден контрол върху експлоатацията и надзор върху видовете операции, посочени в лиценза.

Член 22

Изисквания във връзка с покритието на гражданската отговорност

Без да се засягат правилата на Съюза относно държавната помощ и в съответствие с членове 93, 107 и 108 от ДФЕС, всяко железопътно предприятие задължително има достатъчно застрахователно покритие или разполага с адекватни гаранции при пазарни условия, за да покрие съобразно националното и международното право отговорността си в случай на произшествия, по-специално по отношение пътниците, багажа, товарите, пощата и трети лица. Независимо от това задължение могат да бъдат отчитани особеностите и рисковият профил на различните видове услуги, по-специално на железопътните операции за културни цели или за цели, свързани с историческото наследство.

РАЗДЕЛ 3

Валидност на лиценза

Член 23

Териториална и времева валидност

1. Лицензът е валиден за цялата територия на Съюза.
2. Лицензът остава валиден, докато железопътното предприятие изпълнява задълженията, предвидени в настоящата глава. Въпреки това, лицензиращият орган може да предвиди редовното му преразглеждане. В такъв случай преразглеждането се извършва най-малко веднъж на всеки пет години.
3. В лиценза може да бъдат включени специални разпоредби, уреждащи спирането на действието или отнемането на лиценза.

Член 24

Временен лиценз, спиране на действието и отнемане

1. Когато са налице основателни съмнения, че лицензирано от органа железопътно предприятие не спазва изискванията на настоящата глава, и по-специално тези на член 18, лицензиращият орган може по всяко време да извърши проверка дали железопътното предприятие изпълнява изискванията.

Когато лицензиращият орган се увери, че дадено железопътно предприятие вече не е в състояние да изпълнява изискванията, той спира действието на неговия лиценз или го отнема.

2. Когато лицензиращият орган на определена държава-членка се увери, че има основателни причини за съмнение относно спазването на изискванията, предвидени в настоящата глава, от страна на железопътно предприятие, чийто лиценз е издаден от лицензиращия орган на друга държава-членка, той незабавно уведомява този орган.

3. Независимо от параграф 1, при спиране на действието или отнемане на лиценз поради неизпълнение на изискванията за финансова стабилност лицензиращият орган може да издаде временен лиценз до извършването на реорганизация на железопътното предприятие и при условие че не се застрашава безопасността. Издаденият временен лиценз не може да бъде валиден за повече от шест месеца след датата на издаването му.

4. Когато железопътно предприятие е преустановило дейността си за шест месеца или не е започнало дейност в рамките на шест месеца след издаването на лиценз, лицензиращият орган може да реши да изиска повторното представяне на лиценз за одобрение или да спре действието му.

При първоначално започване на дейности железопътното предприятие може да поиска определяне на по-дълъг срок, като се отчита конкретното естество на предоставяните от него услуги.

5. При промяна, засягаща правния статус на дадено предприятие, и по-специално при сливане или поглъщане лицензиращият орган може да вземе решение лицензът да бъде представен повторно за одобрение. Съответното железопътно предприятие може да продължи дейността си, освен ако лицензиращият орган не реши, че е застрашена безопасността. В такъв случай се посочват основанията за това решение.

6. Когато железопътно предприятие възнамерява значително да промени или разшири дейностите си, лицензът му се представя повторно пред лицензиращия орган за преразглеждане.

7. Лицензиращият орган не допуска запазването на лиценз на железопътно предприятие, срещу което е започнала процедура по несъстоятелност или друга подобна процедура, когато органът е убеден, че не съществуват реалистични перспективи за задоволително финансово реструктуриране в рамките на разумен срок.

8. Когато лицензиращият орган издава, спира действието, отнема или изменя лиценз, той веднага уведомява за това Европейската железопътна агенция. Европейската железопътна агенция уведомява незабавно лицензиращите органи на останалите държави-членки.

Член 25

Процедура по издаване на лицензи

1. Процедурите по издаване на лицензи се оповестяват публично от съответната държава-членка, която известява за тях Комисията.

2. Лицензиращият орган взема решение по заявките в най-кратък срок, но не повече от три месеца след представяне на цялата съответна информация, и по-специално данните, посочени в приложение III. Лицензиращият орган взема предвид цялата налична информация. Решението се съобщава незабавно на кандидатствашото за лиценз предприятие. При отказ се посочват основанията за него.

3. Държавите-членки осигуряват възможност за съдебен контрол на решенията на лицензиращия орган.

ГЛАВА IV

НАЧИСЛЯВАНЕ НА ТАКСИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ИНФРАСТРУКТУРЕН КАПАЦИТЕТ

РАЗДЕЛ 1

Общи принципи

Член 26

Ефективно използване на инфраструктурния капацитет

По отношение на железопътната структура държавите-членки осигуряват съответствието на схемите за налагане на такси и за разпределяне на капацитета с принципите, определени в настоящата директива, като по този начин дават възможност на управителя на инфраструктура да предлага на пазара и да осигури възможно най-ефективно ползване на наличния инфраструктурен капацитет.

Член 27

Референтен документ за железопътната мрежа

1. След като се консултира със заинтересованите лица, управителят на инфраструктурата разработва и публикува референтен документ за железопътната мрежа, който се придобива срещу заплащане на такса, ненадвишаваща разходите за публикуването му. Референтният документ за железопътната мрежа се публикува най-малко на два официални езика на Съюза. Съдържанието на референтния документ за железопътната мрежа се помества безплатно в електронен формат на интернет страницата на управителя на инфраструктура и е достъпно чрез обща интернет страница. Тази интернет страница се създава от управителите на инфраструктура в рамките на тяхното сътрудничество в съответствие с членове 37 и 40.

2. В референтния документ за железопътната мрежа се посочва характерът на инфраструктурата, която е на разположение на железопътните предприятия, и той съдържа информация относно условията за достъп до съответната железопътна инфраструктура. Референтният документ за железопътната мрежа съдържа и информация относно условията за достъп до обслужващите съоръжения, свързани към мрежата на управителя на инфраструктурата, и за предоставянето на услуги в тези съоръжения или се посочва интернет страница, на която такава информация се осигурява безплатно в електронен формат. Съдържанието на референтния документ за железопътната мрежа е установено в приложение IV.

3. Референтният документ за железопътната мрежа се актуализира и изменя, когато е необходимо.

4. Референтният документ за железопътната мрежа се публикува не по-малко от четири месеца преди изтичането на крайния срок за заявяване на инфраструктурен капацитет.

Член 28

Споразумения между железопътни предприятия и управители на инфраструктура

Всяко железопътно предприятие, предоставящо железопътни транспортни услуги, сключва необходимите споразумения съгласно публичното или частното право с управителите на използваната железопътна инфраструктура. Условието, уреждащи такива споразумения, трябва да бъдат недискриминационни и прозрачни, в съответствие с настоящата директива.

РАЗДЕЛ 2

Такси за инфраструктурата и за услугите

Член 29

Установяване, определяне и събиране на таксите

1. Държавите-членки въвеждат тарифна рамка, като при това се съобразяват с условието за независимост на управлението, установено в член 4.

При спазване на това условие държавите-членки въвеждат специални правила за налагане на такси или делегират такива правомощия на оператора на инфраструктура.

Държавите-членки гарантират, че референтният документ за железопътната мрежа съдържа тарифната рамка и правилата за налагане на такси, или посочват електронна страница, на която са публикувани тарифната рамка и правилата за налагане на такси.

Управителят на инфраструктура определя и събира таксата за използване на инфраструктурата в съответствие с установената тарифна рамка и правила за налагане на такси.

Без да се засяга независимостта на управлението, установена в член 4, и при условие че това право е било предоставено от конституционното право преди 15 декември 2010, националният парламент може да има правото да разглежда и, при необходимост, да преразгледа таксите, определени от управителя на инфраструктурата. При всяко преразглеждане се гарантира, че таксите са в съответствие с настоящата директива, установената тарифна рамка и правила за налагане на такси.

2. Освен когато има сключени специални споразумения в съответствие с член 32, параграф 3, управителите на инфраструктура гарантират, че прилаганата схема за налагане на такси се основава на едни и същи принципи по цялата им мрежа.

3. Управителите на инфраструктура гарантират, че прилагането на схемата за налагане на такси води до равностойни и недискриминационни такси за различните железопътни предприятия, които осъществяват услуги от един и същ характер в дадена сходна част от пазара и че действително прилаганите такси съответстват на правилата, установени в референтния документ за железопътната мрежа.

4. Управителят на инфраструктура спазва търговската поверителност на информацията, предоставена му от заявителите.

Член 30

Инфраструктурни разходи и счетоводни баланси

1. Като се отчетат изискванията за безопасност и поддръжане и подобряване на качеството на инфраструктурното обслужване, на управителите на инфраструктура се осигуряват стимули за намаляване на разходите за предоставяне на инфраструктура, както и на размера на таксите за достъп.

2. Без да се засяга компетентността на държавите-членки по отношение на планирането и финансирането на железопътната

инфраструктура, както и бюджетният принцип на ежегодност, когато е приложимо, държавите-членки гарантират, че между компетентния орган и управителя на инфраструктура е сключено договорно споразумение, отговарящо на основните принципи и параметри, установени в приложение V, със срок от най-малко пет години.

Държавите-членки гарантират, че договорните споразумения, които са в сила към 15 декември 2012, при необходимост се изменят, за да съответстват на настоящата директива към момента на подновяването си или най-късно до 16 юни 2015.

3. Държавите-членки въвеждат стимулите по параграф 1 чрез договорното споразумение по параграф 2, чрез регулаторни мерки или чрез съчетание от стимули за намаляване на разходите в договорното споразумение и за намаляване на размера на таксите чрез регулаторни мерки.

4. Ако държава-членка реши да въведе стимулите по параграф 1 чрез регулаторни мерки, това се основава на анализ на постижимото намаление на разходите. Това не засяга правомощията на регулаторния орган да преразгледа таксите, посочени в член 56.

5. Условието на договорното споразумение по параграф 2 и структурата на уговорените плащания за обезпечаване на финансирането на управителя на инфраструктура се договарят предварително, така че да покриват целия срок на договорното споразумение.

6. Държавите-членки гарантират, че заявителите, а при искане от тяхна страна — потенциалните заявители, са уведомени от компетентния орган и управителя на инфраструктура и им е дадена възможността да изразят мненията си относно съдържанието на договорното споразумение преди подписването му. Договорното споразумение се публикува в срок от един месец след неговото сключване.

Управителят на инфраструктура осигурява съответствие между клаузите на договорното споразумение и бизнес плана.

7. Управителите на инфраструктура разработват и поддържат регистър на своите активи и активите, за чието управление отговарят, който биха използвали за оценка на финансирането, необходимо за тяхната поправка или замяна. Той се придружава от подробно описание на разходите за реконструкция и модернизация на инфраструктурата.

8. Управителите на инфраструктура установяват метод за разпределяне на разходите за различните категории услуги, предлагани на железопътните предприятия. Държавите-членки могат да изискват предварително одобряване. Той се актуализира периодично въз основа на най-добрата международна практика.

Член 31

Принципи на налагане на такси

1. Таксите за ползване на железопътната инфраструктура и обслужващите съоръжения се заплащат съответно на управителя на инфраструктура и на оператора на обслужващото съоръжение и се използват за финансиране на дейността им.

2. Държавите-членки изискват управителят на инфраструктура и операторът на обслужващо съоръжение да предоставят на регулаторния орган цялата необходима информация относно наложените такси с цел да се позволи на регулаторния орган да изпълнява функциите си, посочени в член 56. В това отношение управителят на инфраструктура и операторът на обслужващото съоръжение трябва да са в състояние да докажат на железопътните предприятия, че всички такси за ползването на инфраструктура и услуги, които са действително фактурирани на железопътното предприятие съгласно членове 30—37, съответстват на методиката, правилата и, когато е приложимо — на стойностите, предвидени в референтния документ за железопътната мрежа.

3. Без да се засягат параграфи 4 или 5 от настоящия член или член 32, таксите за пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктура, която свързва обслужващи съоръжения, се определят на равнището на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

Преди 16 юни 2015 Комисията приема мерки за определяне на условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Управителят на инфраструктура може да реши постепенно да се адаптира към тези условия в срок, изтичащ най-късно четири години след влизането в сила на тези актове за изпълнение.

4. Таксите за ползване на инфраструктура, посочени в параграф 3, могат да включват такса, отразяваща недостига на капацитет на даден определен участък от инфраструктурата в периоди на претоварване.

5. Таксите за инфраструктура, посочени в параграф 3, могат да бъдат изменени, така че да отразяват стойността на въздействията върху околната среда, предизвикани от експлоатацията на влака. Всяко такова изменение се разграничава съобразно значимостта на причиненото въздействие.

Въз основа на опита, придобит от управителите на инфраструктура, железопътните предприятия, регулаторните органи и компетентните органи, и като се отчетат различните схеми за разграничение на шума, Комисията приема мерки за изпълнение за определяне на условията, които трябва да се спазват при прилагането на таксите за шума, включително продължителността на прилагане на таксите, и позволяващи при разграничаването на таксите, когато е целесъобразно, да се отчита чувствителността на засегнатия район, по-конкретно по отношение на броя на засегнатото население, и влаковата композиция, която влияе върху нивата на шумовите емисии. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3. Те не водят до неоснователно нарушаване на конкуренцията между железопътните предприятия, нито засягат конкуренцията като цяло в железопътния сектор.

Всяка промяна на таксите за ползване на инфраструктурата, целяща да отчете таксуването на въздействието на шума, подкрепя преоборудването на вагоните с най-целесъобразната в икономически смисъл налична нискошумова спирачна технология.

Налагането на такса за разходи поради въздействията върху околната среда, което води до увеличаване на общите приходи, получени от управителя на инфраструктура, е допустимо обаче само когато такава такса се прилага за автомобилен превоз на товари в съответствие с правото на Съюза.

Ако налагането на такса за разходи поради въздействията върху околната среда води до генериране на допълнителен приход, държавите-членки решава как да се използва приходът.

Държавите-членки гарантират съхраняването на необходимата информация и проследяемостта на произхода на таксите за въздействията върху околната среда и тяхното прилагане. Държавите-членки предоставят тази информация на Комисията по нейно искане.

6. С оглед избягването на нежелателни несъразмерни отклонения таксите по параграфи 3, 4 и 5 могат да бъдат усреднени за определен разумен набор от влакови услуги и периоди. Независимо от това относителният размер на таксите за инфраструктура е свързан с разходите, произтичащи от услугите.

7. Таксата, налагана за релсовия достъп в рамките на обслужващи съоръжения по точка 2 от приложение II и предоставянето на услуги в тези съоръжения, не надхвърля разходите за извършването им заедно с разумна печалба.

8. В случаите, когато услугите, изброени в точки 3 и 4 от приложение II като допълнителни и спомагателни услуги, се предлагат само от един доставчик, таксата за такава услуга не надхвърля разходите за предоставянето заедно с разумна печалба.

9. Могат да се налагат такси за използване на капацитет за целите на поддържането на инфраструктура. Тези такси не надхвърлят нетната загуба на приходи за управителя на инфраструктура, предизвикана от поддържането.

10. Операторът на съоръжението за предоставяне на услугите, посочени в точки 2, 3 и 4 от приложение II, предоставя на управителя на инфраструктура информация за таксите, подлежащи на включване в референтния документ за железопътната мрежа, или посочва интернет страница, на която тази информация се осигурява безплатно в електронен формат в съответствие с член 27.

Член 32

Исключения от принципите на таксуване

1. С оглед постигане на пълно възстановяване на направените от управителя на инфраструктура разходи, държавата-членка може, доколкото пазарът е в състояние да го понесе, да начисли надценки на базата на ефективни, прозрачни и недискриминационни принципи, като при това гарантира оптимална конкурентоспособност на железопътните пазарни сегменти. Системата за налагане на такси отчита увеличението на производителността, постигнати от железопътните предприятия.

Размерът на таксите обаче не трябва да изключва използването на инфраструктурата от пазарни сегменти, които могат да покриват поне преките разходи, направени вследствие извършване на железопътната услуга заедно с определен процент възвращаемост, който пазарът може да понесе.

Преди да одобряват налагането на такива надценки, държавите-членки се уверяват, че управителите на инфраструктура са извършили оценка на тяхното значение за конкретните пазарни сегменти, като са разгледали поне двойките, изброени в точка 1 от приложение VI, и са отчели тези, които са от значение за въпроса. Списъкът на пазарните сегменти, определен от управителите на инфраструктура, съдържа най-малко следните три сегмента: услуги за превоз на товари, услуги за превоз на пътници в рамките на договора за обществени услуги и други услуги за превоз на пътници.

Управителите на инфраструктура могат допълнително да разграничават пазарните сегменти според превозваните товари или пътници.

Определят се и пазарните сегменти, в които железопътните предприятия понастоящем не извършват дейност, но могат да предоставят услуги през срока на валидност на системата на налагане на такси. Управителят на инфраструктура не включва надценка в системата на налагане на такси за тези пазарни сегменти.

Списъкът на пазарните сегменти се публикува в референтния документ за железопътната мрежа и се преразглежда най-малко веднъж на всеки пет години. Регулаторният орган, посочен в член 55, проверява този списък в съответствие с член 56.

2. При превоза на товари от трети държави и до тях по мрежа с различно междурелсие от това на основната железопътна мрежа на територията на Съюза, управителите на инфраструктура могат да определят по-високи такси, за да се постигне пълно възстановяване на направените разходи.

3. За отделни бъдещи инвестиционни проекти или специфични инвестиционни проекти, завършени след 1988 г., управителят на инфраструктура може да определя или да продължава да определя по-високи такси въз основа на дългосрочните разходи на такива проекти, ако те повишават ефективността или намаляват разходите или и двете и не може или не е било възможно да бъдат осъществени по друг начин. Тези правила за налагане на такси може да включват и споразумения за споделяне на риска, свързан с новите инвестиции.

4. Таксите за инфраструктура за използване на железопътни коридори, уточнени в Решение 2009/561/ЕО на Комисията ⁽¹⁾ се разграничават, за да се насърчи оборудването на влаковете с ETCS, съответстваща на версията, приета с Решение 2008/386/ЕО на Комисията ⁽²⁾ и последващите версии. Това разграничаване не води до каквато и да била обща промяна в приходите на управителя на инфраструктура.

Независимо от това задължение държавите-членки могат да решат, че това разграничаване на инфраструктурни такси не се

прилага за железопътните линии, посочени в Решение 2009/561/ЕО, по които могат да се движат единствено влакове, оборудвани с ETCS.

Държавите-членки могат да решат да разширят обхвата на това разграничаване до железопътните линии, които не са посочени в Решение 2009/561/ЕО.

Преди 16 юни 2015 и след извършване на оценка на въздействието Комисията приема мерки за определяне на условията, които трябва да се спазват при прилагането на разграничаване на таксата за ползване на инфраструктурата, в съответствие с график, съответстващ на Европейския план за внедряване на ERTMS, установен с Решение 2009/561/ЕО, и като се гарантира, че това не води до каквато и да била обща промяна в приходите на управителя на инфраструктура. Тези мерки за изпълнение адаптират условията за разграничаване, приложими за влакове, извършващи местни и регионални железопътни услуги при използване на ограничен участък от железопътните коридори, определени в Решение 2009/561/ЕО. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3. Те не водят до неоснователно нарушаване на конкуренцията между железопътните предприятия нито засягат конкуренцията в железопътния сектор като цяло.

5. За предотвратяване на дискриминацията държавите-членки осигуряват съпоставимост на средните и пределните такси на всеки един управител на инфраструктура за равностойни случаи на ползване на инфраструктурата му, както и налагането на едни и същи такси за съпоставими услуги в един и същ пазарен сегмент. Управителят на инфраструктура посочва в референтния документ за железопътната мрежа, че системата на налагане на такси отговаря на тези изисквания, доколкото това може да бъде направено без разкриване на поверителна търговска информация.

6. Ако управител на инфраструктура възнамерява да промени съществените елементи на системата на налагане на такси, посочена в параграф 1 от настоящия член, той ги оповестява публично най-малко три месеца преди срока за публикуване на референтния документ за железопътната мрежа в съответствие с член 27, параграф 4.

Член 33

Отстъпки

1. Без да се засягат разпоредбите на членове 101, 102, 106 и 107 от ДФЕС и независимо от принципа за преките разходи, установен в член 31, параграф 3 от настоящата директива, всякакви отстъпки от таксите, наложени на железопътно предприятие от управител на инфраструктура за каквито и да било услуги, съответстват на предвидените в настоящия член критерии.

2. С изключение на параграф 3 отстъпките се ограничават до действителните икономии от административни разходи за управителя на инфраструктура. При определяне на равнището на отстъпката не могат да се отчитат икономии от разходи, които вече са включени в наложената такса.

⁽¹⁾ Решение 2009/561/ЕО на Комисията от 22 юли 2009 г. за изменение на Решение 2006/679/ЕО по отношение на прилагането на техническата спецификация за оперативна съвместимост, свързана с подсистемата Контрол, управление и сигнализация на трансевропейската конвенционална железопътна система (ОВ L 194, 25.7.2009 г., стр. 60).

⁽²⁾ Решение 2008/386/ЕО на Комисията от 23 април 2008 г. за изменение на приложение А към Решение 2006/679/ЕО относно техническата спецификация за оперативна съвместимост, свързана с подсистемата Контрол, управление и сигнализация на трансевропейската конвенционална железопътна система, и на приложение А към Решение 2006/860/ЕО относно техническата спецификация за оперативна съвместимост, свързана с подсистемата Контрол, управление и сигнализация на трансевропейската железопътна система за високоскоростни влакове (ОВ L 136, 24.5.2008 г., стр. 11).

3. За определени потоци от трафик управителите на инфраструктура могат да въведат схеми, достъпни за всички потребители на инфраструктурата, предоставящи ограничени по време отстъпки за насърчаване развитието на нови железопътни услуги, или отстъпки, насърчаващи използването на определени линии, които са недостатъчно използвани.

4. Отстъпките могат да се отнасят само за такси, наложени за определен участък от инфраструктурата.

5. За сходни услуги се прилагат сходни схеми на отстъпки. Схемите на отстъпки се прилагат по недискриминационен начин за всички железопътни предприятия.

Член 34

Схеми за компенсиране за неизплатени разходи от въздействия върху околната среда, катастрофи и инфраструктура

1. Държавите-членки могат да приложат ограничена по време схема за компенсиране за ползването на железопътната инфраструктура за доказано неизплатени разходи за въздействия върху околната среда, инциденти и инфраструктура при конкурентни видове транспорт, доколкото тези разходи надвишават равностойните разходи при железопътен транспорт.

2. В случаите, когато дадено железопътно предприятие, получаващо компенсация, се ползва от изключителни права, компенсацията се придружава от сравними ползи за потребителите.

3. Използваната методика и извършените изчисления са публично достъпни. По-специално следва да бъде възможно да се посочат конкретните неначислени разходи на конкурентната транспортна инфраструктура, които се избягват, и да се осигури прилагането на схемата спрямо предприятията при недискриминационни условия.

4. Държавите-членки гарантират съвместимостта на схемата с членове 93, 107 и 108 от ДФЕС.

Член 35

Експлоатационна схема

1. Схемите за налагане на такси за ползването на инфраструктурата насърчават железопътните предприятия и управителите на инфраструктура да минимизират прекъсванията на движението и да подобрят експлоатацията на мрежата чрез експлоатационна схема. Тази схема може да включва санкции за прекъсване на движението по мрежата, компенсации за предприятия, които са пострадали от прекъсването и премии за възнаграждение при по-добра от планираната експлоатация.

2. Основните принципи на експлоатационна схема, изброени в точка 2 от приложение VI, се прилагат за цялата мрежа.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 60 във връзка с изменения на точка 2, буква в) от приложение VI. По този начин точка 2,

буква в) от приложение VI може да бъде изменена с оглед на развитието на железопътния пазар и на опита, придобит от регулаторните органи, посочени в член 55, управителите на инфраструктура и железопътните предприятия. С тези изменения категориите закъснения се адаптират към най-добрите практики, изготвени от отрасъла.

Член 36

Такси за резервации

Управителите на инфраструктура могат да налагат подходяща такса за капацитет, който е предоставен, но не е използван. Тази такса при неизползване осигурява стимули за ефикасно използване на капацитета. Таксата е задължителна за заявителите, на които е предоставен влаков маршрут, и за случаите, в които те не използват редовно целия маршрут или части от него. За налагането на тази такса управителите на инфраструктура публикуват в своя референтен документ за железопътната мрежа критериите за определянето на такова неизползване. Регулаторният орган, посочен в член 55, проверява за тези критерии в съответствие с член 56. Заплащането на тази такса се извършва от заявителя или от железопътното предприятие, определено в съответствие с член 41, параграф 1. Управителят на инфраструктура винаги трябва да е в състояние да информира всяко заинтересовано лице за инфраструктурния капацитет, който вече е предоставен на железопътните предприятия потребители.

Член 37

Сътрудничество във връзка със системите за налагане на такси за повече от една мрежа

1. Държавите-членки осигуряват сътрудничество между управителите на инфраструктура, даващо възможност за прилагането на ефикасни схеми за налагане на такси и сдружаването им за координиране на таксите или за налагане на такси за извършването на влакови услуги, които преминават през повече от една инфраструктурна мрежа от железопътната система на територията на Съюза. Управителите на инфраструктура се стремят, по-специално, да гарантират оптимална конкурентоспособност на международните железопътни услуги и да осигурят ефикасното използване на железопътните мрежи. За тази цел те установяват подходящи процедури при спазване на правилата, установени в настоящата директива.

2. За целите на параграф 1 от настоящия член, държавите-членки гарантират, че управителите на инфраструктура сътрудничат помежду си с цел ефикасното прилагане на надценки, както е посочено в член 32, и на експлоатационни схеми, както е посочено в член 35, за трафик, преминаващ през повече от една мрежа от железопътната система в рамките на Съюза.

РАЗДЕЛ 3

Разпределяне на инфраструктурния капацитет

Член 38

Права във връзка с капацитета

1. Разпределянето на инфраструктурен капацитет се извършва от управителя на инфраструктура. Веднъж разпределен на един заявител, той не може да се прехвърля от получателя на друго предприятие или за друг вид услуги.

Всякакво търгуване с инфраструктурен капацитет е забранено и води до изключване от по-нататъшно разпределяне на капацитет.

Не се счита за прехвърляне използването на капацитет от дадено железопътно предприятие в случаите, когато извършва дейността на заявител, който не е железопътно предприятие.

2. Правото на ползване на определен инфраструктурен капацитет под формата на влаков маршрут може да бъде оставено на заявителите за максимален срок, не по-дълъг от периода, обхванат в едно работно разписание.

Управителят на инфраструктура и даден заявител могат да сключат рамково споразумение, както е посочено в член 42, за ползването на съответния железопътен инфраструктурен капацитет за срок, по-дълъг от периода, обхванат в едно работно разписание.

3. Съответните права и задължения на управителите на инфраструктура и заявителите по отношение на разпределянето на капацитет се установяват в договори или в правото на държавите-членки.

4. Когато даден заявител възнамерява да заяви инфраструктурен капацитет с оглед извършване на международна услуга за превоз на пътници, той уведомява за това съответните управители на инфраструктура и регулаторните органи. С цел да им се даде възможност да определят дали целта на международната услуга е да се превозват пътници по маршрут между гари, разположени в различни държави-членки, и какво е възможното икономическо въздействие върху вече съществуващите договори за обществени услуги, регулаторните органи гарантират, че за това е уведомен всеки компетентен орган, който е възложил услуги за железопътен превоз на пътници по този маршрут, определени в договор за обществени услуги, всеки друг заинтересован компетентен орган, който има право да ограничава достъпа съгласно член 11, както и всяко железопътно предприятие, изпълняващо договора за обществени услуги по маршрута на тази международна услуга за превоз на пътници.

Член 39

Разпределяне на капацитет

1. Държавите-членки могат да определят рамка за разпределянето на инфраструктурния капацитет, при спазване на условието за независимост на управлението, установено в член 4. Определят се специални правила за разпределяне на капацитета. Управителят на инфраструктура провежда процесите на разпределяне на капацитет. По-специално, управителят на инфраструктура осигурява разпределянето на капацитета по справедлив и недискриминационен начин и в съответствие с правото на Съюза.

2. Управителите на инфраструктура спазват търговската поверителност на предоставената им информация.

Член 40

Сътрудничество при разпределянето на инфраструктурен капацитет на повече от една мрежа

1. Държавите-членки гарантират, че управителите на инфраструктура си сътрудничат, за да се създаде възможност за ефикасното създаване и разпределяне на инфраструктурен капацитет, преминаващ през повече от една мрежа от железопътната

система в Съюза, включително съгласно рамковите споразумения по член 42. Управителите на инфраструктура установяват подходящи процедури, при спазване на правилата, предвидени в настоящата директива, и организират съответно влакови маршрути, преминаващи през повече от една мрежа.

Държавите-членки гарантират, че представителите на управителите на инфраструктура, чиито решения за разпределянето влияят на други управители на инфраструктура, се сдружават с цел да съгласуват разпределянето или да разпределят целия инфраструктурен капацитет на международно равнище, без да се засягат специалните правила, съдържащи се в правото на Съюза за мрежите, ориентирани към железопътни превози на товари. Принципиите и критериите за разпределянето на капацитета, установени в рамките на това сътрудничество, се публикуват от управителите на инфраструктура в техния референтен документ за железопътната мрежа в съответствие с приложение IV, параграф 3. Към това могат да бъдат приобщени подходящи представители на управители на инфраструктура от трети държави.

2. Комисията се уведомява и бива поканена да присъства като наблюдател на основните срещи, на които се разработват общи принципи и практики за разпределяне на инфраструктурата. Регулаторните органи получават достатъчно информация относно разработването на общи принципи и практики за разпределяне на инфраструктурата и от системи за разпределяне, основаващи се на информационните технологии, която да им позволява да упражняват регулаторен надзор в съответствие с член 56.

3. При всички срещи или други дейности, предприети с цел разпределяне на инфраструктурен капацитет за трансмрежови влакови услуги, решенията се вземат само от представители на управителите на инфраструктура.

4. Участниците в посоченото в параграф 1 сътрудничество осигуряват публично достъпна информация за членството в него, методите на действие и всички съответни критерии, използвани за определяне и разпределяне на инфраструктурния капацитет.

5. Като работят в сътрудничество, както е посочено в параграф 1, управителите на инфраструктура преценяват необходимостта и, когато е необходимо, могат да предложат и организират международни влакови маршрути, за да се облекчи експлоатацията на товарни влакове, за които се прилага извънредна (*ad hoc*) заявка съгласно посоченото в член 48.

Такива предварително определени международни влакови маршрути се предоставят на заявителите посредством всеки от участващите управители на инфраструктура.

Член 41

Заявители

1. Заявките за инфраструктурен капацитет могат да се подават от заявители. С цел да използват този инфраструктурен капацитет заявителите определят железопътно предприятие, което да сключи споразумение с управителя на инфраструктура в съответствие с член 28. Това не засяга правото на заявителите да сключват споразумения с управителите на инфраструктура съгласно член 44, параграф 1.

2. Управителят на инфраструктура може да установи изисквания спрямо заявителите, за да осигури гаранции за оправданите си очаквания за бъдещи приходи и използване на инфраструктурата. Тези изисквания са подходящи, прозрачни и недискриминационни. Те се определят в референтния документ за железопътната мрежа, посочен в приложение IV, точка 3, буква б). Те могат да включват представянето само на финансова гаранция, която не надвишава определено равнище, което е пропорционално на очакваното равнище на дейност на заявителя, и уверение за способността за изготвяне на съвместими с правилата предложения за инфраструктурен капацитет.

3. Преди 16 юни 2015 Комисията приема мерки за изпълнение за подробно определяне на критериите, които трябва да бъдат спазвани при прилагането на параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Член 42

Рамкови споразумения

1. Без да се засягат членове 101, 102 и 106 от ДФЕС, може да се сключи рамково споразумение между управител на инфраструктура и заявител. В това рамково споразумение се посочват характеристиките на инфраструктурния капацитет, който е необходим на заявителя и който му се предлага за срок, надхвърлящ периода, обхванат от едно работно разписание.

В рамковото споразумение не се посочва подробно влаковият маршрут, но то е такова, че удовлетворява оправданите търговски потребности на заявителя. Държавата-членка може да изисква предварителното одобрение на такова рамково споразумение от регулаторния орган, посочен в член 55 от настоящата директива.

2. Рамковите споразумения не следва да изключват ползването на съответната инфраструктура от други заявители или за други услуги.

3. В рамковите споразумения се предвижда възможност за изменение или ограничаване на условията му, за да се позволи по-доброто използване на железопътната инфраструктура.

4. Рамковите споразумения може да съдържат санкции за изменение или прекратяване на споразумението.

5. Рамковите споразумения по принцип се сключват за срок пет години и могат да се подновяват за срокове, равни на първоначалния им срок. В особени случаи управителят на инфраструктура може да договори по-къси или по-дълги срокове. Всеки срок, по-дълъг от пет години, се обосновава с наличието на търговски договори, специални инвестиции или рискове.

6. За услуги, при които се използва специализираната инфраструктура, посочена в член 49, която изисква значителни и дългосрочни инвестиции, надлежно обосновани от заявителя, рамковите споразумения могат да се сключват за срок от 15 години. Срок, по-дълъг от 15 години, е допустим само в изключителни случаи, по-конкретно в случаите, когато се извършват мащабни и дългосрочни инвестиции, и по-специално когато тези инвестиции са свързани с договорни задължения, включващи многогодишен амортизационен план.

В такива изключителни случаи рамковото споразумение може да определя подробните характеристики на капацитета, който ще се предостави на заявителя за срока на рамковото споразумение. Тези характеристики могат да включват честотата, обема и качеството на влаковите маршрути. Управителят на инфраструктура може да ограничи резервирания капацитет, който за срок от не по-малко от един месец е бил използван по-малко от праговата стойност, определена в член 52.

От 1 януари 2010 г. може да се изготви първоначално рамково споразумение за срок от пет години, което може да се поднови еднократно, въз основа на характеристиките на капацитета, използван от заявителите, извършващи услуги преди 1 януари 2010 г., за да се отчетат специалните инвестиции или съществуващите търговски договори. Регулаторният орган по член 55 е компетентен да разреши влизането в сила на такова споразумение.

7. Общото естество на всяко рамково споразумение се предоставя на разположение на всички заинтересовани лица, като се спазва търговската поверителност.

8. Въз основа на опита на регулаторните органи, компетентните органи и железопътните предприятия, както и на дейността на мрежата, посочена в член 57, параграф 1, Комисията може да приеме мерки за подробно определяне на процедурата и критериите, които трябва да бъдат спазвани при прилагането на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

Член 43

График за процеса на разпределяне

1. Управителят на инфраструктура се придържа към установения в приложение VII график за разпределяне на капацитета.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 60 във връзка с определени изменения на приложение VII. По този начин, след консултация с всички управители на инфраструктура, приложение VII може да бъде изменено, така че да се вземат предвид оперативните съображения за процеса на разпределяне. Тези изменения се основават на необходимото предвид придобития опит, така че да се осигури ефикасен процес на разпределяне и да се отразят оперативните съображения на управителите на инфраструктура.

3. Преди да започне консултацията по предварителното работно разписание, управителите на инфраструктура се договарят с останалите заинтересовани управители на инфраструктура кои международни влакови маршрути да бъдат включени в предварителното работно разписание. Корекции се правят само ако са абсолютно наложителни.

Член 44

Подаване на заявления

1. Заявителите могат да подават заявки съгласно публичното или частното право до управителя на инфраструктура за сключване на споразумение, предоставящо права за ползване на железопътна инфраструктура срещу такса, както е предвидено в глава IV, раздел 2.

2. При подаването на заявки, свързани с редовното работно разписание, се спазват крайните срокове, установени в приложение VII.

3. Заявител, който е страна по рамково споразумение, подава заявки в съответствие с това споразумение.

4. За влакови маршрути, пресичащи повече от една мрежа, управителите на инфраструктура гарантират, че заявителите могат да подадат заявка на „едно гише“, което е съвместен орган, създаден от управителите на инфраструктура, или един единствен управител на инфраструктура, свързан с влаковия маршрут. На този управител на инфраструктура се разрешава да действа от името на заявителя, за да получи капацитет от другите включени управители на инфраструктура. На този управител на инфраструктура се разрешава да действа от името на заявителя, за да получи капацитет от другите включени управители на инфраструктура. Това изискване не засяга Регламент (ЕС) № 913/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно европейска железопътна мрежа за конкурентоспособен товарен превоз⁽¹⁾.

Член 45

Изготвяне на разписание

1. Управителят на инфраструктура изпълнява, доколкото е възможно, всички заявки за инфраструктурен капацитет, включително заявки за влакови маршрути, пресичащи повече от една мрежа, и взема предвид, доколкото е възможно, всички затруднения на заявителите, включително икономическите последици върху тяхната дейност.

2. В процеса на координиране и изготвяне на разписанието управителят на инфраструктура може да даде приоритет на конкретни услуги, но само в случаите по членове 47 и 49.

3. Управителят на инфраструктура се консултира със заинтересованите лица по предварителното работно разписание и им дава поне един месец, за да представят своите виждания. Заинтересованите лица включват всички онези, които са заявили инфраструктурен капацитет, и други лица, които желаят да използват възможността да представят коментари по въпроса как работното разписание може да повлияе на тяхната способност да извършват железопътни услуги през периода на работното разписание.

4. Управителят на инфраструктура предприема подходящи мерки в отговор на изразените съображения.

Член 46

Процес на координиране

1. В случай че в процеса на изготвяне на разписание, посочен в член 45, управителят на инфраструктура установи несъвместимост между различните заявки, той се стреми да постигне възможно най-доброто съчетаване на всички изисквания посредством координиране на заявките.

2. При възникване на ситуация, налагаща координиране, управителят на инфраструктура има правото в разумни

граници да предложи инфраструктурен капацитет, който се различава от заявления.

3. Управителят на инфраструктура се стреми да разрешава всякакви случаи на несъвместимост посредством консултация със съответните заявители. Консултацията се основава на разкриването, в рамките на разумен срок, безплатно и в писмена или електронна форма, на следната информация:

- а) влаковите маршрути, поискани от всички други кандидати по същите маршрути;
- б) влаковите маршрути, разпределени временно на всички други заявители по същите маршрути;
- в) алтернативните влакови маршрути, предложени по съответните маршрути в съответствие с параграф 2;
- г) всички подробности относно критериите, използвани в процеса на разпределяне на капацитета.

В съответствие с член 39, параграф 2 информацията се предоставя, без да се разкрива самоличността на другите заявители, освен ако съответните заявители не са изразили съгласие за подобно разкриване.

4. Принципите, на които се подчинява процесът на координиране, се определят в референтния документ за железопътната мрежа. Те отразяват по-специално сложността на организирането на международни влакови маршрути и последиците, които изменението може да има за други управители на инфраструктура.

5. Когато заявките за инфраструктурен капацитет не могат да бъдат изпълнени без координиране, управителят на инфраструктура се стреми да изпълни всички заявки чрез координиране.

6. Без да се засягат съществуващите процедури на обжалване и член 56, за спорове във връзка с разпределянето на инфраструктурния капацитет се осигурява система за разрешаване на спорове, с цел бързото разрешаване на такива спорове. Тази система се установява в референтния документ за железопътната мрежа. В случай че се прилага тази система, трябва да бъде намерено решение в срок от 10 работни дни;

Член 47

Претоварена инфраструктура

1. В случай че след координиране на заявените влакови маршрути и консултация със заявителите не е възможно да се даде подходящ отговор на заявките за инфраструктурен капацитет, управителят на инфраструктура незабавно обявява за претоварен участък от инфраструктура, на който това се случва. Това се прави и за инфраструктура, за която може да се очаква, че в близко бъдеще ще изпита недостиг на капацитет.

2. Когато дадена инфраструктура е обявена за претоварена, управителят на инфраструктурата извършва анализ на капацитета, както е посочено в член 50, освен ако вече не е приложен план за увеличаване на капацитета съгласно предвиденото в член 51.

⁽¹⁾ ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 22.

3. Когато не са наложени такси в съответствие с член 31, параграф 4 или не е бил постигнат задоволителен резултат от налагането им и инфраструктурата е обявена за претоварена, при разпределянето на инфраструктурния капацитет управителят на инфраструктурата може допълнително да приложи критерии за приоритетност.

4. Критериите за приоритетност отчитат значението за обществото на една услуга в сравнение с всяка друга услуга, която впоследствие ще отпадне.

С цел гарантиране развитието на подходящи транспортни услуги в тази рамка и по-специално с цел съобразяване с изискванията за предоставяне на обществени услуги или насърчаване на развитието на националния и международния железопътен превоз на товари, държавите-членки могат да предприемат при недискриминационни условия всички необходими мерки за осигуряване приоритетност на тези услуги при разпределянето на инфраструктурния капацитет.

Когато е целесъобразно, държавите-членки могат да предоставят на управителя на инфраструктура компенсация, съответстваща на приходите, пропуснати във връзка с необходимостта да се разпредели даден капацитет за определени услуги в съответствие с втора алинея.

Тези мерки и тази компенсация включват отчитането на последиците от такова отпадане в други държави-членки.

5. При определянето на критериите за приоритетност се отделя достатъчно внимание на значението на услугите за превоз на товари, и по-специално на международните услуги за превоз на товари.

6. Процедурите, които трябва да бъдат следвани и критериите, които трябва да се използват в случай на претоварена инфраструктура, се определят в референтния документ за железопътната мрежа.

Член 48

Извънредни (ad hoc) заявки

1. Управителят на инфраструктура отговаря на извънредни (*ad hoc*) заявки за отделни влакови маршрути възможно най-бързо и във всеки случай в рамките на пет работни дни. Получената информация за наличен свободен капацитет се предоставя на всички заявители, които евентуално биха желали да ползват този капацитет.

2. При необходимост управителите на инфраструктура правят оценка на необходимостта от резервен капацитет, който да се запази в рамките на окончателно изготвеното работно разписание, за да имат възможност да реагират бързо на предвидими извънредни (*ad hoc*) заявки за капацитет. Това се прилага и в случаите на претоварена инфраструктура.

Член 49

Специализирана инфраструктура

1. Без да се засяга параграф 2, се приема, че инфраструктурният капацитет е наличен за ползване от всички видове

услуги, които отговарят на необходимите характеристики за движение по влаковия маршрут.

2. В случаите, когато съществуват подходящи алтернативни маршрути, управителят на инфраструктура, след консултация със заинтересованите лица, може да определи конкретна инфраструктура за ползване от точно определени видове превози. Когато е било извършено такова определяне, управителят на инфраструктура може да даде приоритет на този вид превози при разпределянето на инфраструктурния капацитет, при спазване на членове 101, 102 и 106 от ДФЕС.

Такова определяне не изключва използването на тази инфраструктура от друг вид превози, когато има наличен капацитет.

3. Когато дадена инфраструктура е определена в съответствие с параграф 2, това следва да бъде описано в референтния документ за железопътната мрежа.

Член 50

Анализ на капацитета

1. Целта на анализа на капацитета е определяне на ограниченията на инфраструктурния капацитет, които не позволяват адекватното изпълнение на заявките за капацитет, както и предлагане на методи за създаване на възможност за изпълнение на допълнителни заявки. Този анализ на капацитета определя причините за претоварването и мерките, които биха могли да се вземат в краткосрочен и в средносрочен план за облекчаване на претоварването.

2. Предмет на анализа на капацитета са инфраструктурата, процедурите на експлоатация, характерът на различните извършвани услуги и ефектът на всички тези фактори върху инфраструктурния капацитет. Разглежданите мерки включват премаршрутизиране на услугите, промени във времевия график на услугите, промени в скоростта и подобрения на инфраструктурата.

3. Анализът на капацитета се изготвя в рамките на шест месеца от установяването, че дадена инфраструктура е претоварена.

Член 51

План за увеличаване на капацитета

1. В срок от шест месеца след изготвянето на анализа на капацитета управителят на инфраструктура изготвя план за увеличаване на капацитета.

2. Планът за увеличаване на капацитета се разработва след консултация с потребителите на съответната претоварена инфраструктура.

Той определя:

- а) причините за претоварването;
- б) вероятното бъдещо развитие на трафика;
- в) ограниченията за развитието на инфраструктурата;
- г) възможностите и разходите за увеличаване на капацитета, включително вероятните промени на таксите за достъп.

Въз основа на анализа на разходите и ползите от набеязаните възможни мерки, той определя също така какви мерки да се предприемат, за да се увеличи инфраструктурният капацитет, включително и график за прилагането на мерките.

Планът може да подлежи на предварително одобрение от държавата-членка.

3. Управителят на инфраструктура спира да налага всякакви такси, които се налагат за съответната инфраструктура съгласно член 31, параграф 4, в случаите когато:

- а) той не изготви план за увеличаване на капацитета; или
- б) той не отбелязва напредък по действията, набеязани в плана за увеличаване на капацитета.

4. Независимо от параграф 3 от настоящия член, с одобрението на регулаторния орган по член 55, управителят на инфраструктура може да продължи да налага тези такси, ако:

- а) планът за увеличаване на капацитета не може да бъде изпълнен по независещи от него причини; или
- б) съществуващите възможности не са икономически или финансово приложими.

Член 52

Използване на влаковете маршрути

1. В референтния документ за железопътната мрежа управителят на инфраструктура определя условията за отчитане на предходните равнища на използване на влаковете маршрути при определяне на приоритетите за процеса на разпределяне.

2. В случаите на претоварена инфраструктура управителят на инфраструктура изисква връщането на влакови маршрути, които за период от най-малко един месец са използвани по-малко от определена в референтния документ за железопътната мрежа прагова стойност, освен когато това се дължи на икономически независещи от заявителя причини.

Член 53

Инфраструктурен капацитет за работи по поддръжка

1. Заявките за инфраструктурен капацитет за целите на извършване на работи по поддръжка се представят в процеса на изготвяне на разписанието.

2. Управителят на инфраструктура следва да отчете по подходящ начин последиците за заявителите на инфраструктурния капацитет, резервиран за целите на редовни работи по поддръжка на железния път.

3. Управителят на инфраструктура уведомява във възможно най-кратък срок заинтересованите лица за липсата на инфраструктурен капацитет поради непланирани работи по поддръжката.

Член 54

Специални мерки, които се предприемат в случай на прекъсване на движението

1. В случай на прекъсване на движението на влаковете, предизвикано от техническа повреда или инцидент, управителят на инфраструктура предприема всички необходими мерки за

възстановяване на нормалното положение. За тази цел той изготвя план за действие в непредвидени ситуации, в който са посочени различните органи, които следва да бъдат уведомени в случай на тежки произшествия или сериозно прекъсване на движението на влаковете.

2. В извънредна ситуация и когато е абсолютно необходимо предвид авария, която прави инфраструктурата временно неизползваема, разпределените влакови маршрути могат да бъдат отнети без предупреждение за времето, необходимо за ремонтване на системата.

Управителят на инфраструктура може, ако счита това за необходимо, да поиска от железопътните предприятия да му предоставят ресурсите, които счита най-подходящи за възможно най-бързото възстановяване на нормалното положение.

3. Държавите-членки могат да изискат от железопътните предприятия да се включат в изпълнението и мониторинга на спазването от тяхна страна на стандартите и правилата за безопасност.

РАЗДЕЛ 4

Регулаторен орган

Член 55

Регулаторен орган

1. Всяка държава-членка създава само един национален регулаторен орган за железопътния сектор. Без да се засяга параграф 2, този орган е самостоятелен орган, който по отношение на организацията си, функционирането си, йерархичната си структура и правилата за вземане на решения е правно обособен и независим от всякакви други публични или частни образувания. Той е също така независим в своята организация, решения за финансиране, правна структура и вземане на решения от всички управители на инфраструктура, налагащи таксите органи, разпределящи органи или заявителя. Освен това той е функционално независим от всеки компетентен орган, участващ във възлагането на договори за обществени услуги.

2. Държавите-членки могат да създават регулаторни органи, компетентни за няколко регулирани сектора, ако тези единни регулаторни органи отговарят на изискванията за независимост, посочени в параграф 1 от настоящия член. Регулаторният орган за железопътния сектор може също така да бъде организационно обединен с националния орган по конкуренция, посочен в член 11 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 101 и 102 от Договора⁽¹⁾, органа по безопасността, създаден с Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно

⁽¹⁾ ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1.

Бел.ред. Заглавието на Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета е променено, за да се съобрази преномерирането на членовете на Договора за създаване на Европейската общност в съответствие с член 5 от Договора за Лисабон; първоначалната препратка е към членове 81 и 82 от Договора.

безопасността на железопътния транспорт в Общността⁽¹⁾, или лицензиращия орган, посочен в глава III от настоящата директива, в случай че този съвместен орган отговаря на изискванията за независимост, установени в параграф 1 от настоящия член.

3. Държавите-членки правят необходимото набирането на персонала и управлението на регулаторния орган да се извършват по начин, който да гарантира неговата независимост. Те по-специално създават възможност лицата, които отговарят за решенията, вземани от регулаторния орган в съответствие с член 56, като членовете на неговия изпълнителен орган, когато е приложимо, да бъдат назначавани при ясни и прозрачни правила, които гарантират тяхната независимост от националното правителство или министерски съвет, или от всеки друг публичен орган, който не упражнява пряко права на собственост върху регулираните предприятия.

Държавите-членки решават дали тези лица се назначават за определен срок, който се подновява, или безсрочно, като освобождаването им е възможно само по дисциплинарни причини, които не са свързани с вземането на решения от тяхна страна. Те се подбират чрез прозрачна процедура въз основа на техните качества, включително подходяща компетентност и съответен опит, за предпочитане в областта на железопътния транспорт или други мрежови индустрии.

Държавите-членки гарантират, че тези лица действат независимо от пазарни интереси, свързани с железопътния сектор, и следователно нямат интереси или делови отношения с което и да е от регулираните предприятия или образувания. За целта тези лица подават всяка година декларация за поемане на задължение и декларация за интереси, като посочват всички преки и непреки интереси, които могат да бъдат сметнати за накърняващи тяхната независимост и които биха могли да окажат влияние върху изпълнението на тяхната функция. Тези лица се оттеглят от вземането на решение по случаи, които се отнасят до предприятието, с което те са имали пряка или непряка връзка по време на годината преди започването на процедура.

Те не търсят и не приемат инструкции от никое правителство или друг публично или частно образувание при изпълнението на функциите на регулаторния орган и притежават пълни правомощия по отношение на наемането и управлението на персонала на регулаторния орган.

При изтичане на мандата им в регулаторния орган те не може да заемат професионална или отговорна длъжност в никое от регулираните предприятия или образувания за период от не повече от една година.

Член 56

Функции на регулаторния орган

1. Без да се засяга член 46, параграф 6, заявителите имат право да подадат жалба до регулаторния орган, ако считат, че са третираны несправедливо, че са дискриминирани или увредени по какъвто и да било друг начин, и по-специално срещу решения, приети от управители на инфраструктура или, когато е приложимо, от железопътното предприятие или оператора на обслужващо съоръжение по отношение на:

- а) референтния документ за железопътната мрежа, в предварителния и окончателния му вариант;
- б) установените в него критерии;
- в) процеса на разпределяне на капацитет и неговия резултат;
- г) схемата за налагане на такси;
- д) равнището или структурата на таксите за ползване на инфраструктурата, чието заплащане дължат или може да им бъде наложено;
- е) правилата за достъп в съответствие с членове 10–13;
- ж) достъпа и налагането на такси за услугите в съответствие с член 13.

2. Без да се засягат правомощията на националните органи по конкуренция за осигуряване на конкуренцията на пазарите на железопътни услуги, регулаторният орган разполага с правомощието за мониторинг на условията за конкуренция на пазарите на железопътни услуги и по-специално да проверява посоченото в параграф 1, букви а)–ж) по своя собствена инициатива и с цел предотвратяване на дискриминацията спрямо заявителите. По-специално той проверява дали референтният документ за железопътната мрежа не съдържа дискриминационни условия или не поражда право на прещенка на управителя на инфраструктура, което може да бъде използвано за дискриминиране на заявителите.

3. Регулаторният орган също така сътрудничи тясно с националния орган по безопасност по смисъла на Директива 2008/57/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността⁽²⁾, и с лицензиращия орган, по смисъла на настоящата директива.

Държавите-членки гарантират, че тези органи съвместно развиват рамка за споделяне на информация и сътрудничество с цел предотвратяване на неблагоприятно въздействие върху конкуренцията или безопасността на железопътния пазар. Тази рамка включва механизъм регулаторният орган да предоставя на националните органи по безопасност и на лицензиращите органи препоръки по въпроси, които могат да засегнат конкуренцията на железопътния пазар, и механизъм националният орган по безопасност да предоставя на регулаторния орган и на лицензиращия орган препоръки по въпроси, които могат да засегнат безопасността. Без да се засяга независимостта на всеки орган в рамките на съответните му правомощия, съответният орган разглежда всяка такава препоръка преди да приеме решенията си. Ако съответният орган реши да се отклони от тези препоръки, той се мотивира в своите решения.

⁽¹⁾ ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44.

⁽²⁾ ОВ L 191, 18.7.2008 г., стр. 1.

4. Държавите-членки могат да вземат решение на регулаторния орган да бъде възложена задачата да приема незадължителни становища по предварителните варианти на бизнес плана, посочен в член 8, параграф 3, договорното споразумение, и плана за увеличаване на капацитета, за да посочи по-специално дали тези документи са съобразени с условията на конкуренция на пазарите на железопътни услуги.

5. Регулаторният орган разполага с необходимия организационен капацитет по отношение на човешки и материални ресурси, които са пропорционални на значението на железопътния сектор в държавата-членка.

6. Регулаторният орган гарантира, че определените от управителите на инфраструктура такси са в съответствие с глава IV, раздел 2 и не са дискриминационни. Преговори между заявителите и управителя на инфраструктура по отношение на размера на таксите за инфраструктура са допустими само в случай, че се извършват под надзора на регулаторния орган. Регулаторният орган се намесва, ако преговорите могат да нарушат изискванията на настоящата глава.

7. Регулаторният орган редовно, при всички случаи поне на всеки две години, провежда консултации с ползвателите на услуги на железопътен товарен и пътнически превоз, за да вземе под внимание техните възгледи за железопътния пазар.

8. Регулаторният орган има правомощията да изисква необходимата информация от управителя на инфраструктура, заявителите и което и да било трето участващо лице в съответната държава-членка.

Исканата информация му се предоставя в разумен срок, определен от регулаторния орган, който не е повече от един месец, освен ако при изключителни обстоятелства регулаторният орган не се съгласи и разреши ограничено удължаване, което не надвишава две допълнителни седмици. Регулаторният орган трябва да е в състояние да осигурява изпълнението на такива искания посредством подходящи санкции, включително глоби. Информацията, която трябва да бъде предоставяна на регулаторния орган, включва всички данни, които се изискват от регулаторния орган в рамките на неговата функция по разглеждане на жалби и неговата функция по мониторинг на конкуренцията на пазарите на железопътни услуги в съответствие с параграф 2. Това включва данни, които са необходими за целите на статистиката и наблюдението на пазара.

9. Регулаторният орган разглежда всички жалби и по целесъобразност изисква необходимата информация и започва консултации с всички заинтересовани страни в срок от един месец от получаването на жалбата. Той взема решение по всички жалби, предприема действия за поправяне на положението и информира заинтересованите страни за своето мотивирано решение в предварително установен, разумен срок и във всеки случай, в срок от шест седмици след получаване на цялата относима информация. Без да се засягат правомощията на националните органи по конкуренция за осигуряване на конкуренцията на пазарите за железопътни услуги, когато е целесъобразно, регулаторният орган взема по собствена инициатива решение за подходящи мерки за коригиране на дискриминация по

отношение на заявителите, нарушения на пазара и други нежелателни тенденции на тези пазари, по-специално във връзка с параграф 1, букви а)–ж).

Решенията на регулаторния орган са задължителни за всички лица, за които се отнасят, и не подлежат на контрол от друг административен орган. Регулаторният орган трябва да е в състояние да осигурява изпълнението на своите решения посредством подходящи санкции, включително глоби.

При жалба срещу отказ за предоставяне на инфраструктурен капацитет или срещу условията на оферта за капацитет регулаторният орган потвърждава, че не се изисква изменение на решението на управителя на инфраструктура, или изисква изменение на това решение в съответствие с указанията, дадени от регулаторния орган.

10. Държавите-членки гарантират, че решенията, взети от регулаторния орган, подлежат на съдебен контрол. Обжалването може да спре изпълнението на решението на регулаторния орган само ако непосредствените последици от решението на регулаторния орган може да доведат до непоправими или явно прекомерни вреди за жалбоподателя. Настоящата разпоредба не засяга евентуалните правомощия на сезирания с жалбата съд, предоставени от конституционното право.

11. Държавите-членки осигуряват публикуването на решенията, взети от регулаторния орган.

12. Регулаторният орган разполага с правомощия по провеждането на одити или започването на външни одити на управители на инфраструктура, оператори на обслужващи съоръжения и, когато е приложимо, на железопътни предприятия с цел проверка на спазването на разпоредбите за разделно водене на счетоводство, предвидени в член 6. В това отношение регулаторният орган има правомощия да изисква всякаква информация от значение. По-специално регулаторният орган има правомощията да изисква от управителя на инфраструктурата, от операторите на обслужващи съоръжения и от всички предприятия или други образувания, извършващи или интегриращи различни категории железопътен транспорт или управление на инфраструктура, посочени в член 6, параграфи 1 и 2 и член 13, да предоставят цялата или част от счетоводната информация, посочена в приложение VIII, която да е толкова подробна, колкото е необходимо и пропорционално.

Без да се засягат съществуващите правомощия на органите, компетентни по въпросите на държавната помощ, въз основа на тази счетоводна информация регулаторният орган може също така да прави заключения по отношение на въпроси, свързани с държавните помощи, които той следва да докладва на тези органи.

13. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 60 във връзка с определени изменения на приложение VIII. По този начин приложение VIII може да бъде изменено, така че да бъде адаптирано към развитието на счетоводните практики и практиките за контрол и/или да бъде допълнено с нови елементи, необходими за проверката на разделното водене на счетоводството.

Член 57

Сътрудничество между регулаторните органи

1. Регулаторните органи обменят информация помежду си относно своята работа и принципите и практиката на вземане на решения и, по-специално, обменят информация по основните въпроси, свързани с техните процедури и с проблеми при тълкуването на транспонираното право на Съюза в областта на железопътния сектор. Те си сътрудничат по други начини с цел координиране на процеса на вземане на решения в целия Съюз. За тази цел те участват и работят заедно в мрежа, която се събира на редовни интервали от време. Комисията е член, координира и подкрепя работата на мрежата и отправя препоръки към мрежата, по целесъобразност. Тя осигурява активното сътрудничество на съответните регулаторни органи.

Като се спазват разпоредбите за защита на данните, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни⁽²⁾, Комисията подкрепя горепосочения обмен на информация между членовете на мрежата, евентуално чрез електронни средства, при спазване на поверителността на търговските тайни, предоставени от съответните предприятия.

2. Регулаторните органи си сътрудничат тясно, включително чрез работни договорености, за целите на взаимопомощта в задачите за мониторинг на пазара и в разглеждането на жалби и провеждането на разследвания.

3. В случай на жалба или на разследване по собствена инициатива във връзка с проблеми по достъпа или налагането на таксите, свързани с международен влаков маршрут, както и в рамките на мониторинга на конкуренцията на пазара на международни железопътни транспортни услуги, съответният регулаторен орган следва да се консултира с регулаторните органи на всички останали държави-членки, през които минава съответният международен влаков маршрут, когато е целесъобразно, и с Комисията, и изисква от тях цялата необходима информация, преди да вземе решение.

4. Регулаторните органи, с които са проведени консултации съгласно параграф 3, предоставят цялата информация, която самите те имат правомощия да изискват съгласно националното си право. Тази информация може да се използва само за целите на разглеждането на жалбата или провеждането на разследването по параграф 3.

5. Регулаторният орган, до който е отправена жалбата или който провежда разследване по своя собствена инициатива, препраща съответна информация до отговорния регулаторен орган, който да вземе мерки по отношение на заинтересованите лица.

6. Държавите-членки гарантират, че всички сдружени представители на управители на инфраструктура, посочени в член 40,

параграф 1, осигуряват незабавно цялата информация, необходима за целите на разглеждането на жалбата или провеждането на разследването по параграф 3 от настоящия член, и изисквана от регулаторния орган на държавата-членка, в която се намира участващият в сдружението представител. Този регулаторен орган има правомощия да препраща информацията за съответния международен влаков маршрут на регулаторните органи, посочени в параграф 3.

7. По искане на регулаторен орган Комисията може да участва в дейностите, посочени в параграфи от 2 до 6 с цел улесняване на сътрудничеството на регулаторните органи, съобразно посоченото в тези параграфи.

8. Регулаторните органи разработват общи принципи и практики за вземане на решенията, за които разполагат с правомощия съгласно настоящата директива. Въз основа на опита на регулаторните органи и на дейностите на мрежата, по параграф 1 и ако е необходимо с цел осигуряване на ефикасно сътрудничество на регулаторните органи, Комисията може да приеме мерки за определяне на тези общи принципи и практики. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 62, параграф 3.

9. Регулаторните органи преразглеждат решения и практики на сдружения на управители на инфраструктура, посочени в член 37 и в член 40, параграф 1, които прилагат разпоредби на настоящата директива или улесняват по друг начин международния железопътен транспорт.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 58

Правила относно възлагането на обществени поръчки

Разпоредбите на настоящата директива се прилагат, без да се засяга Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги⁽³⁾.

Член 59

Дерогации

1. До 15 март 2013 г. Ирландия, като държава-членка, разположена на остров с железопътна връзка само с една държава-членка, и Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия на същата основа:

- не са длъжни да прилагат изискването да прехвърлят на независима организация съществените функции за гарантирането на справедлив и недискриминационен достъп до инфраструктурата, съгласно предвиденото в член 7, параграф 1, първа алинея, доколкото посоченият член задължава държавите-членки да създадат независими организации, изпълняващи задачите, посочени в член 7, параграф 2;

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1.

б) не са длъжни да прилагат изискванията, предвидени в член 27, член 29, параграф 2, членове 38, 39 и 42, член 46, параграфи 4 и 6, член 47, член 49, параграф 3, както и членове 50–53, 55 и 56, при условие че при писмено искане от железопътно предприятие решенията за разпределяне на инфраструктурен капацитет или за налагане на такси подлежат на обжалване пред независим орган, който взема решение в срок от два месеца от представяне на цялата необходима информация и чието решение подлежи на съдебен контрол.

2. Когато повече от едно железопътно предприятие, лицензирано в съответствие с член 17 или, в случая на Ирландия и на Северна Ирландия, железопътна компания, лицензирана по този начин другаде, внесе официално заявление за извършване на конкурентни железопътни услуги в, до или от Ирландия или Северна Ирландия, въпросът за продължаване на прилагането на настоящата дерогация се решава в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 62, параграф 2.

Дерогацията, посочена в параграф 1, не се прилага, когато железопътно предприятие, извършващо железопътни услуги в Ирландия или Северна Ирландия, внесе официално заявление за извършване на железопътни услуги на, до или от територията на друга държава-членка, с изключение на Ирландия за железопътни предприятия, извършващи дейност в Северна Ирландия, и на Обединеното кралство за железопътни предприятия, извършващи дейност в Ирландия.

В рамките на една година от получаването на решението, посочено в първа алинея от настоящия параграф, или на уведомлението за официалното заявление, посочено във втора алинея от настоящия параграф, съответните държава-членка или държави-членки (Ирландия или Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия) въвеждат законодателство в изпълнение на членовете, посочени в параграф 1.

3. Дерогацията по параграф 1 може да бъде подновена за срокове, не по-дълги от пет години. Не по-късно от 12 месеца преди изтичане на срока на действие на дерогацията, държавата-членка, която се ползва от нея, може да подаде до Комисията искане за подновяване на дерогацията. Всяко такова искане трябва да бъде обосновано. Комисията разглежда това искане и приема решение в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 62, параграф 2. Посочената процедура се прилага за всяко едно решение, свързано с искането.

При приемането на решението Комисията взема предвид всяка промяна в геополитическото положение и тенденциите на железопътния пазар във, от и за държавата-членка, която е поискала подновяване на дерогацията.

Член 60

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 20, параграф 5, член 35, параграф 3, член 43, параграф 2 и в член 56, параграф 13, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 15 декември 2012. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 20, параграф 5, член 35, параграф 3, член 43, параграф 2 и в член 56, параграф 13, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 20, параграф 5, член 35, параграф 3, член 43, параграф 2 и член 56, параграф 13, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 61

Мерки за прилагане

По искане на държава-членка, регулаторен орган или по своя собствена инициатива Комисията разглежда конкретните мерки, приети от националните органи във връзка с прилагането на настоящата директива относно условията на достъп до железопътната инфраструктура и услуги, лицензирането на железопътните предприятия, налагането на такси за ползването на инфраструктурата и разпределянето на капацитета в рамките на 12 месеца след приемането на мерките. Комисията решава, в съответствие с процедурата, посочена в член 62, параграф 2, дали съответната мярка може да продължи да бъде прилагана в срок от четири месеца от получаването на подобно искане.

Член 62

Процедури на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище по проект за акт за изпълнение, който предстои да бъде приет съгласно член 10, параграф 4, член 11, параграф 4, член 12, параграф 5, член 13, параграф 9, член 17, параграф 5, член 31, параграфи 3 и 5, член 32, параграф 4 и член 57, параграф 8, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 63

Доклад

1. Най-късно до 31 декември 2012 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад за изпълнението на глава II. В доклада се съдържа оценка на тенденциите на пазара, включително готовността за по-нататъшно отваряне на железопътния пазар. В доклада си Комисията прави анализ на различните модели за организация на този пазар и на въздействието на настоящата директива върху договорите за обществени услуги и тяхното финансиране. При това Комисията следва да отчита прилагането на Регламент (ЕО) № 1370/2007 и същественията различия между държавите-членки (гъстота на мрежите, брой на пътниците, средна дължина на пътуванията). Комисията, по целесъобразност, предлага законодателни мерки, свързани с отварянето на пазара на вътрешните железопътни пътнически превози и със създаването на подходящи условия за гарантиране на недискриминационния достъп до инфраструктурите, въз основа на съществуващите изисквания за отделяне между управлението на инфраструктурата и транспортните дейности, и извършва оценка на въздействието на тези мерки.

2. С оглед на опита, придобит чрез мрежата от регулаторни органи, Комисията до 16 декември 2014 представя пред Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад относно сътрудничеството между регулаторните органи. Комисията, ако е целесъобразно, предлага допълнителни мерки, за да гарантира по-интегриран регулаторен надзор на европейския железопътен пазар, по-специално за международните услуги. За тази цел, ако е целесъобразно, се обсъждат законодателни мерки.

Член 64

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, включително по отношение на спазването им от страна на предприятия, оператори, заявители, органи и други заинтересовани лица, до 16 юни 2015. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат посочените разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се прави при официалното им публикуване. Те съдържат също така декларация, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивите, отменени с настоящата директива, се тълкуват като позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване, както и редакцията на декларацията, се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, обхваната от настоящата директива.

Задълженията за транспониране и изпълнение на глави II и IV от настоящата директива не се прилагат за Кипър и Малта, доколкото на тяхната територия няма изградена железопътна система.

Член 65

Отмяна

Директиви 91/440/ЕИО, 95/18/ЕО и 2001/14/ЕО, изменени с директивите, посочени в част А от приложение IX, се отменят от 15 декември 2012, без да се засягат задълженията на държавите-членки относно сроковете за транспониране в националното право на директивите, посочени в част Б от приложение IX.

Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието от приложение X.

Член 66

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 67

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 21 ноември 2012 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

A. D. MAVROYIANNIS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСЪК НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Железопътната инфраструктура се състои от следните елементи, при условие че те съставляват част от постоянния път, включително обслужващите странични коловози, но с изключение на линиите, разположени в железопътни ремонтни заводи, локомотивни депа и частни отклонителни линии или странични коловози:

- наземна област,
- железопътна линия и леглото ѝ, по-специално насипи, изкопи, дренажни канали и ровове, зидани ровове, земни траншеи, облицовъчни стени, насаждения за защита на страничните склонове и др.; пътнически и товарни перони, включително пътнически гари и товарни терминали; релсови пътища и пешеходни пътеки; оградни стени, плетове, ограждения; пожарозащитни шини; апаратура за нагreti точки; прелези и др.; снегозащитни заграждения,
- инженерни структури: мостове, премоствания на тръби и други надлезни елементи, тунели, покрити изкопи и други подлезни елементи; подпорни стени и конструкции за защита от лавини, падащи камъни и др.,
- прелези на едно ниво с релсите, включително устройства за осигуряване на безопасността на шосейния трафик,
- горно строене на релсовия път и по-специално: релси, жлебови релси и контрарелси; траверси и напречници, малки фитинги за постоянен път, баласт включително чакъл и пясък; стрелки, прелези и др.; обръщателни платформи и траверси (с изключение на тези, които са запазени изключително за локомотиви),
- път за достъп за пътници и товари, включително достъп по шосе и достъп за пътници, пристигащи или тръгващи пеша,
- съоръжения за безопасност, сигнализация и телекомуникации на открит път, в гари и в разпределителни гари, включително уредби за генериране, трансформиране и разпределение на електрически ток за сигнализация и телекомуникации; сгради за такива инсталации или уредби; електромагнитни релсови спирачки,
- осветителни инсталации за целите на трафика и безопасността,
- уредби за трансформиране и пренос на електроенергия за влаковия транспорт: подстанции, захранващи кабели между подстанциите и контактните линии, контактни мрежи и подпори; трета релса с подпори,
- сгради, използвани от инфраструктурния отдел, включително част от съоръженията за събирането на транспортните такси.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

(съгласно член 13)

1. Пакетът за минимален достъп обхваща:
  - а) обработка на заявките за ползване на железопътен инфраструктурен капацитет;
  - б) право на ползване на предоставения капацитет;
  - в) използване на железопътната инфраструктура, включително на стрелки и железопътни възли;
  - г) управление на влаковете, включително сигнализация, регулиране, диспечерски контрол, както и предаване и осигуряване на информация относно движението на влаковете;
  - д) използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия, когато има такава;
  - е) всякаква друга информация, необходима за прилагането или извършването на услугата, за която е предоставен капацитетът.
2. Следва да се осигурява достъп, включително достъп до релсов път, до следните обслужващи съоръжения, когато съществуват такива, и до услуги, предоставяни в тези съоръжения:
  - а) пътнически гари, техните сгради и други съоръжения, включително обозначаване на пътна информация и подходящо място за билетно обслужване;
  - б) товарни терминали;
  - в) разпределителни гари и съоръжения за композиране на влакове, в това число съоръжения за маневриране;
  - г) странични коловози за гарирание;
  - д) съоръжения за поддръжка, с изключение на съоръжения за тежка поддръжка, предназначени за високоскоростни влакове или други видове подвижен състав, изискващ специални съоръжения;
  - е) други технически съоръжения, включително съоръжения за почистване и измиване;
  - ж) морски и вътрешни пристанишни съоръжения, свързани с железопътните дейности;
  - з) съоръжения за осигуряване на техническа помощ
  - и) съоръжения за зареждане на гориво и доставката на гориво в тези съоръжения, таксите за която са представени във фактурата отделно.
3. Допълнителните услуги могат да включват:
  - а) задвижваща електроенергия, таксите за която са представени във фактурата отделно от таксите за използване на електрозахранващо оборудване, без да се накърнява прилагането на Директива 2009/72/ЕО;
  - б) предварително затопляне на пътнически влакове;
  - в) специални договори за:
    - контрол на транспорт на опасни товари,
    - съдействие за движението на влакове със специално предназначение.
4. Спомагателните услуги могат да включват:
  - а) достъп до телекомуникационни мрежи;
  - б) предоставяне на допълнителна информация;
  - в) технически преглед на подвижния състав;
  - г) билетно обслужване на пътническите гари;
  - д) услуги за тежка поддръжка, предоставяни в съоръжения за поддръжка, предназначени за високоскоростни влакове или други видове подвижен състав, изискващ специални съоръжения.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ**(съгласно член 20)**

Информацията, която трябва да бъде представена от кандидатстващите за лиценз предприятия в съответствие с член 20, обхваща следните аспекти:

- а) налични средства, включително баланси по банкови сметки, договорени овърдрафти по сметки и кредити;
  - б) финансови средства и активи, които могат да бъдат събрани във връзка с обезпечения;
  - в) оборотен капитал;
  - г) присъщи разходи, включително разходи по плащания за превозни средства, недвижима собственост, сгради, инсталации и подвижен състав;
  - д) такси върху активите на предприятието;
  - е) данъци и вноски за социално осигуряване.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

СЪДЪРЖАНИЕ НА РЕФЕРЕНТНИЯ ДОКУМЕНТ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА МРЕЖА

(съгласно член 27)

Референтният документ на железопътната мрежа, посочен в член 27, съдържа следната информация:

1. Раздел, определящ характера на инфраструктурата, която е на разположение на железопътните предприятия, и условията за достъп до нея. Информацията в този раздел се привежда в съответствие на годишна база с регистрите на железопътната инфраструктура, които се публикуват съгласно член 35 от Директива 2008/57/ЕО, или препраща към тези регистри.
2. Раздел за принципите на налагане на таксите и тарифите. Тук се съдържат съответните подробности за схемата за налагане на такси, както и достатъчно информация за таксите, а също и друга относима информация за достъпа, приложим спрямо изброените в приложение II услуги, които се предоставят само от един доставчик. Тук се описват подробно методиката, правилата и, когато е приложимо, стойностите, използвани за прилагането на членове 31–36, за разходите и таксите. Тук се съдържа също и информация за вече решени или очаквани промени във връзка с таксите през следващите пет години, ако такава е налична.
3. Раздел за принципите и критериите за разпределяне на капацитета. Тук се посочват основните характеристики на инфраструктурния капацитет, който е на разположение на железопътните предприятия, както и ограниченията по отношение на използването му, включително възможни изисквания за капацитет за поддръжката. В него са определени и процедурите и крайните срокове във връзка с процеса на разпределяне на капацитета. Тук се съдържат конкретните критерии, които се прилагат по време на този процес, по-специално:
  - а) процедурите, в съответствие с които заявителите могат да подадат заявка за капацитет до управителя на инфраструктура;
  - б) изискванията по отношение на заявителите;
  - в) графика на процесите на подаване на заявки и разпределяне и процедурите, които трябва да се спазват при изискване на информация за изготвяне на разписанието и на процедурите за изготвяне на разписание на планирани и непредвидени работи по поддръжката;
  - г) принципите, уреждащи процеса на координиране и системата за разрешаване на спорове, достъпна в рамките на този процес;
  - д) процедурите, които трябва да се следват, и критериите, които трябва да се използват при претоварена инфраструктура;
  - е) подробности за ограниченията за използване на инфраструктура;
  - ж) условия за отчитане на предходни равнища на използване на капацитета при определяне на приоритетите за процеса на разпределяне.В него се описват подробно мерките, предприети с цел подходящо третиране на услугите за превоз на товари, международните услуги и заявките, предмет на извънредна (*ad hoc*) процедура. Той съдържа образец на заявки за капацитет. Управителят на инфраструктура публикува и подробна информация за процедурите по предоставяне на международни влакови маршрути.
4. Раздел с информация относно прилагането на посочения в член 25 от настоящата директива лиценз и на сертификата за безопасност, издаден в съответствие с Директива 2004/49/ЕО, или посочване на интернет страница, на която такава информация се предоставя безплатно в електронен формат.
5. Раздел с информация относно процедурите за разрешаване на спорове и за обжалване, свързани с достъпа до железопътната инфраструктура и услуги и със експлоатационната схема, посочена в член 35.
6. Раздел с информация относно достъпа до обслужващите съоръжения, посочени в приложение II, и относно таксите във връзка с това. Операторите на обслужващи съоръжения, които не са контролирани от управителя на инфраструктура, предоставят информация за таксите за получаване на достъп до съоръжението и предоставянето на услуги, и за техническите условия на достъп, която се помества в референтния документ на железопътната мрежа, или посочват интернет страница, на която такава информация се предоставя безплатно в електронен формат.
7. Образец на договор за сключването на рамкови споразумения между управители на инфраструктура и заявители в съответствие с член 42.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ПАРАМЕТРИ НА ДОГОВОРНИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ МЕЖДУ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ И УПРАВИТЕЛИТЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА

(съгласно член 30)

Договорното споразумение конкретизира разпоредбите на член 30, и включва най-малко следните елементи:

- 1) обхвата на договорното споразумение по отношение на инфраструктурата и обслужващите съоръжения, структуриран в съответствие с приложение II. Тук се включват всички елементи на управлението на инфраструктурата, включително поддръжката и подновяването на вече експлоатирана инфраструктура. Когато е целесъобразно може да бъде включено и строителството на нова инфраструктура;
- 2) структурата на плащанията или средствата, разпределени за изброените в приложение II инфраструктурни услуги за поддръжка и подновяване, и за преодоляване на забавяния в дейностите по поддръжката и подновяването. Когато е целесъобразно, може да бъде включена структурата на плащанията или средствата, разпределени за нова инфраструктура;
- 3) ориентирани към потребителя цели нива на експлоатация, представени чрез показатели и критерии за качество, обхващащи елементи като:
  - а) експлоатационни характеристики на влаковете, например по отношение на скоростта на линията и надеждността и удовлетворението на клиента,
  - б) капацитет на мрежата,
  - в) управление на активите,
  - г) обем на дейността,
  - д) нива на безопасност и
  - е) опазване на околната среда;
- 4) степен на възможно забавяне на дейности по поддръжката, активи, които ще бъдат постепенно извадени от употреба и следователно ще доведат до промяна във финансовите потоци;
- 5) стимулите съгласно член 30, параграф 1, с изключение на онези стимули, въведени чрез регулаторни мерки в съответствие с член 30, параграф 3;
- 6) минимални задължения за докладване на управителя на инфраструктура, в частност съдържанието и честотата на докладване, включително публикуваната ежегодно информация;
- 7) уговорения срок на договорното споразумение, който е съобразен със и съответства на продължителността на бизнес плана, договора за концесия или лиценза на управителя на инфраструктура, когато е приложимо, както и на тарифните рамки и правила, установени от държавата,
- 8) правила за справяне със значителни прекъсвания на движението и извънредни ситуации, включително планове за действие в непредвидени ситуации и предварително прекратяване на договорното споразумение, а също и своевременно информиране на потребителите;
- 9) корективни мерки, в случай че някоя от страните нарушава договорните си задължения или при извънредни обстоятелства, засягащи наличността на публично финансиране; това включва условията и процедурите за преговаряне и предсрочно прекратяване.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

**ИЗИСКВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗХОДИТЕ И ТАКСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА
(съгласно член 32, параграф 1 и член 35)**

1. Двойките, които трябва да бъдат разгледани от управителите на инфраструктура при определянето на списъка на пазарните сегменти с оглед на въвеждането на надценки в системата на налагане на такси в съответствие с член 32, параграф 1, включват най-малко следното:
  - а) съотношение на услугите за превоз на пътници спрямо услугите за превоз на товари;
  - б) съотношение на железопътния превоз на опасни товари спрямо железопътния превоз на други товари;
  - в) съотношение на вътрешните услуги спрямо международните услуги;
  - г) съотношение на комбинирания превоз спрямо директния превоз;
  - д) съотношение на градските или регионалните услуги за превоз на пътници спрямо междуградските услуги за превоз на пътници;
  - е) съотношение на блока влакове спрямо влаковете, композирани от отделни вагони;
  - ж) съотношение на редовните влакови услуги спрямо извънредните влакови услуги.
2. Експлоатационната схема, посочена в член 35, се основава на следните основни принципи:
  - а) за да бъде постигнато договореното ниво на експлоатация и да не бъде застрашена икономическата приложимост на услугата, управителят на инфраструктура договаря със заявителите основните параметри на експлоатационната схема, по-специално паричната стойност на закъсненията, тавана на плащанията, дължими съгласно експлоатационната схема, по отношение както на отделните влакови пътувания, така и на всички влакови пътувания на дадено железопътно предприятие за даден период от време;
  - б) управителят на инфраструктура съобщава на железопътните предприятия работното разписание, въз основа на което ще бъдат изчислявани закъсненията, най-малко пет дни преди влаковото пътуване. Управителят на инфраструктура може да приложи по-кратък срок на предизвестие при непреодолима сила или късни промени в работното разписание;
  - в) всички закъснения се отнасят към един от следните класове или подкласове:
    1. Управление на експлоатацията/планирането от страна на управителя на инфраструктура
      - 1.1. Съставяне на разписание
      - 1.2. Композиране на влакове
      - 1.3. Грешки в експлоатационните процедури
      - 1.4. Неправилно прилагане на правилата за приоритет
      - 1.5. Персонал
      - 1.6. Други причини
    2. Инфраструктурни съоръжения на управителя на инфраструктура
      - 2.1. Инсталации за сигнализация
      - 2.2. Инсталации за сигнализация на железопътни прелези
      - 2.3. Инсталации за телекомуникация
      - 2.4. Оборудване за електрическо захранване
      - 2.5. Железен път
      - 2.6. Съоръжения
      - 2.7. Персонал
      - 2.8. Други причини
    3. Строително-инженерни причини, дължащи се на управителя на инфраструктура
      - 3.1. Планирани строителни работи

- 3.2. Нередности при извършване на строителните работи
- 3.3. Ограничения на скоростта вследствие на неизправност на железния път
- 3.4. Други причини
4. Проблеми, дължащи се на други управители на инфраструктура
- 4.1. Проблеми, дължащи се на предишния управител на инфраструктура
- 4.2. Проблеми, дължащи се на следващия управител на инфраструктура
5. Проблеми от търговско естество, дължащи се на железопътното предприятие
- 5.1. Превिшаване на времето за престой
- 5.2. Заявка на железопътното предприятие
- 5.3. Операции по натоварване
- 5.4. Нередности при натоварването
- 5.5. Търговска подготовка на влака
- 5.6. Персонал
- 5.7. Други причини
6. Подвижен състав на железопътното предприятие
- 6.1. Планиране и промяна на разписанието
- 6.2. Композиране на влакове от железопътното предприятие
- 6.3. Проблеми, свързани с пътнически вагони (превоз на пътници)
- 6.4. Проблеми, свързани с товарни вагони (превоз на товари)
- 6.5. Проблеми, свързани с мотриси, локомотиви и автомотриси
- 6.6. Персонал
- 6.7. Други причини
7. Проблеми, дължащи се на други железопътни предприятия
- 7.1. Проблеми, дължащи се на следващото железопътно предприятие
- 7.2. Проблеми, дължащи се на предишното железопътно предприятие
8. Външни проблеми, които не се дължат нито на управител на инфраструктура, нито на железопътно предприятие
- 8.1. Стачка
- 8.2. Административни формалности
- 8.3. Външно влияние
- 8.4. Влияние на метеорологичните условия и естествени причини
- 8.5. Закъснение вследствие на външни причини в следващата мрежа
- 8.6. Други причини
9. Вторични проблеми, които не се дължат нито на управител на инфраструктура, нито на железопътно предприятие
- 9.1. Опасни произшествия, инциденти и рискове

- 9.2. Заемане на железен път вследствие на закъснение на същия влак
- 9.3. Заемане на железен път вследствие на закъснение на друг влак
- 9.4. Маневриране
- 9.5. Връзка
- 9.6. Необходимо е допълнително проучване;
- г) по възможност закъсненията се отнасят към една организация, като се отчитат както отговорността за причиняване на прекъсването на движението, така и способността за възстановяване на нормалните условия на движение;
- д) при изчисляване на плащанията се отчита средното закъснение на влаковите услуги, по отношение на които важат сходни изисквания за точност;
- е) управителят на инфраструктура информира възможно най-бързо железопътното предприятие относно изчислението на плащанията, дължими съгласно експлоатационната схема. Това изчисление обхваща всички влакови пътувания, имащи закъснение, в рамките на най-много месец;
- ж) без да се засягат съществуващите процедури за обжалване и разпоредбите на член 56, се осигурява система за разрешаване на спорове във връзка с експлоатационната схема с цел бързо уреждане на тези въпроси. Тази система за разрешаване на спорове е безпристрастна по отношение на участващите страни. В случай че се прилага тази система, трябва да бъде намерено решение в срок от 10 работни дни;
- з) въз основа на основните договорени параметри на експлоатационната схема управителят на инфраструктура публикува веднъж годишно средногодишното ниво на експлоатация, постигнато от железопътните предприятия.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ГРАФИК ЗА ПРОЦЕСА НА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ**(съгласно член 43)**

1. Работното разписание се изготвя веднъж на една календарна година.
  2. Промяната в работното разписание се извършва всяка година в полунощ на втората събота на декември. Когато промяна или коригиране се прави след зимата, по-специално за да се вземат предвид, при необходимост, промени в регионалните разписания на превоза на пътници, промяната става в полунощ на втората събота на юни и на други такива интервали между тези дати, в зависимост от необходимостта. Управителите на инфраструктура могат да се договорят за различни дати и в този случай те уведомяват Комисията, ако има опасност да бъде засегнат международният превоз.
  3. Крайната дата за приемане на заявки за капацитет, които да бъдат включени в работното разписание, е не по-повече от 12 месеца преди влизане в сила на работното разписание.
  4. Не по-късно от 11 месеца преди влизане в сила на работното разписание управителите на инфраструктура в сътрудничество с другите участващи управители на инфраструктура осигуряват установяването на предварителните международни влакови маршрути. Управителите на инфраструктура следва да гарантират, доколкото е възможно, придържането към тях по време на следващите процеси.
  5. Управителят на инфраструктура изготвя предварителното работно разписание не по-късно от четири месеца след крайния срок за представяне на предложения от заявителите.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

**СЧЕТОВОДНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ПРИ ПОИСКВАНЕ ОТ РЕГУЛАТОРНИЯ ОРГАН
(съгласно член 56, параграф 12)**

1. Разделно водене на счетоводството
    - а) отделни отчети за приходите и разходите и баланси за дейностите по превоз на товари, превоз на пътници и по управление на инфраструктура;
    - б) изчерпателна информация относно отделните източници и употребата на публичните средства и други форми на компенсация, включително подробен преглед на оперативните парични потоци, за да се установи по какъв начин са били използвани тези публични средства и други форми на компенсация;
    - в) разходни и приходни категории, които дават възможност да се установи дали е имало кръстосано субсидиране между различните дейности, в съответствие с изискванията на регулаторния орган;
    - г) методиката, използвана за разпределяне на разходите между различните дейности;
    - д) ако регулираното дружество е част от групова структура, цялата информация за междуфирмените плащания.
  2. Мониторинг на таксите за достъп до железен път
    - а) различни категории разходи, които по-специално предоставят достатъчно информация за пределните/преките разходи на различните услуги или групи от услуги, за да бъде възможен мониторингът на таксите за ползване на инфраструктура;
    - б) достатъчно информация, позволяваща мониторинг на отделните такси, заплащани за услугите (или групите от услуги); ако се изисква от регулаторния орган, тук могат да се включат и данни за обема на отделните услуги, за цените на отделните услуги и за общите приходи, платени от вътрешни и външни клиенти за отделните услуги;
    - в) разходите и приходите за отделните услуги (или групи от услуги), като се използва съответната методика на разходите съгласно изискванията на регулаторния орган, с цел разкриване на съществуващо антиконкурентно ценообразуване (кръстосано субсидиране, твърде агресивни или прекомерно високи цени).
  3. Данни за финансовите резултати
    - а) отчет за финансовите резултати;
    - б) обобщен отчет на разходите;
    - в) отчет на разходите за поддръжка;
    - г) отчет на оперативните разходи;
    - д) отчет на приходите;
    - е) придружителни бележки за допълване или разясняване на отчетите.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ЧАСТ А

ОТМЕНЕНИТЕ ДИРЕКТИВИ И СПИСЪК НА ТЕХНИТЕ ПОСЛЕДВАЩИ ИЗМЕНЕНИЯ

(посочени в член 65)

Директива 91/440/ЕИО на Съвета
(ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 25)

Директива 2001/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 1)

Директива 2004/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 164)

Директива 2006/103/ЕО на Съвета
(ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 344)

само точка Б от приложението

Директива 2007/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 44)

само член 1

Директива 95/18/ЕО на Съвета
(ОВ L 143, 27.6.1995 г., стр. 70)

Директива 2001/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 26)

Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44)

само член 29

Директива 2001/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 29)

Директива 2002/844/ЕО на Комисията
(ОВ L 289, 26.10.2002 г., стр. 30)

Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44)

само член 30

Директива 2007/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
(ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 44)

само член 2

ЧАСТ Б

СРОКОВЕ ЗА ТРАНСПОНИРАНЕ В НАЦИОНАЛНОТО ПРАВО

(посочени в член 65)

Директива	Срок за транспониране
91/440/ЕИО	1 януари 1993 г.
95/18/ЕО	27 юни 1997 г.
2001/12/ЕО	15 март 2003 г.
2001/13/ЕО	15 март 2003 г.
2001/14/ЕО	15 март 2003 г.
2004/49/ЕО	30 април 2006 г.
2004/51/ЕО	31 декември 2005 г.
2006/103/ЕО	1 януари 2007 г.
2007/58/ЕО	4 юни 2009 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Директива 91/440/ЕИО	Директива 95/18/ЕО	Директива 2001/14/ЕО	Настоящата директива
Член 2, параграф 1	Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 1
		Член 1, параграф 2	Член 1, параграф 2
Член 2, параграф 2	Член 1, параграф 2		Член 2, параграф 1
		Член 1, параграф 3	Член 2, параграф 2
			Член 2, параграф 3
Член 2, параграф 4			Член 2, параграфи 4—9
			Член 2, параграф 10
			Член 2, параграф 11
Член 3	Член 2, букви б) и в)		Член 3, точки 1—8
			Член 3, точки 9—13
			Член 3, точки 14 и 15
			Член 3, точки 16 и 17
		Член 2	Член 3, точки 18—28
			Член 3, точки 29 и 30
Член 4		Член 4	
Член 5			Член 5, параграфи 1—3
			Член 5, параграф 4
Член 6, параграфи 1 и 2			Член 6, параграфи 1 и 2
Член 9, параграф 4			Член 6, параграф 3
Член 6, параграф 1, втора алинея			Член 6, параграф 4
Член 6, параграф 3 и приложение II			Член 7, параграф 1
		Член 4, параграф 2 и член 14, параграф 2	Член 7, параграф 2

Директива 91/440/ЕИО	Директива 95/18/ЕО	Директива 2001/14/ЕО	Настоящата директива
Член 7, параграфи 1, 3 и 4		Член 6, параграф 1	Член 8, параграфи 1, 2 и 3 Член 8, параграф 4
Член 9, параграфи 1 и 2			Член 9, параграфи 1 и 2
Член 10, параграфи 3 и 3а			Член 10, параграфи 1 и 2
Член 10, параграф 3б			Член 11, параграфи 1, 2 и 3 Член 11, параграф 4
Член 10, параграфи 3в и 3д			Член 11, параграфи 5 и 6
Член 10, параграф 3е			Член 12, параграфи 1—4 Член 12, параграф 5
		Член 5	Член 13 Член 14 Член 15 Член 16
Член 10б	Член 3 Член 4, параграфи 1—4 Член 5 Член 6 Член 7, параграф 1 Приложение, раздел I, точка 1 Член 8 Член 9 Член 4, параграф 5 Член 10 Член 11 Член 15		Член 17, параграфи 1—4 Член 18 Член 19 Член 20, параграф 1 Член 20, параграф 2 Член 20, параграф 3 Член 21 Член 22 Член 23, параграф 1 Член 23, параграфи 2 и 3 Член 24 Член 25 Член 26
		Член 1, параграф 1, втора алинея Член 3	Член 26 Член 27 Член 28
Член 10, параграф 5			

Директива 91/440/ЕИО	Директива 95/18/ЕО	Директива 2001/14/ЕО	Настоящата директива
		Член 4, параграфи 1 и 3–6	Член 29
		Член 6, параграфи 2—5	Член 30
		Член 7	Член 31
		Член 8	Член 32
		Член 9	Член 33
		Член 10	Член 34
		Член 11	Член 35
		Член 12	Член 36
			Член 37
		Член 13	Член 38
		Член 14, параграфи 1 и 3	Член 39
		Член 15	Член 40
		Член 16	Член 41
		Член 17	Член 42
		Член 18	Член 43
		Член 19	Член 44
		Член 20, параграфи 1, 2 и 3	Член 45, параграфи 1, 2 и 3
			Член 45, параграф 4
		Член 20, параграф 4	Член 45, параграф 5
		Член 21	Член 46
		Член 22	Член 47
		Член 23	Член 48
		Член 24	Член 49
		Член 25	Член 50

Директива 91/440/ЕИО	Директива 95/18/ЕО	Директива 2001/14/ЕО	Настоящата директива
		Член 26	Член 51
		Член 27	Член 52
		Член 28	Член 53
		Член 29	Член 54
		Член 30, параграф 1	Член 55
		Член 30, параграф 2	Член 56, параграф 1
		Член 31	Член 57
Член 12			Член 58
Член 14а		Член 33, параграфи 1, 2 и 3	Член 59
			Член 60
		Член 34, параграф 2	Член 61
Член 11а		Член 35, параграфи 1, 2 и 3	Член 62
Член 10, параграф 9			Член 63
		Член 38	Член 64
			Член 65
	Член 17	Член 39	Член 66
Член 16	Член 18	Член 40	Член 67
	Приложение		Приложение I
		Приложение II	Приложение II
			Приложение III
		Приложение I	Приложение IV
			Приложение V
			Приложение VI
		Приложение III	Приложение VII
			Приложение VIII

ДИРЕКТИВА 2012/35/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 21 ноември 2012 година****за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

(1) Обучението и освидетелстването на морските лица се регламентира от Конвенцията на Международната морска организация (ИМО) за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г. („Конвенцията STCW“), която влезе в сила през 1984 г. и беше значително изменена през 1995 г.

(2) Конвенцията STCW беше интегрирана в правото на Съюза за първи път с Директива 94/58/ЕО на Съвета от 22 ноември 1994 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица ⁽³⁾. Правилата на Съюза за обучение и освидетелстване на морски лица бяха адаптирани по-късно към последващите изменения на Конвенцията STCW и беше създаден общ механизъм на Съюза за признаване на системите за обучение и освидетелстване на морските лица в трети държави. Посочените

правила, в резултат от преработка, се съдържат в Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾.

(3) По време на проведената в Манила през 2010 г. Конференция на страните по Конвенцията STCW във въпросната конвенция бяха въведени няколко значителни промени („измененията от Манила“), а именно по отношение на предотвратяването на практиките на измама при издаването на свидетелства, в областта на нормите за здравословна годност, по въпроса за обучението по сигурност, включително по отношение на пиратството и въоръжените грабежи, както и по отношение на обучението по технологични въпроси. С измененията от Манила бяха въведени и изисквания за квалифицираните морски лица и бяха създадени нови професионални профили, като например на електромеханиците.

(4) Всички държави членки са страни по Конвенцията STCW и никоя от тях не е изразила възражения по измененията от Манила чрез предвидената за тази цел процедура. Следователно държавите членки следва да приведат националните си правила в съответствие с измененията от Манила. Всякакъв конфликт между международните ангажменти на държавите членки и техните ангажменти към Съюза следва да бъде избягван. Нещо повече, като се има предвид глобалният характер на корабоплаването, правилата на Съюза за обучение и освидетелстване на морските лица следва да се поддържат в съответствие с международните правила. Ето защо няколко разпоредби на Директива 2008/106/ЕО следва да бъдат изменени, за да бъдат отразени измененията от Манила.

(5) По-доброто обучение на морските лица следва да включва подходящо теоретично и практическо обучение, за да се гарантира, че морските лица са квалифицирани да спазват нормите за сигурност и безопасност и са способни да предприемат ответни действия при опасност и в извънредни ситуации.

(6) Нормите за качество и системите за управление на качеството следва да бъдат разработени и приложени, като се вземе предвид, където е приложимо, препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. относно създаването на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение ⁽⁵⁾ и съответните мерки, приети от държавите членки.

⁽¹⁾ ОВ С 43, 15.2.2012 г., стр. 69.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 23 октомври 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 ноември 2012 г.

⁽³⁾ ОВ L 319, 12.12.1994 г., стр. 28.

⁽⁴⁾ ОВ L 323, 3.12.2008 г., стр. 33.

⁽⁵⁾ ОВ С 155, 8.7.2009 г., стр. 1.

(7) Европейските социални партньори постигнаха споразумение относно минималното време за почивка, приложимо за морските лица, и Директива 1999/63/ЕО⁽¹⁾ беше приета с оглед на изпълнението на посоченото споразумение. Същата директива дава възможност също така да се разрешат изключения по отношение на минималното време за почивка на морските лица. Възможността обаче за разрешаване на изключения следва да бъде ограничена по отношение на максималната им продължителност, честота и обхват. Измененията от Манила имаха за цел, наред с други въпроси, да определят обективни граници на изключенията за минимално изискуемите часове за почивка на вахтения персонал и морските лица, на които са възложени задачи, свързани с безопасността, сигурността и предотвратяването на замърсяване, с оглед да бъде избегната умората. Измененията от Манила следва да бъдат включени в Директива 2008/106/ЕО по начин, който гарантира съответствие с Директива 1999/63/ЕО, изменена с Директива 2009/13/ЕО⁽²⁾.

(8) Освен това, като се признава значението на определянето на минимални изисквания по отношение на условията на живот и труд на всички морски лица, Директива 2009/13/ЕО ще породи действие, както е посочено в нея, когато влезе в сила Морската трудова конвенция от 2006 г.

(9) Директива 2008/106/ЕО съдържа също механизъм за признаването на системите за обучение и освидетелстване на морски лица от трети държави. Признаването се предоставя от Комисията в съответствие с процедура, при която Комисията се подпомага от Европейската агенция по морска безопасност („Агенцията“), създадена с Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, и от Комитета по морската безопасност и предотвратяването на замърсяването от кораби (КМБПЗК), създаден с Регламент (ЕО) № 2099/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾. Придобитият опит в прилагането на посочената процедура предполага, че тя следва да бъде променена, а именно по отношение на срока за вземане на решение

от Комисията. Тъй като признаването изисква извършването на проверка от Агенцията, която трябва да бъде планирана и проведена, и в повечето случаи изисква и значително адаптиране към изискванията на Конвенцията STCW от съответната трета държава, целият процес не може да бъде приключен в рамките на три месеца. Въз основа на опита изглежда, че един по-реалистичен срок в това отношение е срок от 18 месеца. Крайният срок за решението на Комисията следва да бъде съответно изменен, а възможността за държавата членка, отправила искането, временно да признае системата по STCW на трета държава следва да бъде запазена с цел да се запази гъвкавост. Освен това разпоредбите за признаването на професионалната квалификация съгласно Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации⁽⁵⁾ не са приложими по отношение на признаването на свидетелствата на морски лица съгласно Директива 2008/106/ЕО.

(10) Наличните статистически данни за морските лица от Съюза са непълни и често неточни, което прави трудно изготвянето на политики в този сектор. Подробни данни относно освидетелстването на морски лица не могат изцяло да решат този проблем, но те очевидно биха спомогнали. Съгласно Конвенцията STCW страните по нея са задължени да поддържат регистри на всички свидетелства и потвърждения, както и на съответното продължаване на валидността или на други мерки, които ги засягат. Държавите членки имат задължението да поддържат регистър на издадените свидетелства и потвърждения. За да се придобие възможно най-пълна информация относно положението с трудовата заетост в Съюза и изключително с оглед да се улесни изготвянето на политики от държавите членки и Комисията, от държавите членки следва да се изисква да изпратят на Комисията подобрена информация, която вече се съдържа в техните регистри на свидетелствата за правоспособност на морските лица. Тази информация следва да бъде съобщавана единствено за целите на статистическия анализ и не трябва да се използва за административни и правни цели или за проверка. Посочената информация трябва да отговаря на изискванията на Съюза за защита на данните и следователно в Директива 2008/106/ЕО следва да бъде въведена разпоредба във връзка с това.

⁽¹⁾ Директива 1999/63/ЕО на Съвета от 21 юни 1999 г. относно Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено между Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ЕКСА) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST) - Приложение: Европейско споразумение относно организацията на работното време на морските лица (ОВ L 167, 2.7.1999 г., стр. 33).

⁽²⁾ Директива 2009/13/ЕО на Съвета от 16 февруари 2009 г. за изпълнение на Споразумението, сключено между Асоциациите на корабособствениците от Европейската общност (ЕКСА) и Европейската федерация на транспортните работници (ETF) относно Морската трудова конвенция от 2006 г. (ОВ L 124, 20.5.2009 г., стр. 30).

⁽³⁾ ОВ L 208, 5.8.2002 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 324, 29.11.2002 г., стр. 1.

(11) Резултатите от анализа на тази информация следва да се използват за прогнозиране на тенденциите на пазара на труда с оглед подобряване на възможностите за морските лица по отношение на планирането на професионалното развитие и възползването от наличните възможности за професионално образование и обучение. Тези резултати следва да допринесат и за подобряване на професионалното образование и обучение.

⁽⁵⁾ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

- (12) С цел събиране на данни относно морската професия в съответствие с нейното развитие и развитието на технологиите, правомощието за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да бъде делегирано на Комисията по отношение на адаптациите на приложение V към Директива 2008/106/ЕО. Използването на такива делегирани актове следва да е ограничено до тези случаи, в които измененията на Конвенцията STCW и на кодекса изискват промени на посоченото приложение. Освен това такива делегирани актове следва да не изменят разпоредбите относно предоставянето в анонимен формат на данните, споменати в посоченото приложение. От особено значение е Комисията да провежда подходящи консултации по време на подготвителната работа, включително на експертно равнище. По време на разработването и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да гарантира едновременно предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета в срок и по подходящ начин.
- (13) Корабоплаването на Съюза разполага с високо качество на морските познания и опит, което допринася за засилване на неговата конкурентоспособност. Качеството на обучението на морските лица е важно за конкурентоспособността на този сектор и за привличането на европейските граждани, по-специално на младите хора, към морските професии.
- (14) За да се поддържат нормите за качество по отношение на обучението на морските лица, е необходимо да се подобрят мерките за предотвратяване на практиките на измама, свързани със свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност.
- (15) С цел да се гарантират еднакви условия за прилагането на Директива 2008/106/ЕО изпълнителните правомощия в областта на обучението и освидетелстването на морските лица са предоставени на Комисията. По същата причина на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия и във връзка със статистическите данни относно морските лица, които държавите членки следва да предоставят на Комисията. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕО) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията ⁽¹⁾.
- (16) За приемането на техническите изисквания, необходими за осигуряване на подходящото управление на статистическите данни, посочени в приложение V към Директива 2008/106/ЕО, както и за приемането на решения за изпълнение относно признаването и оттеглянето на признаването на системите по STCW на трети държави следва да се използва процедурата по разглеждане.
- (17) Измененията от Манила влязоха в сила на 1 януари 2012 г., докато преходните разпоредби могат да се прилагат до 1 януари 2017 г. За да се даде възможност за гладък преход към новите правила, в настоящата директива следва да се предвидят същите преходни разпоредби като предвидените в измененията от Манила.
- (18) На 89-ото си заседание Комитетът по морска безопасност на ИМО отбеляза необходимостта от разяснение относно прилагането на измененията от Манила, като се вземат предвид преходните разпоредби, посочени в тях и Резолюция 4 на Конференцията по STCW, в която се отчита необходимостта от постигане на пълно съответствие до 1 януари 2017 г. Това разяснение беше осигурено чрез STCW.7/Circ.16 и STCW.7/Circ.17. По-специално в STCW.7/Circ.16 се посочва, че валидността на никое подновено свидетелство не следва да продължава след 1 януари 2017 г. за морски лица, които притежават свидетелства, издадени в съответствие с разпоредбите на Конвенцията STCW, които са се прилагали непосредствено преди 1 януари 2012 г., и които не са отговорили на изискванията на измененията от Манила, както и за морски лица, които са започнали одобрен плавателен стаж, одобрена програма за образование и обучение или одобрен курс за обучение преди 1 юли 2013 г.
- (19) Следва да се избягва допълнително забавяне при въвеждането в законодателството на Съюза на приетите в Манила изменения, за да се запази конкурентоспособността на морските лица от Съюза, както и да се поддържа безопасността на борда на корабите чрез съвременно обучение.
- (20) За целите на единното прилагане на измененията от Манила в рамките на Съюза, се препоръчва при транспонирането на настоящата директива държавите членки да вземат предвид насоките, съдържащи се в циркулярните писма на ИМО STCW.7/Circ.16 и STCW.7/Circ.17.
- (21) Тъй като целта на настоящата директива, а именно хармонизирането на действащите правила на Съюза относно обучението и освидетелстването на морските лица, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

⁽¹⁾ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

(22) Директива 2008/106/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения в директива 2008/106/ЕО

Директива 2008/106/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) точки 18 и 19 се заменят със следното:

„18) „правилник за радиосъобщенията“ означава правилникът за радиосъобщенията, приложен или считан за приложен към международната конвенция за телекомуникациите, така както е изменена;

19) „пътнически кораб“ означава кораб, както е определен в Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, 1974 г. (SOLAS 74), така както е изменена;“

б) точка 24 се заменя със следното:

„24) „Кодекс STCW“ означава Кодекс за подготовка и освидетелстване на моряците и носене на вахта (Кодекс STCW), както е приет с Резолюция 2 на Конференцията от 1995 г., в най-новата ѝ версия;“

в) точка 27 се заличава;

г) точка 28 се заменя със следното:

„28) „плавателен стаж“ означава стаж на борда на кораб във връзка с издаването или подновяването на свидетелство за правоспособност, свидетелство за професионална компетентност или свидетелство за друга квалификация;“

д) добавят се следните точки:

„32) „радиооператор за СМСББ“ означава лице, квалифицирано в съответствие с глава IV от приложение I;

33) „Кодексът ISPS“ означава Международният кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения, приет на 12 декември 2002 г. с Резолюция 2 на Конференцията на договарящите се правителства по SOLAS 74, в най-новата ѝ версия;

34) „офицер по сигурността на кораба“ означава лицето на борда на кораба, отговорно пред капитана,

назначено от компанията като отговорно по сигурността на кораба, включително изпълнението и поддръжката на плана за сигурността на кораба и на връзката със служителя по сигурността на компанията и със служителите по сигурността на пристанищните съоръжения;

35) „задълженията, свързани със сигурността“ включват всички задачи и задължения на борда на корабите, както са определени в глава XI/2 от SOLAS 74, така както е изменена и в Кодекса ISPS;

36) „свидетелство за правоспособност“ означава свидетелство, издадено и потвърдено за капитаните, лицата от командния състав и радиооператорите в съответствие с глави II, III, IV или VII от приложение I, което дава право на своя законен притежател да заема длъжност и да изпълнява предвидените функции с нивото на отговорност, посочени в свидетелството;

37) „свидетелство за професионална компетентност“ означава свидетелство, различно от свидетелството за правоспособност, издадено на морско лице, в което се посочва, че са изпълнени съответните изисквания за обучение, компетенции или плавателен стаж, предвидени в настоящата директива;

38) „удостоверение“ означават документ, различен от свидетелството за правоспособност или от свидетелство за професионална компетентност, използван, за да се установи, че са изпълнени съответните изисквания в настоящата директива;

39) „електромеханик“ означава лице от командния състав, квалифицирано в съответствие с приложение I, глава III;

40) „палубен боцман“ означава лице от редовия състав, квалифицирано в съответствие с приложение I, глава II;

41) „машинен боцман“ означава лице от редовия състав, квалифицирано в съответствие с приложение I, глава III.

42) „електротехник“ означава лице от редовия състав, квалифицирано в съответствие с приложение I, глава III.“

2) В член 3 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че морските лица, които служат на борда на кораби, посочени в член 2, са получили обучение, което най-малкото отговаря на изискванията на Конвенцията STCW, установени в приложение I към настоящата директива, и притежават свидетелства, така както са определени в член 1, точки 36 и 37, и/или удостоверение съгласно определението в член 1, точка 38.“

3) Член 4 се заличава.

4) Член 5 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Свидетелства за правоспособност, свидетелства за професионална компетентност и потвърждения“;

б) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки следят свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност да бъдат издавани само на кандидати, които отговарят на изискванията по настоящия член.“;

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност се издават в съответствие с правило I/2, параграф 3 от приложението към Конвенцията STCW.“;

г) вмъква се следният параграф:

„3а. Свидетелствата за правоспособност се издават само от държавите членки след проверка на достоверността и валидността на всички необходими удостоверения и в съответствие с разпоредбите, предвидени в настоящия член.“;

д) в края на параграф 5 се прибавя следното изречение:

„Потвържденията, удостоверяващи издаването на свидетелства за правоспособност, и потвърждения, удостоверяващи свидетелство за професионална компетентност, издадени на капитани и лица от командния състав в съответствие с правила V/1-1 и V/1-2 от приложение I, се издават само ако са изпълнени всички изисквания на Конвенцията STCW и на настоящата директива.“;

е) параграфи 6 и 7 се заменят със следното:

„6. Държава членка, която признава свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност, издадено на капитани и лица от командния състав в съответствие с правила V/1-1 и V/1-2 от приложението към Конвенцията STCW съгласно процедурата, предвидена в член 19, параграф

2 от настоящата директива, издава потвърждение на това свидетелство, за да удостовери признаването му само след като се увери в истинността и валидността на свидетелството. Използваният образец на потвърждение съответства на този, предвиден в раздел A-I/2, параграф 3 от Кодекса STCW.

7. Потвържденията, посочени в параграфи 5 и 6:

а) могат да бъдат издавани като отделни документи;

б) се издават само от държави членки;

в) всички имат уникален номер, с изключение на потвържденията, удостоверяващи издаването на свидетелство за правоспособност, които могат да имат същия номер като съответното свидетелство за правоспособност, при условие че този номер е уникален; както и

г) престават да са валидни, когато срокът на действие на потвърденото свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност, издадено на капитани и лица от командния състав в съответствие с правила V/1-1 и V/1-2 от приложението към Конвенцията STCW, изтече или свидетелството бъде отнето, действието му бъде спряно или то бъде отменено от държавата членка или третата държава, която го е издала, и във всички случаи с изтичане на петгодишен срок от датата на издаването им.“;

ж) добавят се следните параграфи:

„11. Кандидатите за свидетелство доказват по задоволителен начин:

а) своята самоличност;

б) че са на възраст, не по-малка от предвидената в правилата, изброени в приложение I, приложими за исканото свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност;

в) че отговарят на нормите за здравословна годност, посочени в раздел A-I/9 от Кодекса STCW;

г) че са преминали предвидените в правилата в приложение I плавателен стаж и всяко друго задължително обучение, свързано с исканото свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност; както и

д) че отговарят на нормите за правоспособност, предвидени в правилата в приложение I за длъжностите, функциите и нивата, които трябва да бъдат посочени в потвърждението на свидетелството за правоспособност.

Настоящият параграф не се прилага за признаването на потвърждения съгласно правило I/10 от Конвенцията STCW.

12. Всяка държава членка се задължава:

а) да поддържа един или повече регистри за всички свидетелства за правоспособност и свидетелства за професионална компетентност и потвърждения за капитани и лица от командния състав и, в зависимост от случая, за лица от редовия състав, които са издадени, които са с изтекъл срок на действие или които са с продължена валидност, със спряно действие, отнети или обявени за изгубени или унищожени, както и за издадените привилегирани разрешения;

б) да предоставя информация за статуса на свидетелствата за правоспособност, потвържденията и привилегированите разрешения на другите държави членки или на другите страни по Конвенцията STCW и на компаниите, които искат да проверят истинността и валидността на свидетелствата за правоспособност и/или на свидетелствата, издадени на капитани и лица от командния състав в съответствие с правила V/1-1 и V/1-2 от приложение I, представени им от морските лица с оглед получаване на признаване съгласно правило I/10 от Конвенцията STCW или с цел получаване на работа на борда на кораб.

13. Считано от 1 януари 2017 г., информацията, която се изисква да бъде на разположение в съответствие с параграф 12, буква б), се предоставя чрез електронни средства.“

5) Въмква се следния член:

„Член 5а

Информиране на Комисията

За целите на статистическия анализ единствено и изключително за използване от държавите членки и Комисията за формулирането на политиката всяка държава членка ежегодно предоставя на Комисията информацията, посочена в приложение V към настоящата директива, относно свидетелствата за правоспособност, относно потвържденията, удостоверяващи признаването на свидетелствата за правоспособност, както и, на доброволна основа, относно свидетелства за професионална компетентност, издадени на лица от редовия състав в съответствие с глави II, III и VII от приложението към Конвенцията STCW.“

б) Член 7 се изменя, както следва:

а) въмква се следният параграф:

„1а. За кораби, на които е разрешено да се ползват от разпоредбите на Конвенцията STCW относно крайбрежното плаване, включващо плаване край бреговете

на други държави членки или на други страни по Конвенцията STCW в границите на тяхното определение на крайбрежно плаване, държавата членка сключва споразумение със съответните държави членки или страни по Конвенцията, в което се посочват подробностите относно съответните търговски зони, както и други съответни разпоредби.“;

б) въмкват се следните параграфи:

„3а. Свидетелствата за правоспособност на морски лица, издадени от държава членка или страна по Конвенцията STCW за определените ѝ граници на крайбрежно плаване, могат да бъдат признати от други държави членки за служба в техните определени граници на крайбрежно плаване, при условие че съответните държави членки или страни по Конвенцията сключат споразумение, в което се посочват подробностите относно съответните търговски зони и други съответни условия.

3б. Държавите членки, даващи определение на крайбрежно плаване, в съответствие с изискванията на настоящия член:

а) спазват принципите, уреждащи крайбрежното плаване, посочени в раздел A-1/3 от Кодекса STCW;

б) включват границите на крайбрежното плаване в потвържденията, издадени съгласно член 5.“

7) В член 8 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки вземат и налагат подходящи мерки за предотвратяване на измами и други незаконни практики във връзка с издадените свидетелства и потвърждения, и предвиждат санкции, които са ефективни, съразмерни и възпиращи.“

8) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Държавите членки установяват необходимите ред и процедури за безпристрастно разследване на всякакви случаи на некомпетентност, действие, бездействие или създаване на опасност за сигурността, които биха могли да застрашат пряко безопасността на човешкия живот или на имуществото на море или морската среда, от страна на притежатели на свидетелства за правоспособност и свидетелства за професионална компетентност или потвърждения, издадени от тази държава членка във връзка с изпълнение на задължения, свързани с тези свидетелства за правоспособност и свидетелства за професионална компетентност, както и за отнемане, спиране на действието или отмяна на тези свидетелства за правоспособност и свидетелства за професионална компетентност по такава причина и за предотвратяване на измами.

2. Държавите членки вземат и налагат подходящи мерки за предотвратяване на измами и други незаконни практики във връзка със свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност и издадените потвърждения.“;

б) в параграф 3 уводните думи се заменят със следното:

„Санкции или дисциплинарни мерки се предвиждат и прилагат, когато:“.

9) Член 10 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) всички дейности по обучението, оценяването на правоспособността, освидетелстването, включително издаването на медицински свидетелства, на потвърждения и подновяването на свидетелства, осъществявани от упълномощени от тях неправителствени агенции или образувания, са предмет на непрекъснат контрол в рамките на система за управление на качеството, за да може да се осигури постигането на определените цели, включително и тези, отнасящи се до квалификацията и опита на инструкторите и на оценителите, в съответствие с раздел А-1/8 от Кодекса STCW;“

ii) буква б) се заменя със следното:

„б) когато държавни агенции или образувания изпълняват такива дейности, съществува система за управление на качеството в съответствие с раздел А-1/8 от Кодекса STCW;“

iii) буква в) се заменя със следното:

„в) целите на образованието и обучението и свързаните с тях норми за правоспособност, които следва да бъдат постигнати, са ясно определени, както и че са определени нивото на знанията, на разбирането и на уменията, съответстващи на изпитите и оценяването, изисквани съгласно Конвенцията STCW;“

б) в параграф 2 се добавя следната буква:

„г) всички приложими разпоредби на Конвенцията STCW и Кодекса STCW, включително измененията им, са обхванати от системата за управление на качеството. Държавите членки могат да включат в

тази система и другите приложими разпоредби на настоящата директива.“;

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Доклад за всяко оценяване, извършено съгласно параграф 2, се съобщава от държавата членка на Комисията в съответствие с образеца, посочен в раздел А-1/7 от Кодекса STCW, в шестмесечен срок от датата на извършване на оценяването.“

10) Член 11 се заменя със следното:

„Член 11

Норми за здравословна годност

1. Всяка държава членка определя нормите за здравословна годност за морските лица и процедурите за издаването на медицинско свидетелство в съответствие с настоящия член и на раздел А-1/9 от Кодекса STCW, като отчита, когато е приложимо, раздел Б-1/9 от Кодекса STCW.

2. Всяка държава членка гарантира, че лицата, отговарящи за оценката на здравословната годност на морските лица, са лекари, признати от тази държава членка за целите на медицинските прегледи на морски лица, в съответствие с раздел А-1/9 от Кодекса STCW.

3. Всяко морско лице, притежавашо свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност, издадено съгласно разпоредбите на Конвенцията STCW, което е на морска служба, притежава също и валидно медицинско свидетелство, издадено в съответствие с настоящия член и на раздел А-1/9 от Кодекса STCW.

4. Кандидатите за медицинско свидетелство:

а) са навършили най-малко 16 години;

б) доказват по задоволителен начин своята самоличност; както и

в) отговарят на приложимите норми за здравословна годност, установени от съответната държава членка.

5. Медицинските свидетелства важат за максимален срок от две години, освен ако морското лице е на възраст под осемнадесет години, като в този случай максималният срок на валидност е една година.

6. Ако срокът на валидност на медицинско свидетелство изтече по време на рейса, се прилага правило 1/9 от приложението към Конвенцията STCW.

7. В неотложни случаи държава членка може да разреши на дадено морско лице да работи без валидно медицинско свидетелство. В този случай се прилага правило I/9 от приложението към Конвенцията STCW.“

11) Член 12 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Продължаване на валидността на свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Всеки капитан или лице от командния състав, за да продължи да служи на борда на танкери, трябва да отговаря на изискванията на параграф 1 от настоящия член и от него се изисква през интервали, ненадвишаващи пет години, да доказва продължаваща професионална правоспособност за танкери в съответствие с раздел А-I/11, параграф 3 от Кодекса STCW.“

в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Всяка държава членка сравнява нормите за правоспособност, изисквани по отношение на кандидатите за свидетелства за правоспособност, издадени до 1 януари 2017 г., с тези, които са посочени в част А от Кодекса STCW за съответното свидетелство за правоспособност, и решава дали е необходимо да изисква притежателите на тези свидетелства за правоспособност да преминат през подходящо обучение за опресняване и осъвременяване на знанията или оценяване.“

г) параграф 5 се заменя със следното:

„5. С оглед осъвременяване на знанията на капитаните, лицата от командния състав и радиооператорите всяка държава членка прави необходимото текстовите на последните изменения на националните и международните правила относно безопасността на човешкия живот на море, сигурността и опазването на морската среда да бъдат на разположение на корабите, на които е разрешено да плават под нейно знаме, при спазване на член 14, параграф 3, буква б) и на член 18.“

12) Член 13, параграф 2 се заличава.

13) Член 14 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавят следните букви:

„е) морските лица, назначени на който и да е от нейните кораби, са получили обучение за опресняване и осъвременяване на знанията, както се изисква от Конвенцията STCW;

ж) по всяко време на борда на нейните кораби има ефективна речева комуникация в съответствие с глава V, правило 14, параграфи 3 и 4 от изменената SOLAS 74.“

б) добавя се следният параграф:

„4. Компаниите гарантират, че капитаните, лицата от командния състав и другите членове на екипажа, на които са възложени специфични задължения и отговорности на техните ро-ро пътнически кораби, са преминали обучението за запознаване, за да добият уменията, подходящи за длъжността, която ще заемат, и задълженията и отговорностите, които ще поемат, като се вземат предвид насоките, посочени в раздел Б-I/14 от Кодекса STCW.“

14) Член 15 се заменя със следното:

„Член 15

Годност за носене на вахта

1. С цел предотвратяване на умората държавите членки:

а) установяват и налагат периоди за почивка на вахтения персонал и на онези, чиито задължения включват възложени задължения, свързани с безопасността, сигурността и предотвратяването на замърсяване в съответствие с параграфи 3—13;

б) изискват системите за вахта да са уредени по такъв начин, че ефикасността на вахтения персонал да не се намалява от умора, а задачите да са организирани по такъв начин, че участниците в първата вахта в началото на плаването и в следващите вахти да са достатъчно отпочинали и годни за служба във всяко едно отношение.

2. Държавите членки, с цел предотвратяване на злоупотребата с наркотици и алкохол, гарантират, че са определени подходящи мерки в съответствие с разпоредбите, предвидени в настоящия член.

3. Държавите членки вземат предвид опасността, предизвикана от умората на морските лица, и особено на онези, в чиито задължения се включва безопасното и сигурно функциониране на кораба.

4. На всички лица, които са определени за вахтени офицери или моряци, и на онези, чиито задължения включват възложени задължения, свързани с безопасността, сигурността и предотвратяването на замърсяване, се осигурява време за почивка от не по-малко от:

а) 10 часа почивка на всеки период от 24 часа; както и

б) 77 часа на всеки период от седем дни.

5. Почивката може да се разделя на не повече от два периода, единият от които е с продължителност най-малко шест часа, а интервалът между два последователни периода за почивка не надвишава 14 часа.

6. Изискванията относно периодите за почивка, определени в параграфи 4 и 5, не е необходимо да се спазват при извънредни ситуации или при други извънредни работни условия. Учебните тревоги, ученията за противопожарна безопасност и ползване на спасителните лодки, и ученията, предписани от националното законодателство и международните актове, се провеждат по начин, който в максимална степен предотвратява нарушаването на периодите за почивка и не води до умора.

7. Държавите членки изискват разписанията за вахтата да бъдат обявени на леснодостъпно място. Разписанията се изготвят в стандартен формат на работния език или езици на кораба и на английски език.

8. Когато морско лице е на разположение, например когато в машинното отделение не присъстват хора, той получава съответен период за почивка като компенсация, ако нормалната продължителност на неговата почивка е била нарушена от повиквания на работа.

9. Държавите членки изискват записите на всекидневните часове за почивка на морските лица да се поддържат в стандартизиран формат, на работния език или езици на кораба и на английски език, за да се позволи наблюдението и проверката на спазването на настоящия член. Морските лица получават копие от записите, които се отнасят за тях, което копие е заверено от капитана или от упълномощено от капитана лице, както и от морските лица.

10. Независимо от правилата, определени в параграфи 3—9, капитанът на кораба има право да изиска от морското лице да положи неограничен брой часове труд, необходими за непосредствената безопасност на кораба, на лицата на борда или на товара, или за да се окаже помощ на други кораби или на лица, търпящи бедствие в морето. Съответно, капитанът може да отмени разписанието за почивка и да изиска морското лице да работи неограничен брой часове до възстановяване на нормалното положение. Веднага след като това стане практически възможно след възстановяване на нормалното положение, капитанът гарантира, че на всички морски лица, извършвали работа във време, предвидено за почивка според разписанието, се осигурява адекватен период за почивка.

11. Като надлежно вземат предвид общите принципи за опазване на здравето и безопасността на работниците и в съответствие с Директива 1999/63/ЕО, държавите членки могат, посредством закони, подзаконови нормативни актове или процедури на национално равнище за компет-

ентния орган, да разрешават или регистрират колективни споразумения, които позволяват изключения от изискваните часове за почивка, установени в параграф 4, буква б) и в параграф 5 от настоящия член, при условие че периодът за почивка е не по-малък от 70 часа за всеки период от седем дни и се спазват ограниченията, изложени в параграфи 12 и 13 от настоящия член. Тези изключения съответстват, доколкото е възможно, на определените норми, но при тях могат да се отчитат по-чести или по-продължителни периоди на отпуск или предоставянето на компенсационен отпуск на морските лица, даващи вахта, или на морските лица, работещи на борда на кораби, предназначени за кратки пътувания. Доколкото е възможно, при изключенията се вземат предвид насоките по отношение на предотвратяване на умората, определени в раздел Б-VIII/1 от Кодекса STCW. Не се разрешават изключения от минималните часове за почивка, предвидени в параграф 4, буква а) от настоящия член.

12. Посочените в параграф 11 изключения от седмичния период за почивка, предвиден в параграф 4, буква б), не се разрешават за повече от две последователни седмици. Интервалите между два периода на изключения на борда не са по-къси от удвоената продължителност на изключението.

13. В рамките на възможните изключения от параграф 5, посочени в параграф 11, минималните часове за почивка през всеки период от 24 часа, предвидени в параграф 4, буква а), могат да бъдат разделени на не повече от три периода на почивка, единият от които трае поне шест часа, а никой от другите два периода не е по-къс от един час. Интервалите между два последователни периода за почивка не превишават 14 часа. Изключенията не надхвърлят два периода от 24 часа за всеки период от седем дни.

14. Държавите членки определят, с цел предотвратяване на злоупотребата с алкохол, ограничение от не повече от 0,05 % концентрация на алкохол в кръвта или 0,25 mg/l алкохол в дъха или количество алкохол, водещо до такава алкохолна концентрация, за капитани, офицери и други морски лица, когато се изпълняват възложени задължения, свързани с безопасността, сигурността и опазването на морската среда.“

15) В член 17 параграф 1, буква в) се заменя със следното:

„в) издават свидетелствата за правоспособност, посочени в член 5;“.

16) Член 19 се изменя, както следва:

а) заглавието се заменя със следното:

„Признаване на свидетелствата за правоспособност и на свидетелствата за професионална компетентност“;

б) параграф 1 се заменя със следното:

„1. На морските лица, които не притежават свидетелства за правоспособност, издадени от държавите членки, и/или свидетелства за професионална компетентност, издадени от държавите членки, на капитани и лица от командния състав в съответствие с правила V/1-1 и V/1-2 от Конвенцията STCW, може да бъде разрешено да служат на кораби, плаващи под знамето на държава членка, при условие че е взето решение за признаване на техните свидетелства за правоспособност и свидетелства за професионална компетентност съгласно процедурите, определени в параграфи 2—6 от настоящия член.“;

в) в параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„2. Държава членка, която възнамерява да признае чрез потвърждение посочените в параграф 1 свидетелства за правоспособност и/или свидетелства за професионална компетентност, издадени от трета държава на капитан, лице от командния състав или радиооператор, за да служат на кораби, плаващи под нейно знаме, представя мотивирано искане до Комисията за признаване на тази трета държава.“;

г) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Комисията взема решението за признаване на трета държава. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 28, параграф 2, в срок от 18 месеца от датата на искането за признаване. Държавата членка, която е представила искането, може да вземе решение за едностранно признаване на третата държава до вземането на решение в съответствие с настоящия параграф.“

17) В член 20 параграф 6 се заменя със следното:

„6. Решението за оттегляне на признаването се взема от Комисията. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 28, параграф 2. Съответните държави членки предприемат подходящи мерки за изпълнение на решението.“

18) В член 22 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Всеки кораб, без оглед на неговото знаме, освен видовете кораби, посочени в член 2, когато се намира в пристанище на държава членка, подлежи на държавен пристанищен контрол, осъществяван от надлежно оправомощени от тази държава членка служители, за да се провери дали всички морски лица, служещи на борда, от които се изисква да притежават свидетелство за правоспособност, и/или свидетелство за професионална компетентност и/или удостоверение в съответствие с Конвенцията STCW, притежават такова свидетелство за правоспособност или валидно привилегировано разрешение, и/или свидетелство за професионална компетентност и/или удостоверение.“

19) В член 23 параграф 1, буква а) се заменя със следното:

„а) проверка дали всички морски лица, служещи на борда, които са длъжни да притежават свидетелство за правоспособност и/или свидетелство за професионална компетентност в съответствие с Конвенцията STCW, притежават такова свидетелство за правоспособност или валидно привилегировано разрешение и/или свидетелство за професионална компетентност, или представят документ, доказващ, че е била подадена молба за потвърждение, удостоверяващо признаването на свидетелството за правоспособност, до органите на държавата на знамето.“;

20) В член 23 параграф 2 се изменя, както следва:

а) уводното изречение се заменя със следното:

„2. Способността на морските лица на кораба да спазват съответните норми за вахтена служба и за сигурност, установени от Конвенцията STCW, се оценява в съответствие с част А от Кодекса STCW, ако има основателни причини да се смята, че тези норми не се спазват, тъй като е настъпило някое от следните събития“;

б) буква г) се заменя със следното:

„г) корабът в други отношения се експлоатира по начин, който представлява опасност за хора, имущество или за околната среда или по начин, който създава риск за сигурността“;

21) Въмква се следният член:

„Член 25а

Информация за статистически цели

1. Държавите членки съобщават на Комисията информацията, посочена в приложение V, единствено за целите на статистическия анализ. Тази информация не може да бъде използвана за административни, правни или контролни цели и е предназначена изключително за използване от държавите членки и Комисията при формулирането на политиката.

2. Тази информация се предоставя от държавите членки на Комисията ежегодно в електронен формат и включва информацията, регистрирана до 31 декември на предходната година. Държавите членки си запазват всички права на собственост по отношение на тази информация, която е под формата на необработени данни. Обработените статистически данни, които се изготвят въз основа на такава информация, стават обществено достъпни в съответствие с разпоредбите относно прозрачността и защитата на информацията, установени в член 4 от Регламент (ЕО) № 1406/2002.

3. За да се гарантира защитата на личните данни, държавите членки правят анонимна всяка лична информация, посочена в приложение V, преди да я предадат на Комисията, като използват осигурен или одобрен от Комисията софтуер. Комисията използва единствено информацията, която е направена анонимна.

4. Държавите членки и Комисията гарантират, че мерките за събиране, предаване, съхранение, анализ и разпространение на такава информация са формулирани така, че да позволяват извършването на статистически анализ.

За целите на първа алинея Комисията приема подробни мерки във връзка с техническите изисквания, необходими, за да се гарантира подходящото управление на статистическите данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 28, параграф 2.“

22) Член 27 се заменя със следното:

„Член 27

Изменение

Комисията се оправомощава да приема в съответствие с член 27а делегирани актове за изменение на приложение V към настоящата директива по отношение на специфичните и съответни детайли и съдържание на информацията, която трябва да се докладва от държавите членки, при условие че тези актове са ограничени до това да се вземат предвид измененията на Конвенцията STWC и Кодекса STWC и зачитат предпазните мерки за защита на данните. Тези делегирани актове не изменят разпоредбите за анонимността на данните, изисквана съгласно член 25а, параграф 3.“

23) Въмква се следният член:

„Член 27а

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Делегирането на правомощия, посочено в член 27, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано 3 януари 2013 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от 4 април 2017 г. Делегираните правомощия се продължават с мълчаливо съгласие за периоди със същата продължителност освен ако Европейският парламент или Съветът не се противо-

поставят на такова продължение не по-късно от три месеца преди края на всеки период.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 27, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на никой от делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 27, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на Европейския парламент и Съвета относно акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

24) Член 28 се заменя със следното:

„Член 28

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от Комитета по морската безопасност и предотвратяването на замърсяването от кораби (КМБПЗК), създаден с Регламент (ЕО) № 2099/2002 на Европейския парламент и на Съвета (*). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (**).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

(*) ОВ L 324, 29.11.2002 г., стр. 1.

(**) ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.“

25) Член 29 се заменя със следното:

„Член 29

Санкции

Държавите членки установяват система от санкции за нарушения на националните разпоредби, приети съгласно членове 3, 5, 7, 9—15, 17, 18, 19, 22, 23, 24 и приложение I, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на тези санкции. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.“

26) Член 30 се заменя със следното:

„Член 30

Преходни разпоредби

По отношение на тези морски лица, които са започнали одобрен плавателен стаж, одобрена програма за образование и обучение или одобрен курс за обучение преди 1 юли 2013 г., държавите членки могат да продължат да издават, признават и потвърждават свидетелства за правоспособност до 1 януари 2017 г. в съответствие с изискванията по настоящата директива, във вида им от преди 3 януари 2013 г.

До 1 януари 2017 г. държавите членки могат да продължат да подновяват и да продължават валидността на свидетелства за правоспособност и потвържденията в съответствие с изискванията на настоящата директива, във вида им от преди 3 януари 2013 г.“

27) Член 33 се заличава.

28) Този параграф не се отнася за версията на текста на български език.

29) Приложенията се изменят, както следва:

а) приложение I към Директива 2008/106/ЕО се заменя с приложение I към настоящата директива;

б) приложение II към Директива 2008/106/ЕО се изменя съгласно предвиденото в приложение II към настоящата директива;

в) текстът, изложен в приложение III към настоящата директива, се добавя като приложение V към Директива 2008/106/ЕО.

Член 2

Транспониране

1. Без да се засяга член 30 от Директива 2008/106/ЕО, изменена с член 1, точка 26 от настоящата директива, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива, до 4 юли 2014 г. и по отношение на член 1, точка 5 от настоящата директива – до 4 януари 2015 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 21 ноември 2012 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

A. D. MAVROYIANNIS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ СЪГЛАСНО КОНВЕНЦИЯТА STCW, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата, посочени в настоящото приложение, се допълват от задължителните разпоредби, които се съдържат в част А от Кодекса STCW, с изключение на глава VIII, правило VIII/2.

Всяко позоваване на изискване в правилата представлява също и позоваване на съответния раздел от част А от Кодекса STCW.

2. Част А от Кодекса STCW съдържа норми за правоспособност, на които се изисква да отговарят кандидатите с оглед издаване или продължаване валидността на свидетелствата за правоспособност съгласно разпоредбите на Конвенцията STCW. За да бъде уточнена връзката, която съществува между разпоредбите на глава VII относно издаването на алтернативни свидетелства и разпоредбите на глави II, III и IV относно издаването на свидетелствата, уменията, посочени в нормите за правоспособност, са обособени по подходящ начин в седем функции, а именно:

- 1) корабоводене;
- 2) обработка и подреждане на товара;
- 3) управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда;
- 4) морско инженерство;
- 5) електрообзавеждане, електронна апаратура и системи за управление;
- 6) техническо поддържане и ремонт;
- 7) радиосвързки;

като нивата на отговорност са следните:

- 1) управленско ниво;
- 2) оперативно ниво;
- 3) изпълнителско ниво.

Функциите и нивата на отговорност са посочени в подзаглавията към таблиците с нормите за призната правоспособност в част А, глави II, III и IV от Кодекса STCW.

ГЛАВА II

КАПИТАН И ПАЛУБНА КОМАНДА

Правило II/1

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на вахтени помощник-капитани на кораби с тонаж, равен или по-голям от 500 брутo тона

1. Всеки вахтен помощник-капитан, който служи на борда на морски кораб с тонаж, равен или по-голям от 500 брутo тона, притежава свидетелство за правоспособност.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 2.2. има одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 12 месеца в рамките на одобрена програма за обучение, включваща обучение на борда, което отговаря на изискванията на раздел А-II/1 от Кодекса STCW и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, или има одобрен плавателен стаж, не по-малък от 36 месеца;

- 2.3. в период не по-малък от шест месеца, е изпълнявал, по време на задължителния плавателен стаж, задължения по вахтената служба на мостика под наблюдението на капитана или на квалифицирано лице от командния състав;
- 2.4. отговаря на приложимите изисквания на правилата от глава IV, в зависимост от случая, по отношение на изпълнението на възложените задължения по радиослужба в съответствие с Правилника за радиосъобщенията;
- 2.5. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/1 от Кодекса STCW; както и
- 2.6. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-VI/1, параграф 2; раздел А-VI/2, параграфи 1—4; раздел А-VI/3, параграфи 1—4 и раздел А-VI/4 параграфи 1—3 от Кодекса STCW.

Правило II/2

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на капитани и старши помощник-капитани на кораби с тонаж, равен или по-голям от 500 бруто тона

Капитан и старши помощник-капитан на кораби с тонаж, равен или по-голям от 3 000 бруто тона

1. Всеки капитан или старши помощник-капитан на морски кораб с тонаж, равен или по-голям от 3 000 бруто тона, притежава свидетелство за правоспособност.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелства за вахтени помощник-капитани на кораби с тонаж, равен или по-голям от 500 бруто тона, и има одобрен плавателен стаж на тази длъжност с продължителност:
    - 2.1.1. не по-малко от 12 месеца за свидетелството за старши помощник-капитан; както и
    - 2.1.2. не по-малко от 36 месеца за свидетелството за капитан; все пак тази продължителност може да бъде намалена на не по-малко от 24 месеца, когато кандидатът има плавателен стаж като старши помощник-капитан в продължение на не по-малко от 12 месеца; както и
  - 2.2. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/2 от Кодекса STCW за капитаните и старши помощник-капитаните на кораби с тонаж, равен или по-голям от 3 000 бруто тона.

Капитан и старши помощник-капитан на кораби с тонаж между 500 и 3 000 бруто тона

3. Всеки капитан или старши помощник-капитан на морски кораб с тонаж между 500 и 3 000 бруто тона притежава свидетелство за правоспособност.
4. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 4.1. за свидетелството за помощник-капитан — отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за вахтени помощник-капитани на кораби с тонаж, равен или по-голям от 500 бруто тона;
  - 4.2. за свидетелството за капитан — отговаря на изискванията за вахтени помощник-капитани на кораби с тонаж, равен или по-голям от 500 бруто тона, и доказва, че има одобрен плавателен стаж на тази длъжност с продължителност не по-малко от 36 месеца; тази продължителност обаче може да бъде намалена на не по-малко от 24 месеца, когато кандидатът има плавателен стаж като старши помощник-капитан в продължение на не по-малко от 12 месеца; както и
  - 4.3. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/2 от Кодекса STCW за капитаните и старши помощник-капитаните на кораби с тонаж между 500 и 3 000 бруто тона.

Правило II/3

Минимални задължителни изисквания за издаване на свидетелства на вахтени помощник-капитани и капитани на кораби с тонаж, по-малък от 500 бруто тона

Кораби, които не осъществяват крайбрежни плавания

1. Всеки вахтен помощник-капитан, който служи на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, който не осъществява крайбрежни плавания, притежава свидетелство за правоспособност за корабите с тонаж 500 и повече бруто тона.

2. Всеки капитан, който служи на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, който не осъществява крайбрежни плавания, притежава свидетелство за правоспособност за служене като капитан на корабите с тонаж между 500 и 3 000 бруто тона.

Кораби, осъществяващи крайбрежни плавания

Вахтени помощник-капитани

3. Всеки вахтен помощник-капитан, който служи на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващ крайбрежни плавания, притежава свидетелство за правоспособност.
4. Всеки кандидат за свидетелство за вахтен помощник-капитан, който служи на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващ крайбрежни плавания:
  - 4.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 4.2. е преминал:
    - 4.2.1. специално обучение, включващо подходящ плавателен стаж с достатъчна продължителност, който се изисква от съответната държава членка; или
    - 4.2.2. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от тридесет и шест месеца като член на палубната команда;
  - 4.3. отговаря на приложимите изисквания на правилата от глава IV, ако е уместно, за изпълнение на възложените задължения по радиослужба в съответствие с Правилника за радиосъобщенията;
  - 4.4. е завършил одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/3 от Кодекса STCW за вахтени помощник-капитани на кораби с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващи крайбрежни плавания; както и
  - 4.5. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-VI/1, параграф 2; раздел А-VI/2, параграфи 1—4; раздел А-VI/3, параграфи 1—4 и раздел А-VI/4 параграфи 1—3 от Кодекса STCW.

Капитан

5. Всеки капитан, който служи на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващ крайбрежни плавания, притежава свидетелство за правоспособност.
6. Всеки кандидат за свидетелство за капитан на морски кораб с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващ крайбрежни плавания:
  - 6.1. е навършил най-малко 20 години;
  - 6.2. има одобрен плавателен стаж като вахтен помощник-капитан с продължителност не по-малко от 12 месеца;
  - 6.3. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/3 от Кодекса STCW за капитани на кораби с тонаж, по-малък от 500 бруто тона, осъществяващи крайбрежни плавания; както и
  - 6.4. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-VI/1, параграф 2; раздел А-VI/2, параграфи 1—4; раздел А-VI/3, параграфи 1—4 и раздел А-VI/4 параграфи 1—3 от Кодекса STCW.

Изключения

7. Ако прецени, че размерите на даден кораб и условията на плаване са такива, че прилагането на всички изисквания на настоящото правило и на раздел А-II/3 от Кодекса STCW не е нито разумно, нито възможно на практика, администрацията може в съответната степен да освободи капитана и вахтения помощник-капитан на борда на такъв кораб или на такава категория кораби от някои от тези изисквания, като взема предвид сигурността на всички кораби, които биха могли да плават в същите води.

Правило II/4

Минимални задължителни изисквания за издаване на свидетелства на лица от редовия състав, носещи навигационна вахта

1. Всяко лице от редовия състав, носещо навигационна вахта на морски кораб с тонаж 500 или повече бруто тона, което не е стажант или моряк без правоспособност, притежава съответно свидетелство, за да изпълнява тези функции.

2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 16 години;
  - 2.2. е преминал:
    - 2.2.1. одобрен плавателен стаж, включващ не по-малко от шест месеца обучение и професионален опит; или
    - 2.2.2. специално обучение на борда на кораба или преди качване на борда, което включва плавателен стаж с одобрена продължителност не по-малко от два месеца; както и
  - 2.3. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/4 от Кодекса STCW.
3. Плавателният стаж, обучението и професионалният опит, които се изискват съгласно точки 2.2.1 и 2.2.2, се отнасят до функциите, свързани с вахтената служба, и включват изпълнението на задължения под прякото наблюдение на капитана, на вахтения помощник-капитан или на квалифицирано лице от редовия състав.

Правило II/5

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на лица от редовия състав като палубни боцмани

1. Всеки палубен боцман, който служи на борда на морски кораб с тонаж, равен или по-голям от 500 брутo тона, притежава съответно свидетелство.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 2.2. отговаря на изискванията за издаване на свидетелства като лице от редовия състав, носещо навигационна вахта;
  - 2.3. квалифициран е да служи като лице от редовия състав, носещо навигационна вахта, като същевременно има одобрен плавателен стаж като член на палубната команда с продължителност:
    - 2.3.1. не по-малко от 18 месеца, или
    - 2.3.2. не по-малко от 12 месеца и е преминал одобрено обучение; както и
  - 2.4. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-II/5 на Кодекса STCW.
3. Всяка държава членка сравнява нормите за правоспособност, които изисква по отношение на правоспособните моряци за свидетелства, издадени преди 1 януари 2012 г., с тези, които са посочени за свидетелството в раздел А-II/5 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези служители да осъвременят квалификациите си.
4. До 1 януари 2017 г. държава членка, която е и страна по Конвенцията относно свидетелствата за правоспособност на моряци на Международната организация на труда, 1946 г. (Конвенция № 74), може да продължи да подновява и да продължава валидността на свидетелства и потвърждения в съответствие с разпоредбите на посочената по-горе конвенция.
5. Държава членка може да приеме, че морските лица отговарят на изискванията на настоящото правило, ако те са служили на съответна длъжност в палубната команда не по-малко от 12 месеца в рамките на последните 60 месеца, предхождащи влизането в сила на настоящата директива.

ГЛАВА III

МАШИННА КОМАНДА

Правило III/1

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на вахтени механици в машинно отделение с обслужване или дежурни механици в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване

1. Всеки вахтен механик в наблюдавано машинно отделение или дежурен механик в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване на борда на морски кораб с пропульсивна мощност 750 или повече kW притежава свидетелство за правоспособност.

2. Всеки кандидат за свидетелство:

- 2.1. е навършил най-малко 18 години;
- 2.2. е преминал комбинирано практическо обучение и одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 12 месеца в рамките на одобрена програма за обучение, включваща обучение на борда, което отговаря на изискванията на раздел А-III/1 от Кодекса STCW и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, или е преминал комбинирано практическо обучение и одобрен плавателен стаж с продължителност от 36 месеца, от които не по-малко от 30 месеца са плавателен стаж в машинно отделение;
- 2.3. в период, не по-малък от шест месеца, е изпълнявал по време на задължителния плавателен стаж задължения по вахтената служба в машинно отделение под наблюдението на главен механик или на квалифициран механик;
- 2.4. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-III/1 от Кодекса STCW; както и
- 2.5. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-VI/1, параграф 2; раздел А-VI/2, параграфи 1—4, раздел А-VI/3, параграфи 1—4 и раздел А-VI/4, параграфи 1—3 от Кодекса STCW.

Правило III/2

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на главен механик или втори механик на кораби с пропульсивна мощност 3 000 и повече kW

1. Всеки главен механик и всеки втори механик на морски кораб с пропульсивна мощност 3 000 и повече kW притежава свидетелство за правоспособност.

2. Всеки кандидат за свидетелство:

- 2.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за вахтен механик на морски кораби с пропульсивна мощност 750 или повече kW и има одобрен плавателен стаж на тази длъжност с продължителност:
  - 2.1.1. за свидетелството за втори механик — не по-малко от 12 месеца като квалифициран механик; както и
  - 2.1.2. за свидетелство за главен механик — не по-малко от 36 месеца, като тази продължителност обаче може да бъде намалена на не по-малко от 24 месеца, когато кандидатът има плавателен стаж като втори механик в продължение на не по-малко от 12 месеца; както и
- 2.2. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-III/2 от Кодекса STCW.

Правило III/3

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на главен механик или втори механик на кораби с пропульсивна мощност между 750 и 3 000 kW

1. Всеки главен механик и втори механик на морски кораб с пропульсивна мощност между 750 и 3 000 kW притежава свидетелство за правоспособност.

2. Всеки кандидат за свидетелство:

- 2.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за вахтен механик и:
  - 2.1.1. за свидетелството за втори механик — има одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 12 месеца като стажант-механик или механик; както и
  - 2.1.2. за свидетелството за главен механик — има одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 24 месеца, от които най-малко 12 месеца при наличие на квалификация, необходима за заемане на длъжността втори механик; както и
- 2.2. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-III/3 от Кодекса STCW.

3. Всеки механик, квалифициран да служи като втори механик на кораби с пропульсивна мощност 3 000 или повече kW, може да служи като главен механик на кораби с пропульсивна мощност, по-малка от 3 000 kW, при условие че неговото свидетелство е съответно потвърдено.

Правило III/4

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на лица от редовия състав от вахтения персонал в машинно отделение с обслужване или на лица от редовия състав в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване

1. Всяко лице от редовия състав от вахтения персонал в машинно отделение с обслужване или лице от редовия състав в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване на борда на морски кораб с пропульсивна мощност 750 или повече kW, който не е стажант или общ моряк без правоспособност, притежава съответно свидетелство за изпълнението на такива функции.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 16 години;
  - 2.2. е преминал:
    - 2.2.1. одобрен плавателен стаж, включващ не по-малко от шест месеца обучение и професионален опит; или
    - 2.2.2. специално обучение на борда на кораба или преди качване на борда, което включва плавателен стаж с одобрена продължителност не по-малко от два месеца; както и
  - 2.3. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-III/4 от Кодекса STCW.
3. Плавателният стаж, обучението и опитът, които се изискват съгласно точки 2.2.1 и 2.2.2, са свързани с функциите по вахтената служба в машинно отделение и включват изпълнение на задължения под прекия контрол на квалифициран механик или на квалифицирано лице от редовия състав.

Правило III/5

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на лице от редовия състав за машинен боцман в машинно отделение с обслужване или в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване

1. Всеки машинен боцман, който служи на морски кораб с пропульсивна мощност 750 и повече kW, притежава съответно свидетелство.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 2.2. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство на лице от редовия състав от вахтения персонал в машинно отделение с обслужване или на лице от редовия състав в машинно отделение с периодично безвахтено обслужване;
  - 2.3. квалифициран е да служи като лице от редовия състав, носещо машинна вахта, като същевременно има одобрен плавателен стаж в машинно отделение с продължителност:
    - 2.3.1. не по-малко от 12 месеца, или
    - 2.3.2. не по-малко от 6 месеца и е преминал одобрено обучение; както и
  - 2.4. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-III/5 на Кодекса STCW.
3. Всяка държава членка сравнява нормите за правоспособност, които изисква по отношение на лица от редовия състав в машинното отделение за свидетелства, издадени преди 1 януари 2012 г., с тези, които са посочени за свидетелството в раздел А-III/5 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези служители да осъвременят квалификацията си.
4. Държава членка може да приеме, че морските лица отговарят на изискванията на настоящото правило, ако те са служили на съответна длъжност в машинната команда не по-малко от 12 месеца в рамките на последните 60 месеца, предхождащи влизането в сила на настоящата директива.

*Правило III/6***Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на електромеханик от командния състав**

1. Всеки електромеханик, който служи на морски кораб с пропульсивна мощност 750 и повече kW, притежава свидетелство за правоспособност.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 2.2. е преминал комбинирано практическо обучение и одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 12 месеца, от които не по-малко от 6 месеца са плавателен стаж в рамките на одобрена програма за обучение, което отговаря на изискванията на раздел A-III/6 от Кодекса STCW и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, или е преминал комбинирано практическо обучение и одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 36 месеца, от които не по-малко от 30 месеца са плавателен стаж в машинно отделение;
  - 2.3. е преминал одобрено образование и обучение и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-III/6 от Кодекса STCW; както и
  - 2.4. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-VI/1, параграф 2; раздел A-VI/2, параграфи 1—4, раздел A-VI/3, параграфи 1—4 и раздел A-VI/4, параграфи 1—3 от Кодекса STCW.
3. Всяка държава членка сравнява нормите за правоспособност, които изисква по отношение на електромеханици за свидетелства, издадени преди 1 януари 2012 г., с тези, които са посочени за свидетелството в раздел A-III/6 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези служители да осъвременят квалификацията си.
4. Държава членка може да приеме, че морските лица отговарят на изискванията на настоящото правило, ако те са служили на съответна длъжност на борда на кораб не по-малко от 12 месеца в рамките на последните 60 месеца, предхождащи влизането в сила на настоящата директива, и отговарят на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-III/6 от Кодекса STCW.
5. Независимо от горните изисквания на параграфи 1—4, държава членка може да приеме, че подходящо квалифицирано лице е в състояние да изпълнява определени функции, посочени в раздел A-III/6.

*Правило III/7***Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на електротехник от редовия състав**

1. Всеки електротехник, който служи на морски кораб с пропульсивна мощност 750 и повече kW, притежава съответно свидетелство.
2. Всеки кандидат за свидетелство:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 2.2. е преминал одобрен плавателен стаж, включващ не по-малко от 12 месеца обучение и професионален опит; или
  - 2.3. е преминал одобрено обучение, което включва плавателен стаж с одобрена продължителност не по-малко от 6 месеца; или
  - 2.4. има квалификации, които отговарят на техническите компетенции в таблица A-III/7 от Кодекса STCW и плавателен стаж с одобрена продължителност не по-малко от 3 месеца; както и
  - 2.5. отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-III/7 от Кодекса STCW.
3. Всяка държава членка сравнява нормите за правоспособност, които изисква по отношение на електриците от редовия състав за свидетелства, издадени преди 1 януари 2012 г., с тези, които са посочени за свидетелството в раздел A-III/7 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези служители да осъвременят квалификацията си.
4. Държава членка може да приеме, че морските лица отговарят на изискванията на настоящото правило, ако те са служили на съответна длъжност на борда на кораб не по-малко от 12 месеца в рамките на последните 60 месеца, предхождащи влизането в сила на настоящата директива, и отговарят на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-III/7 от Кодекса STCW.

5. Независимо от горните изисквания на параграфи 1—4, държава членка може да приеме, че подходящо квалифицирано лице е в състояние да изпълнява определени функции, посочени в раздел А-III/7.

ГЛАВА IV

РАДИОСЪОБЩЕНИЯ И РАДИООПЕРАТОРИ

Обяснителна бележка

Задължителните разпоредби относно носенето на радиобахта са изложени в Правилника за радиосъобщенията и в SOLAS 74, така както е изменена. Разпоредбите относно техническото обслужване на радиооборудването са изложени в SOLAS 74, така както е изменена, и в насоките, приети от Международната морска организация.

Правило IV/1

Прилагане

1. С изключение на точка 2, разпоредбите на настоящата глава се прилагат по отношение на радиооператори на кораби, експлоатирани в рамките на Световната морска система за бедствие и безопасност (СМСББ) по начина, предписан от SOLAS 74, така както е изменена.
2. От радиооператорите, за които не се изисква да спазват разпоредбите на глава IV от SOLAS 74 относно СМСББ, не се изисква да спазват разпоредбите на настоящата глава. Независимо от това е необходимо радиооператорите на тези кораби да спазват Правилника за радиосъобщенията. Държавите членки гарантират, че надлежните свидетелства, които се изискват съгласно Правилника за радиосъобщенията, са издадени или признати по отношение на тези радиооператори.

Правило IV/2

Задължителни минимални изисквания за издаване на свидетелства на радиооператори за СМСББ

1. Всяко лице със задължения по радиослужба на борда на кораб, задължено да участва в СМСББ, притежава надлежно свидетелство за СМСББ, издадено или признато от държавата членка в съответствие с разпоредбите на Правилника за радиосъобщенията.
2. Освен това всеки кандидат за издаване на свидетелство за правоспособност съгласно настоящото правило за работа на кораб, от който съгласно SOLAS 74, така както е изменена, се изисква да бъде снабден с радиосредства, трябва да:
  - 2.1. е навършил най-малко 18 години; както и
  - 2.2. е преминал одобрено образование и обучение и да отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-IV/2 от Кодекса STCW.

ГЛАВА V

СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ОБУЧЕНИЕТО НА ПЕРСОНАЛА НА НЯКОИ ВИДОВЕ КОРАБИ

Правило V/1-1

Задължителни минимални изисквания относно обучението и квалификацията на капитаните, лицата от командния състав и лицата от редовия състав на нефтени танкери и танкери химикаловози

1. Лицата от командния състав и лицата от редовия състав, на които са възложени специфични задължения и отговорности по отношение на товара или оборудването за обработване на товара на нефтените танкери и танкерите химикаловози, притежават свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози.
2. Всеки кандидат за свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози е преминал основно обучение в съответствие с разпоредбите на раздел А-VI/1 от Кодекса STCW и е преминал:
  - 2.1. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от три месеца на нефтени танкери или танкери химикаловози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-V/1-1, параграф 1 от Кодекса STCW; или
  - 2.2. одобрено основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел А-V/1-1, параграф 1 от Кодекса STCW.
3. Капитаните, главните механици, старши помощник-капитаните и вторите механици, както и всяко лице, което отговаря пряко за товаренето, разтоварването и предпазните мерки, които следва да бъдат взети по време на превоза или боравенето с товари, почистването на танкерите или други операции, свързани с товарите, на нефтени танкери, притежават свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на нефтени танкери.

4. Всеки кандидат за свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на нефтени танкери:
  - 4.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози; както и
  - 4.2. е квалифициран да му бъде издадено свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози като същевременно има:
    - 4.2.1. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от три месеца на нефтени танкери, или
    - 4.2.2. одобрено обучение с продължителност не по-малко от един месец на борда на нефтени танкери като извъншатен служител, което включва най-малко три товарни и три разтоварни операции и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, като са взети предвид насоките в раздел B-V/1 от Кодекса STCW; както и
  - 4.3. е преминал одобрено обучение на напреднало ниво по товарни операции на нефтени танкери и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-V/1-1, параграф 2 от Кодекса STCW.
5. Капитаните, главните механици, старши помощник-капитаните и вторите механици, както и всяко лице, което отговаря пряко за товаренето, разтоварването и предпазните мерки, които следва да бъдат взети по време на превоза или боравенето с товарите, почистването на танкерите или други операции, свързани с товари, на танкери химикаловози, притежава свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на танкери химикаловози.
6. Всеки кандидат за свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на танкери химикаловози:
  - 6.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози; както и
  - 6.2. е квалифициран да му бъде издадено свидетелство за основно обучение по товарни операции на нефтени танкери и танкери химикаловози като същевременно има:
    - 6.2.1. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от три месеца на танкери химикаловози, или
    - 6.2.2. одобрено обучение с продължителност не по-малко от един месец на борда на танкери химикаловози като извъншатен служител, което включва най-малко три товарни и три разтоварни операции и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, като са взети предвид насоките в раздел B-V/1 от Кодекса STCW; както и
  - 6.3. е преминал одобрено обучение на напреднало ниво по товарни операции на танкери химикаловози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-V/1-1, параграф 3 от Кодекса STCW.
7. Държавите членки гарантират, че свидетелство за професионална компетентност се издава на морски лица, които притежават необходимата квалификация съгласно параграфи 2, 4 или 6, в зависимост от случая, или че съществуващо свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност се потвърждава по съответния ред.

Правило V/1-2

Задължителни минимални изисквания относно обучението и квалификацията на капитаните, лицата от командния състав и лицата от редовия състав на танкери газовози

1. Лицата от командния състав и лицата от редовия състав, на които са възложени специфични задължения и отговорности относно товара или оборудването за обработване на товара на танкерите газовози, притежават свидетелство за основно обучение по товарни операции на танкери газовози.
2. Всеки кандидат за свидетелство за основно обучение по товарни операции на танкери газовози е преминал основно обучение в съответствие с разпоредбите на раздел A-V/1 от Кодекса STCW и е преминал:
  - 2.1. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от три месеца на танкери газовози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-V/1-2, параграф 1 от Кодекса STCW; или
  - 2.2. одобрено основно обучение по товарни операции на танкери газовози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-V/1-2, параграф 1 от Кодекса STCW.

3. Капитаните, главните механици, старши помощник-капитаните и вторите механици, както и всяко лице, което отговаря пряко за товаренето, разтоварването и предпазните мерки, които следва да бъдат взети по време на превоза или боравенето с товарите, почистването на танкерите или други операции, свързани с товарите, на танкерите газовози, притежава свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на газовози.
4. Всеки кандидат за свидетелство за обучение на напреднало ниво по товарни операции на танкери газовози:
  - 4.1. отговаря на изискванията за издаване на свидетелство за основно обучение по товарни операции на танкери газовози; както и
  - 4.2. е квалифициран да му бъде издадено свидетелство за основно обучение по товарни операции на танкери газовози като същевременно има:
    - 4.2.1. одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от три месеца на танкери газовози, или
    - 4.2.2. одобрено обучение с продължителност не по-малко от един месец на борда на танкери газовози като извънщатен служител, което включва най-малко три товарни и три разтоварни операции и е отразено в одобрен дневник за практическа подготовка, като са взети предвид насоките в раздел B-V/1 от Кодекса STCW; както и
  - 4.3. е преминал одобрено обучение на напреднало ниво по товарни операции на танкери газовози и отговаря на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-V/1-2, параграф 2 от Кодекса STCW.
5. Държавите членки гарантират, че свидетелство за професионална компетентност се издава на морски лица, които притежават необходимата квалификация съгласно параграф 2 или 4, в зависимост от случая, или че съществуващо свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност се потвърждава по съответния ред.

Правило V/2

Задължителни минимални изисквания относно обучението и квалификацията на капитаните, лицата от командния състав и лицата от редовия състав и другия персонал на пътнически кораби

1. Настоящото правило се прилага по отношение на капитаните, лицата от командния състав, лицата от редовия състав и другия персонал, служещи на борда на пътническите кораби, които извършват международни плавания. Държавите членки определят дали тези изисквания следва да се прилагат по отношение на персонала, служещ на борда на пътническите кораби, които извършват вътрешни плавания.
2. Преди да им бъдат възложени задължения на борда на пътнически кораби, морските лица са преминали обучението, изисквано съгласно параграфи 4—7 по-долу в съответствие с техните длъжности, задължения и отговорности.
3. Морските лица, от които се изисква да са преминали обучението в съответствие с параграфи 4, 6 и 7, през интервали, ненадвишаващи пет години, преминават подходящо обучение за опресняване на знанията или се изисква да представят доказателство, че през предходните пет години са постигнали съответствие с изискваните норми за правоспособност.
4. Капитаните, лицата от командния състав и другите членове на екипажа, определени в списъка на екипажа за оказване на помощ на пътниците при извънредни ситуации с пътническите кораби, са преминали обучение, свързано с управлението на неорганизираните групи хора, посочено в раздел A-V/2, параграф 1 от Кодекса STCW.
5. Лицата от персонала, непосредствено обслужващи пътниците в помещенията, предназначени за пътници на борда на пътническите кораби, са преминали обучението по безопасност, посочено в раздел A-V/2, параграф 2 от Кодекса STCW.
6. Капитаните, главните механици, старши помощник-капитаните, вторите механици и всички лица, определени в списъците на екипажа да отговарят за безопасността на пътниците при извънредни ситуации на борда на пътническите кораби, са преминали одобрено обучение по управление на кризисни ситуации и човешко поведение, посочено в раздел A-V/2, параграф 3 от Кодекса STCW.
7. Капитаните, старши помощник-капитаните, главните механици, вторите механици и всички лица, определени като пряко отговорни за качването и слизането на пътниците, за товаренето, разтоварването или укрепването на товара или за затваряне на отворите на корпуса на ро-ро пътническите кораби, са преминали одобрено обучение по безопасност на пътниците и товарите и целостта на корпуса, посочено в раздел A-V/2, параграф 4 от Кодекса STCW.
8. Държавите членки гарантират издаването на документ, удостоверяващ преминалото обучение, на всяко лице, признато за квалифицирано съгласно разпоредбите на настоящото правило.

ГЛАВА VI

ФУНКЦИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ, БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА, СИГУРНОСТ, МЕДИЦИНСКИ ГРИЖИ И ОЦЕЛЯВАНЕ НА МОРЕ*Правило VI/1***Задължителни минимални изисквания за запознаване, основно обучение и инструкции по безопасност за всички морски лица**

1. Морските лица са запознати и получават основно обучение или инструкции в съответствие с раздел A-VI/1 от Кодекса STCW и отговарят на съответните норми за правоспособност, посочени там.
2. Ако основното обучение не е включено в квалификацията, която се изисква за получаване на съответното свидетелство, се издава свидетелство за професионална компетентност, в което се посочва, че притежателят е преминал курса по основно обучение.

*Правило VI/2***Задължителни минимални изисквания за издаването на свидетелство за професионална компетентност за работа със спасителни средства, дежурни лодки и бързоходни дежурни лодки**

1. Всеки кандидат за свидетелство за професионална компетентност за работа със спасителни средства и дежурни лодки, различни от бързоходните дежурни лодки:
  - 1.1. е навършил най-малко 18 години;
  - 1.2. има одобрен плавателен стаж не по-малък от 12 месеца или е преминал одобрен курс на обучение и има одобрен плавателен стаж не по-малък от шест месеца; както и
  - 1.3. отговаря на нормите за правоспособност за получаване на свидетелство за професионална компетентност за работа със спасителни средства и дежурни лодки, посочени в раздел A-VI/2, параграфи 1—4 от Кодекса STCW.
2. Всеки кандидат за свидетелство за професионална компетентност за работа с бързоходни дежурни лодки:
  - 2.1. притежава свидетелство за професионална компетентност за работа със спасителни средства и дежурни лодки, различни от бързоходните дежурни лодки;
  - 2.2. е преминал одобрен курс на обучение; както и
  - 2.3. отговаря на нормите за правоспособност за получаването на свидетелство за професионална компетентност за работа с бързоходни дежурни лодки, посочени в раздел A-VI/2, параграфи 7—10 от Кодекса STCW.

*Правило VI/3***Задължителни минимални изисквания за обучение по противопожарна подготовка по разширена програма**

1. Морските лица, определени да ръководят противопожарни операции, са преминали успешно обучение по противопожарна подготовка по разширена програма, което набляга по-специално на организацията, тактиката и управлението, в съответствие с разпоредбите на раздел A-VI/3, параграфи 1—4 от Кодекса STCW, и отговарят на нормите за правоспособност, посочени там.
2. Ако обучението по противопожарна подготовка — разширена програма не е включено в квалификацията, която се изисква за получаване на съответното свидетелство, се издава свидетелство за професионална компетентност, в което се посочва, че притежателят е преминал курс на обучение по противопожарна подготовка по разширена програма.

*Правило VI/4***Задължителни минимални изисквания, свързани с първа медицинска помощ и медицински грижи**

1. Морските лица, определени да оказват първа медицинска помощ на борда на кораб, отговарят на нормите за правоспособност за оказване на първа медицинската помощ, посочени в раздел A-VI/4, параграфи 1, 2 и 3 от Кодекса STCW.
2. Морските лица, определени да отговарят за медицинските грижи на борда, отговарят на нормите за правоспособност по медицински грижи на борда на кораби, посочени в раздел A-VI/4, параграфи 4, 5 и 6 от Кодекса STCW.
3. Ако обучението по първа медицинска помощ и медицински грижи не е включено в квалификацията, която се изисква за получаване на съответното свидетелство, се издава свидетелство за професионална компетентност, в което се посочва, че притежателят е преминал курс на обучение по първа медицинска помощ и медицински грижи.

*Правило VI/5***Задължителни минимални изисквания за издаването на свидетелства за професионална компетентност на офицерите по сигурността на корабите**

1. Всеки кандидат за свидетелство за професионална компетентност като офицер по сигурността на кораба:
  - 1.1. има одобрен плавателен стаж с продължителност не по-малко от 12 месеца или подходящ плавателен стаж и знания за корабните операции; както и
  - 1.2. отговаря на нормите за правоспособност за получаването на свидетелство за професионална компетентност като офицер по сигурността на кораба, посочени в раздел A-VI/5, параграфи 1—4 от Кодекса STCW.
2. Държавите членки гарантират, че на всяко лице, признато за квалифицирано съгласно разпоредбите на настоящото правило, се издава свидетелство за професионална компетентност.

*Правило VI/6***Задължителни минимални изисквания за обучение и инструкции по сигурност за всички морски лица**

1. Морските лица са запознати и получават обучение или инструкции по сигурност в съответствие с раздел A-VI/6, параграфи 1—4 от Кодекса STCW и отговарят на съответните норми за правоспособност, посочени там.
2. Ако обучението по сигурност не е включено в квалификацията, която се изисква за получаване на съответното свидетелство, се издава свидетелство за професионална компетентност, в което се посочва, че притежателят е преминал курс на обучение по сигурност.
3. Всяка държава членка сравнява обучението или инструкциите по сигурност, които изисква по отношение на морски лица, които имат или могат да удостоверят квалификация преди влизането в сила на настоящата директива, с тези, които са посочени в раздел A-VI/6, параграф 4 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези морски лица да осъвременят квалификацията си.

Морски лица с възложени задължения, свързани със сигурността

4. Морските лица с възложени задължения, свързани със сигурността, отговарят на нормите за правоспособност, посочени в раздел A-VI/6, параграфи 6—8 от Кодекса STCW.
5. Ако обучението по възложени задължения, свързани със сигурността, не е включено в квалификацията, която се изисква за получаване на съответното свидетелство, се издава свидетелство за професионална компетентност, в което се посочва, че притежателят е преминал курс на обучение по възложени задължения, свързани със сигурността.
6. Всяка държава членка сравнява нормите за обучение по сигурност, които изисква по отношение на морски лица с възложени задължения, свързани със сигурността, които имат или могат да удостоверят квалификация преди влизането в сила на настоящата директива, с тези, които са посочени в раздел A-VI/6, параграф 8 от Кодекса STCW, и решава дали е необходимо да изиска от тези морски лица да осъвременят квалификацията си.

ГЛАВА VII

АЛТЕРНАТИВНО ОСВИДЕТЕЛСТВАНЕ*Правило VII/1***Издаване на алтернативни свидетелства**

1. Независимо от изискванията за издаването на свидетелствата, изложени в глави II и III от настоящото приложение, държавите членки могат да решат да издават или да разрешат да бъдат издавани свидетелства, различни от тези, посочени в правилата на тези глави, стига да бъдат налице следните условия:
  - 1.1. свързаните функции и нива на отговорност, които са посочени в свидетелствата или в потвържденията, са избрани измежду и са същите като посочените в раздели A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4, A-II/5, A-III/1, A-III/2, A-III/3, A-III/4, A-III/5, и A-IV/2 от Кодекса STCW;
  - 1.2. кандидатите са преминали одобрено образование и обучение и отговарят на изискванията за нормите за правоспособност, представени в съответните раздели от Кодекса STCW и посочени в раздел A-VII/1 от този кодекс, за функциите и нивата, посочени в свидетелствата и потвържденията;

- 1.3. кандидатите имат одобрен плавателен стаж, подходящ за изпълнението на функциите и за нивата, които ще бъдат посочени в свидетелството. Минималната продължителност на плавателния стаж е еднаква с продължителността на плавателния стаж, изисквана съгласно глави II и III от настоящото приложение. Все пак минималната продължителност на плавателния стаж не трябва да бъде по-малка от тази, изисквана съгласно раздел A-VII/2 от Кодекса STCW;
  - 1.4. кандидатите за свидетелство, които ще изпълняват функции по корабоводене на оперативното ниво, отговарят на приложимите изисквания на правилата от глава IV, в зависимост от случая, за да изпълняват възложените задължения по радиослужба в съответствие с Правилника за радиосъобщенията;
  - 1.5. свидетелствата се издават в съответствие с изискванията на член 5 от настоящата директива и на разпоредбите, установени в глава VII от Кодекса STCW.
2. Не се издават свидетелства въз основа на настоящата глава, ако държавата членка не е съобщила на Комисията необходимата съгласно Конвенцията STCW информация.

Правило VII/2

Освидетелстване на морските лица

Всички морски лица, които изпълняват функция или съвкупност от функции, посочени в таблици A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4 или A-II/5 от глава II, или в таблици A-III/1, A-III/2, A-III/3, или A-III/4, или A-III/5 от глава III или A-IV/2 от глава IV от Кодекса STCW, притежават съответно свидетелство за правоспособност или свидетелство за професионална компетентност.

Правило VII/3

Принципи, уреждащи издаването на алтернативни свидетелства

1. Всяка държава членка, която реши да издава или да разреши издаването на алтернативни свидетелства, следи за спазването на следните принципи:
  - 1.1. система за издаване на алтернативни свидетелства може да бъде въведена единствено ако тя гарантира степен на безопасност по море и има превантивен ефект по отношение на замърсяването, най-малкото равностойни на тези, предвидени в другите глави; както и
  - 1.2. всяка система за издаване на алтернативни свидетелства съгласно настоящата глава предвижда взаимозаменяемост на тези свидетелства и свидетелствата, издадени съгласно другите глави.
2. Принципът на взаимозаменяемостта съгласно точка 1 гарантира, че:
  - 2.1. морските лица, освидетелствани по реда и условията на глава II и/или глава III, и морските лица, освидетелствани съгласно глава VII, могат да служат на кораби с традиционна или друга форма на организация на борда; както и
  - 2.2. морските лица не са обучени за специфичните правила и организационни практики на борда по начин, който вреди на упражняването на техните способности на друго място.
3. При издаването на свидетелства съгласно разпоредбите на настоящата глава се вземат предвид следните принципи:
  - 3.1. издаването на алтернативни свидетелства само по себе си не се използва за:
    - 3.1.1. намаляване на броя на членовете на екипажа;
    - 3.1.2. уронване на престижа на професията или намаляване на квалификацията на морските лица; или
    - 3.1.3. оправдаване на възлагането на комбинирани задължения на лица от командния състав, отговарящи за вахтата, на палубата и в машинното отделение на един и същ притежател на свидетелство през една и съща вахтена служба; както и
  - 3.2. лицето, което командва кораба, се назначава на длъжност капитан, като правният статус и правомощията на капитана и другите лица не са отрицателно засегнати от прилагането на система за алтернативно освидетелстване.
4. Принципите, установени в точки 1 и 2, гарантират запазването на правоспособността и на помощник-капитаните, и на механиците.“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Точка 3 от приложение II се заменя със следното:

- „3. Комисията, подпомагана от Европейската агенция за морска безопасност и с евентуалното участие на съответната държава членка, е потвърдила чрез оценка на тази страна по Конвенцията STCW, която може да включва проверка на съоръжения и процедури, че напълно се спазват изискванията на Конвенцията относно нормите за правоспособност, обучение и освидетелстване, както и нормите за качество.“
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

„ПРИЛОЖЕНИЕ V

ВИД ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ДА СЕ СЪОБЩАВА НА КОМИСИЯТА ЗА СТАТИСТИЧЕСКИ ЦЕЛИ

1. При позоваване на настоящото приложение, за всички свидетелства за правоспособност или потвърждения, удостоверяващи тяхното издаване, за всички потвърждения, удостоверяващи признаването на свидетелствата за правоспособност, издадени от други държави, се предоставя следната информация, посочена в раздел A-I/2, параграф 9 от Кодекса STCW, като символът (*) означава, че това предоставяне е в анонимна форма съгласно изискванията на член 25а, параграф 3:

Свидетелства за правоспособност/Потвърждения, удостоверяващи тяхното издаване:

- уникален идентификационен номер на морското лице, ако има такъв*,
- име на морското лице*,
- дата на раждане на морското лице,
- гражданство на морското лице,
- пол на морското лице,
- потвърден номер на свидетелството за правоспособност*,
- номер на потвърждението, удостоверяващо издаването*,
- длъжност(длъжности),
- дата на издаване или най-скорошната дата на продължаване на валидността на документа,
- дата на изтичане на валидността,
- статус на свидетелството,
- ограничения.

Потвърждения, удостоверяващи признаването на свидетелства за правоспособност, издадени от други държави:

- уникален идентификационен номер на морското лице, ако има такъв*,
- име на морското лице*,
- дата на раждане на морското лице,
- гражданство на морското лице,
- пол на морското лице,
- държава, издала оригиналното свидетелство за правоспособност,
- номер на оригиналното свидетелство за правоспособност*,
- номер на потвърждението, удостоверяващо признаването на свидетелството*,
- длъжност(длъжности),
- дата на издаване или най-скорошната дата на продължаване на валидността на документа,
- дата на изтичане на валидността,

- статус на потвърждението,
  - ограничения.
2. Държавите членки могат да предоставят на доброволна основа информация за свидетелствата за професионална компетентност, издадени на лица от редовия състав в съответствие с глави II, III и VII от приложението към Конвенцията STCW, например:
- уникален идентификационен номер на морското лице, ако има такъв*,
  - име на морското лице*,
  - дата на раждане на морското лице,
  - гражданство на морското лице,
  - пол на морското лице,
  - номер на свидетелството за професионална компетентност*,
  - длъжност(длъжности),
  - дата на издаване или най-скорошната дата на продължаване на валидността на документа,
  - дата на изтичане на валидността,
  - статус на свидетелството за професионална компетентност.“
-

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2012 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 310 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	840 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	100 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език/езици в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготовителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

